

Strategia Rozwoju Gminy Zielonki na lata 2021 – 2030

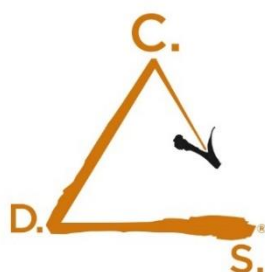

ZIELONKI, 2021 R.

Realizacja:

Centrum Doradztwa Strategicznego s.c.

D. Bieńkowska, C. Ułasiński, J. Szymańska, M. Widuch

Centrum Doradztwa Strategicznego

Realizacja Modelu Struktury Funkcjonalno-Przestrzennej:

Pracownia Urbanistyczna:

Beata Cichy, Anna Grzejdziak

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie	1
2.	Wnioski z diagnozy.....	5
3.	Misja rozwoju gminy	24
4.	Cele strategiczne rozwoju i kierunki działań.....	34
5.	Plany działań.....	36
6.	Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Zielonki oraz Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania polityki przestrzennej.....	61
7.	Obszary Strategicznej Interwencji.....	70
8.	System realizacji strategii.....	83
	Załącznik 1. Diagnoza społeczno-gospodarcza gminy Zielonki.	
	Załącznik 2. Raport z badania ankietowego.	

1. WPROWADZENIE

Przedkładamy na Państwa ręce dokument Strategii Rozwoju Gminy Zielonki, który przedstawia założenia rozwoju gminy na najbliższe lata, w perspektywie do 2030 roku.

Rozpoczęcie prac nad Strategią (marzec 2020) zbiegło się z wybuchem epidemii Covid-19 w kraju, co przyczyniło się do zmiany pierwotnie zaplanowanych form realizacji działań partycypacyjnych. Część prac nad Strategią oraz diagnozą aktualnej sytuacji w gminie przeniesiona została do przestrzeni Internetu (poprzez Internet przeprowadzono badania ankietowe z mieszkańcami, spotkania z uczniami). Pomimo tego, dzięki wykorzystaniu szeregu wzajemnie uzupełniających się metod, prac analitycznych, eksperckich i partycypacyjnych udało się dotrzeć do różnych środowisk i przedstawicieli różnych grup społecznych oraz wypracować zapisy, które odpowiadają na faktyczne potrzeby mieszkańców, przedsiębiorców i podmiotów działających na terenie gminy.

„Strategia Rozwoju Gminy Zielonki” jest zgodna z zapisami art. 10e ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 poz. 713 z późn. zm.).

Dokument Strategii został opracowany w 9 krokach:

Krok 1. Analiza danych statystycznych

Pracę nad Strategią poprzedziło przygotowanie badań i analiz, ukazujących zmiany, jakie zaszły na terenie gminy w ostatnich latach. W pierwszej kolejności analizie poddano dane statystyczne, uwzględniające dane ogólnodostępne (jak np. dane Głównego Urzędu Statystycznego, Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej) i statystyki zbierane przez poszczególne jednostki gminne. Wynikiem tych prac jest obszerna diagnoza, stanowiąca załącznik nr 1 do niniejszego dokumentu.

Krok 2. Ankieta internetowa z mieszkańcami gminy
(812 odpowiedzi)

Uzupełnieniem diagnozy były badania ankietowe z mieszkańcami gminy, które ze względu na ograniczenia w przemieszczaniu się zrealizowane zostały w całości przez Internet. Nie zniechęciło to mieszkańców do wzięcia udziału w badaniach i ankietę wypełniło aż 812 osób. Ankieta jest jednym z narzędzi wykorzystywanych od wielu lat w gminie, a jej systematyczna realizacja pozwala pokazać, jak zmieniają się problemy i potrzeby mieszkańców. Na podstawie wyników ankiety powstał raport, stanowiący załącznik nr 2 do dokumentu Strategii.

Krok 3. warsztat strategiczny - wyznaczenie głównej aspiracji i kierunków rozwoju

Krok 4. warsztat strategiczny - analiza zasobów gminy i trendów zewnętrznych

Krok 5. warsztat strategiczny - zdefiniowanie celów strategicznych i zadań

Po wykonaniu analiz diagnostycznych przyszedł czas na opracowanie planów działań i założeń strategicznych. W tym celu w okresie od czerwca do września 2020 r. odbyły się 3 warsztaty strategiczne z przedstawicielami różnych instytucji i organizacji działających na terenie gminy. W trakcie warsztatów opracowana została wizja rozwoju gminy, przeprowadzono analizę mocnych i słabych stron oraz dostępnych zasobów, a także przygotowano cele i kierunki działań, jakie gmina powinna zrealizować w kolejnych latach.

Krok 6. Opracowanie dokumentu "Młodzież działa" - młodzieżowej strategii rozwoju gminy - warsztaty strategiczne i ankieta

Ważnym elementem budowy Strategii były także zaplanowane warsztaty i ankieta z młodzieżą szkolną (do 18 roku życia), wszystkie działania zrealizowane przez Internet. We wrześniu i listopadzie 2020 r. odbyły się 2 warsztaty z młodzieżą ze szkół podstawowych, w trakcie których młodzi ludzie mieli okazję opowiedzieć o swoich potrzebach i zaprezentować swoje pomysły na rozwój gminy. Dodatkowo przeprowadzona została także ankieta on-line dla tej grupy wiekowej (do 18 r.ż.). Całość pozwoliła na opracowanie młodzieżowej strategii zatytułowanej przez samych zainteresowanych – „Młodzież działa”.

Krok 7. Prace eksperckie - opracowanie projektu dokumentu Strategii Rozwoju Gminy Zielonki.

Dopełnieniem działań partycypacyjnych były prace eksperckie, w trakcie których zebrano i spisano głosy wszystkich interesariuszy. Zapisy dokumentu Strategii poddano kolejno konsultacjom społecznym.

Krok 8. Konsultacje społeczne z mieszkańcami i organizacjami działającymi na terenie gminy Zielonki

Zwieńczeniem prac nad Strategią były konsultacje społeczne, w trakcie których mieszkańcy i zainteresowane podmioty miały okazję do wyrażenia swojej opinii na temat dokumentu i wprowadzenia ewentualnych zmian.

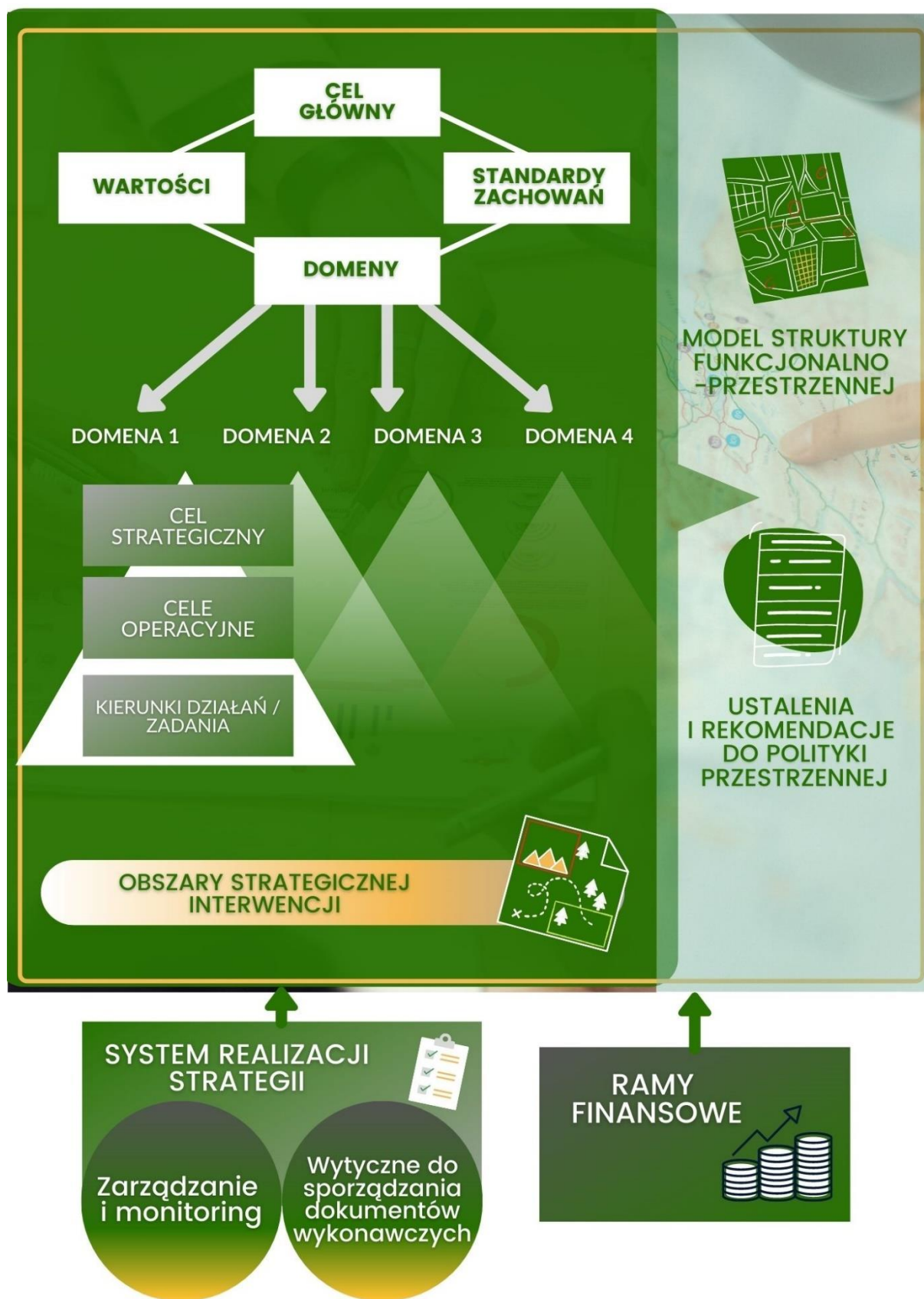

Krok 9. Opracowanie ostatecznej wersji dokumentu Strategii Rozwoju Gminy Zielonki na lata 2021-2030

Po zakończonych konsultacjach społecznych opracowany został ostateczny dokument, uwzględniający wnioski z rozmów z mieszkańcami.

Prace nad dokumentem były okazją do dialogu z partnerami z sektora społecznego, gospodarczego i publicznego. Przedstawiciele różnych środowisk z pełnym zaangażowaniem podchodzili do wypracowywania Strategii Rozwoju swojej gminy. Dzięki poczuciu odpowiedzialności za swoją małą ojczyznę powstał dokument programujący rozwój gminy do roku 2030.

Struktura dokumentu

2. WNIOSKI Z DIAGNOZY

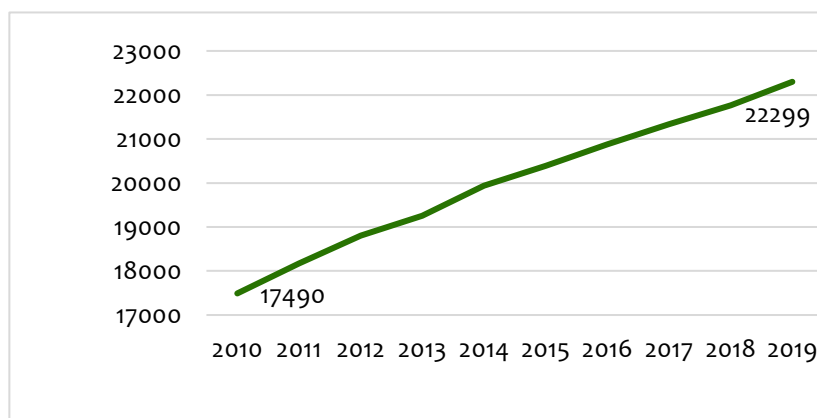
W rozdziale 2 zaprezentowane zostały najważniejsze wnioski z przeprowadzonej diagnozy. Zostały one podzielone na 3 zasadnicze części – społeczną, gospodarczą i przestrzenną. W diagnozie przedstawiono sytuację gminy na tle województwa, powiatu krakowskiego oraz Krakowskiego Obszaru Funkcjonalnego (KrOF)¹.

CZĘŚĆ SPOŁECZNA

Ludność i demografia

- W 2019 roku w gminie Zielonki **zameldowanych było 22 299 osób**. W latach 2010 – 2019 na terenie gminy obserwowano **stały trend wzrostowy liczby mieszkańców** (wzrost o 29% w stosunku do roku 2009, przy czym średniorocznie przybywa około 2% ludności).

Wykres 1. Zmiana liczby ludności ogółem w gminie Zielonki w latach 2010-2019, źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Zielonki.

— Gmina Zielonki to **jedna z najbardziej zaludnionych gmin w powiecie krakowskim**, w 2018 roku wskaźnik gęstości zaludnienia wyniósł 461 os/ km².

— **Wzrost liczby mieszkańców na terenie gminy jest bardzo zróżnicowany** – najwyższy przyrost w latach 2015 - 2019 odnotowany został w

południowej części gminy w miejscowościach Bibice, Bosutów-Boleń, Dziekanowice, Węgrzce oraz Zielonki, a także w sołectwie leżącym w północnej części gminy – Wola Zachariaszowska. Z kolei zmniejszenie liczby mieszkańców nastąpiło w miejscowościach Grębyńnice oraz Batowice.

¹ KrOF (Krakowski Obszar Funkcjonalny) to obszar 15 gmin tworzących Stowarzyszenie Metropolia Krakowska tj. Zielonki, Michałowice, Kocmyrzów-Luborzyca, Igołomia-Wawrzeńczyce, Niepołomice, Biskupice, Wieliczka, Świątniki Górne, Mogilany, Skawina, Czernichów, Liszki, Zabierzów, Wielka Wieś oraz Kraków. Dane prezentowane dla KrOF stanowią średnią dla wszystkich gmin wchodzących w skład Stowarzyszenia.

- Przyczyną wysokiej dynamiki przyrostu mieszkańców jest **coroczne wysokie dodatnie saldo ruchu naturalnego**, które w 2018 roku osiągnęło wartość 90² oraz **wysokie dodatnie saldo migracji**³, które w 2018 roku osiągnęło wartość 427 (w tym liczba nowo zameldowanych - 939).
- Wśród miejscowości o najwyższym **wskaźniku**⁴ **salda ruchu naturalnego znalazły się Zielonki, Bibice oraz Wola Zachariaszowska.**
- Najwięcej nowo zameldowanych mieszkańców gminy Zielonki w 2018 roku (około 75%) mieszkało już wcześniej na terenie województwa małopolskiego, w szczególności są to osoby zamieszkujące wcześniej miasto Kraków (56% wszystkich nowo zameldowanych).
- Gmina Zielonki posiada **korzystną strukturę wieku mieszkańców**, w 2018 roku mieszkało tu 23,3% osób w wieku przedprodukcyjnym (średnia dla Małopolski to 19,0%, dla powiatu krakowskiego 19,9%, a dla KrOF – 17,9%). Również wskaźnik obciążenia demograficznego⁵ jest stosunkowo niski w gminie Zielonki i w 2018 roku wyniósł 26 (przy średniej dla województwa 33, a dla powiatu krakowskiego 31).
- Przeanalizowane dane wskazują, że na terenie gminy Zielonki **występuje proces suburbanizacji**, który z jednej strony może przyczynić się do wzrostu wpływów budżetowych gminy, z drugiej jednak strony wpływa na konieczność stałego rozwoju infrastruktury transportowej, komunalnej, społecznej itp.

Edukacja i wychowanie

- W gminie Zielonki w 2020 roku funkcjonowały **3 żłobki niepubliczne, zapewniające miejsce opieki dla 60 dzieci do lat 3**. Dodatkowo na terenie gminy w 2020 roku działało 10 opiekunów dziennych.⁶ Ze względu na stały przyrost liczby urodzeń dzieci **zapewnienie opieki dzieciom do lat 3 może stanowić wyzwanie dla gminy w kolejnych latach.**
- Na terenie gminy Zielonki działają **2 przedszkola publiczne prowadzone przez gminę Zielonki, 11 przedszkoli niepublicznych oraz 6 oddziałów przedszkolnych** (publicznych) w szkołach podstawowych. Na terenie gminy Zielonki (stan na 31.12.2020 r.) w 2020 roku zameldowanych było 1289 dzieci w wieku przedszkolnym (od 3 lat do 6 lat). W okresie od IX 2020 do XII 2020 wychowaniem przedszkolnym objętych zostało 1253 dzieci zamieszkujących na terenie gminy Zielonki (z czego w gminie Zielonki do przedszkoli publicznych uczęszczało 298 dzieci, do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych - 130 dzieci, do niepublicznych przedszkoli - 458 dzieci, natomiast 362 dzieci uczęszczało do przedszkoli na terenie innych gmin). Aby zapewnić opiekę dla wszystkich chętnych dzieci w wieku przedszkolnym gmina Zielonki co roku pozyskuje miejsca w przedszkolach niepublicznych w drodze konkursów.

---

² Saldo ruchu naturalnego to różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów na terenie gminy w danym roku.

³ Saldo migracji to różnica pomiędzy liczbą osób nowo zameldowanych na terenie gminy, a liczbą osób wymeldowanych w danych roku.

⁴ Wskaźnik salda ruchu naturalnego to saldo migracji w przeliczeniu na liczbę mieszkańców w danym roku.

⁵ Wskaźnik obciążenia demograficznego to liczba osób w wieku poprodukcyjnym (60 lat i więcej dla kobiet oraz 65 lat i więcej dla mężczyzn) przypadających na 100 osób w wieku produkcyjnym (18-59 lat - dla kobiet i 18- 64 lata - dla mężczyzn).

⁶ Dzienny opiekun jest jedną z form instytucjonalnej opieki nad dziećmi, obok żłobka i klubu dziecięcego. Zorganizowanie opieki sprawowanej przez dziennego opiekuna nie wymaga tak dużych nakładów finansowych, tak jak np. w przypadku utworzenia żłobka czy klubu dziecięcego. Opieka jest sprawowana w warunkach domowych, a czas sprawowania opieki przez dziennego opiekuna efektywniej dopasowany do czasu pracy rodziców.

Zdjęcie 2. Szkoła Podstawowa w Bibicach, Źródło: UG Zielonki

Zdjęcie 1. Szkoła Podstawowa w Zielonkach, Źródło: UG Zielonki

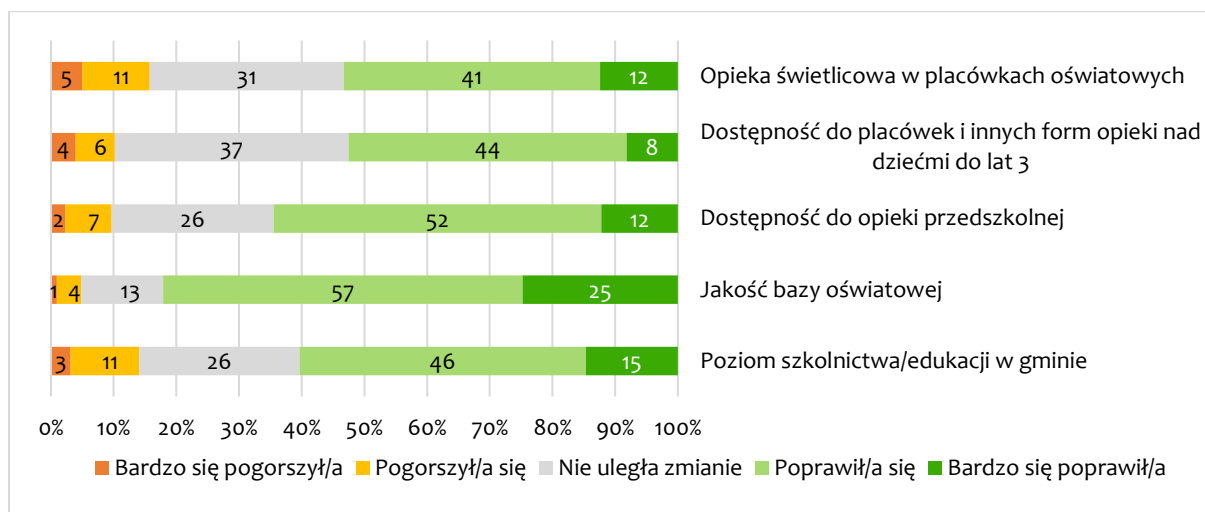
— W roku szkolnym 2019/2020 na terenie gminy Zielonki działało 5 samorządowych szkół podstawowych: SP w Bibicach (877 uczniów), SP w Zielonkach (739 uczniów), SP w Korzkwi (231 uczniów), SP w Woli Zachariaszowskiej (210 uczniów), SP w Owczarach (56 uczniów) oraz 1 niepubliczna szkoła podstawowa. **W szkołach zauważalny jest trend wzrostowy liczby uczniów, w roku szkolnym 2012/2013 w gminie Zielonki w szkołach podstawowych i gimnazjalnych uczyło się 1763 dzieci, natomiast w roku szkolnym 2018/2019 było to już 2096 uczniów. Trend ten, sądząc po analizach demograficznych będzie się utrzymywał w kolejnych latach.** Wychodząc naprzeciw wyzwaniu zapewnienia dobrych warunków edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w gminie Zielonki

w ostatnich latach zainwestowano w budowę i rozbudowę placówek oświatowych: tj. budowę szkoły w Przybysławicach (obiekt w trakcie realizacji – termin zakończenia 2021 rok), rozbudowę szkoły podstawowej w Zielonkach oraz rozbudowę szkoły podstawowej w Bibicach.

- **Uczniowie szkół podstawowych z gminy Zielonki osiągają bardzo dobre wyniki w nauce.** W 2018 roku otrzymali oni średnio **77% punktów z egzaminu z języka angielskiego, 75% punktów z egzaminu z języka polskiego oraz 61% punktów z egzaminu z matematyki.** Wyniki te były zdecydowanie wyższe niż w województwie małopolskim (odpowiednio 62%, 67%, 50%), powiecie krakowskim (63%, 68%, 52%), czy KrOF (73%, 71%, 58%).
- Gmina Zielonki utrzymuje wysoki poziom nauczania w szkołach, a także zarządzania placówkami oświatowymi na swoim terenie już od wielu lat, czego przejawem są wyróżnienia w Ogólnopolskim programie certyfikacji „**Samorządowy Lider Edukacji**” – dla gmin, powiatów i województw szczególnie aktywnych w dziedzinie rozwoju oświaty i wspieraniu środowisk oświatowych. Gmina Zielonki otrzymała 5 takich wyróżnień w ciągu 10 lat istnienia konkursu, ostatnie w 2020 roku.
- Dziedzina **edukacja i wychowanie** została bardzo **pozytywnie oceniona przez mieszkańców** w badaniu ankietowym przeprowadzonym w 2020 roku. **W opinii ankietowanych największa poprawa w ostatnich 10 latach nastąpiła w zakresie jakości bazy oświatowej** (ponad 80% ankietowanych odpowiadało, że poprawiła się lub bardzo się poprawiła).

⁷ Liczba uczniów szkół podstawowych wg stanu na 31.12.2020 r.

Wykres 2. Ocena zmiany sytuacji na terenie gminy Zielonki w 2020 r. na przestrzeni ostatnich 10 lat w dziedzinie edukacja i wychowanie, Źródło: opracowanie własne, N=785

- Mieszkańcy zauważają i doceniają zmiany oraz inwestycje, które zostały zrealizowane w zakresie dostępu i jakości edukacji. Jeszcze 4 lata temu ponad połowa ankietowanych (55%) wskazywała, że dużym problemem są warunki nauki dzieci i młodzieży. Było to także jedno z zadań priorytetowych, zgłaszanych przez mieszkańców. W ciągu ostatnich kilku lat na terenie gminy Zielonki pojawiło się kilka inwestycji związanych z rozbudową szkół, które zapewniły wygodę i wysoką jakość warunków nauczania. Aż 82% mieszkańców zauważyło te działania, wskazując na poprawę tej dziedziny życia, a kwestia rozbudowy szkół spadła na przedostatnie miejsce na liście priorytetowych działań ułożonej przez mieszkańców.

„Bardzo dobra infrastruktura oświatowa na miarę XXI w”.
- Wypowiedź mieszkańca w ankiecie

- Ankietowani pozytywnie ocenili zmiany w zakresie poziomu szkolnictwa i dostępności do opieki przedszkolnej – ponad 60% pozytywnych ocen. Nieco słabiej oceniono opiekę świetlicową w placówkach oświatowych, co prawda wg 53% uległa ona poprawie, jednak dla blisko 16% ankietowanych usługi te pogorszyły się w ostatnich 10 latach.
- Mieszkańcy w znacznej większości uznali, że obecnie nie ma problemów związanych z dostępnością do usług edukacyjnych na terenie gminy Zielonki, chociaż **co dziesiąty badany za problem znaczący uznał kwestię niewystarczającej liczby miejsc w przedszkolach oraz niską dostępność opieki dla dzieci i młodzieży.**

Czas wolny

- W gminie Zielonki aktywnie działają gminne instytucje kultury: Centrum Kultury, Promocji i Rekreacji w Zielonkach (CKPiR) oraz Biblioteka Publiczna w Zielonkach z Izbą Regionalną, a ich działalność jest uzupełniana przez propozycje lokalnych stowarzyszeń i fundacji, inicjatywy mieszkańców i grup nieformalnych, np. koła gospodyń wiejskich, zespoły ludowe.
- Pod auspicjami CKPiR działa obecnie 9 zespołów: zespół muzyczny Fermata (w 2019 r. liczył 90 chórzystów), obchodząca w 2020 r. 25-lecie istnienia grupa kolędnicza „Herody” z Zielonek, taneczny zespół folklorystyczny Folklove, dziecięcy zespół folklorystyczny „Czerwony Korale”, Jurajska Kapela Folklorystyczna Gminy Zielonki (muzycy występują w tradycyjnych strojach

krakowskich), chór żeński Bel Canto, Parafialno-Gminna Orkiestra Dęta z Zielonek, Orkiestra Dęta "Wola" oraz Parafialna Orkiestra Dęta Korzkiew

- CKPiR organizuje rocznie kilkadziesiąt imprez (koncerty, pikniki, przeglądy, konkursy/turnieje) oraz cykliczne zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych m.in. zajęcia muzyczne, zajęcia ruchowo-taneczne (m.in. zumba, rytmika z elementami baletu, fitness, pilates, tenis ziemny – szkółka tenisowa, cheerleaderki), zajęcia plastyczne, zajęcia dla maluchów, nauka języków obcych. Średnio tygodniowo z cyklicznej oferty korzysta ok. 500 osób.
- Seniorom CKPiR oferuje możliwość uczestniczenia m.in. w wykładach UTW, gimnastyce usprawniającej oraz spotkaniach Klubu 60+.
- Na terenie gminy Zielonki organizowane są duże plenerowe imprezy sportowe, cieszące się popularnością wśród mieszkańców, m.in.: Rajd Rowerowy po gminie Zielonki (od 2014 r.); Półmaraton Marchewkowy (od 2015 r.); Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych (od 2017 r.).
- Ważne miejsce w corocznym kalendarzu imprez zajmują propozycje związane z lokalnym dziedzictwem kultury niematerialnej – kultywowaniem obrzędów świątecznych i zwyczajów ludowych. Na terenie gminy cały czas żywe są tradycje kolędnicze (w gminie działa kilka grup kolędniczych, m.in. Herody z Zielonek, które w 2020 r. obchodziły swoje 25-lecie), wielkanocne kwesty pucheroków, przygotowywanie palm wielkanocnych i sierpniowych bukietów z okazji święta Matki Boskiej Zielnej.
- Biblioteka Publiczna w Zielonkach posiada 3 filie (w Węgrzcach, Przybysławicach i Bibicach – Kulturoteka), a jej księgozbiór w 2018 roku wyniósł 52 055 woluminów (na 1 mieszkańca przypadają około 2,3 woluminy co świadczy o dobrej dostępności pozycji bibliotecznych w Zielonkach). W latach 2015-2019 zwiększała się liczba czytelników zieloneckiej biblioteki (4819 osób w 2019 r., czyli blisko 40% więcej niż w 2015 r.), na co istotny wpływ miało utworzenie nowego oddziału – Kulturoteki w Bibicach. Wyrazem aktywności czytelniczej jest też prężna działalność Dyskusyjnych Klubów Książki – przy BP w Zielonkach funkcjonuje DKK dla dorosłych oraz dla dzieci i młodzieży. Od 2014 r. w ramach Biblioteki Publicznej funkcjonuje Izba Regionalna (IR). Instytucja ta popularyzuje wiedzę o dziedzictwie gminy, ale też realizuje wiele inicjatyw integrujących mieszkańców.

Zdjęcie 3. Półmaraton w gminie Zielonki,
Źródło: <https://zielonki.pl/index.php>

Zdjęcie 4. Dzieci i młodzież kultywujące tradycję Pucheroków w gminie Zielonki,
Źródło: UG Zielonki

- **Oferta kulturalna wg 62% badanych mieszkańców gminy uległa poprawie** w ostatnich 10 latach. Jednak duża część mieszkańców gminy (74,6%) z tego typu oferty korzysta w Krakowie. Nie powinno to dziwić, bowiem żadna gmina podmiejska nie jest w stanie konkurować z bogatą ofertą teatrów, opery czy kin, którą dysponuje tak duży ośrodek miejski jakim jest Kraków. Cieszy natomiast fakt, że z **oferty zaproponowanej przez gminę Zielonki korzysta co trzeci mieszkaniec gminy (33,1%),** a prawie co dziesiąty badany (9,9%) korzysta tylko z oferty kulturalnej gminy Zielonki.
- W badaniach ankietowych mieszkańcy zwracali uwagę na potrzebę rozwoju instytucji kultury na terenie gminy, w szczególności zaś budowy nowego obiektu.

„Potrzebny jest dom kultury ... (budynek - sama kreatywna kadra nie wystarczy),
większa oferta zajęć dla dzieci (kulturalnych, edukacyjnych, sportowych,
muzycznych) i dla dorosłych, kultura z wyższej półki - miejsce do organizowania
koncertów, zapraszania artystów na koncerty, spotkania”.

- Wypowiedź mieszkańca w ankiecie

- Największym zielonym urządzonym terenem rekreacyjnym jest **Park Wiejski w Zielonkach** – o powierzchni ponad 2 ha z alejkami asfaltowymi, placem zabaw, małą architekturą, boiskiem do koszykówki, boiskiem wielofunkcyjnym ze sztuczną nawierzchnią, siłownią zewnętrzną, pagórkiem widokowym. Wiele inwestycji i modernizacji w zakresie infrastruktury rekreacyjno-sportowej na terenie gminy miało miejsce w ostatnich 5 latach – m.in. siłownię zewnętrzną, teren rekreacyjny w Trojanowicach, plac zabaw na Osiedlu Łokietka w Zielonkach, teren rekreacyjny w Garliczce, plac zabaw w Dziekanowicach i inne. W 2019 r. pozyskano kolejne działki na cele rekreacyjne: w Grębownicach (24 ary), Przybysławicach (13 arów) i Januszowicach (22 ary).

Zdjęcie 5. Park Wiejski w Zielonkach, Źródło: UG Zielonki

- W gminie znajdują się **23 ogólnodostępne place zabaw, 18 siłowni zewnętrznych i kilka ogólnodostępnych terenów sportowo-rekreacyjnych** z boiskami wielofunkcyjnymi.
- Na terenie gminy znajduje się infrastruktura sportowa, która sprzyja rozwojowi aktywności fizycznej: **hala sportowa w Zielonkach oraz boiska: kompleks boisk w Pękowicach, kompleks boisk w Brzozówce, pełnowymiarowe boiska klubów sportowych** (LKS Zieleńczanka, TS Węgrzce, KS Bibiczanka). Zarówno przy hali w Zielonkach, jak i przy boiskach w Pękowicach i Brzozówce znajdują się **korty tenisowe**.

- **Dostępność do terenów rekreacyjnych wg mieszkańców jest dobra, a 80% ankietowanych zauważyła, że w ostatnich 10 latach uległa ona zdecydowanej poprawie.** Dodatkowo pozytywnie oceniane są także zmiany w zakresie oferty sportowej i rekreacyjnej (70% mieszkańców zauważa poprawę).
- **Około ¼ ankietowanych korzysta z oferty rekreacyjno-sportowej tylko w gminie Zielonki,** taki sam odsetek ankietowanych korzysta z takiej oferty tylko w gminie Kraków. A około 1/5 ankietowanych korzysta z obu dostępnych ofert (w gminie Zielonki i w gminie Kraków).
- Oferta sportowo-rekreacyjna jest stale rozwijana i jest to kierunek, który mieszkańcy chcieliby, aby został utrzymany.

„Potrzebna jest infrastruktura sportowa dla młodzieży np. skate park, potrzebne są tereny zielone/parki w każdym sołectwie”.

- Wypowiedź mieszkańca w ankiecie

Aktywność społeczna

- Mieszkańcy gminy Zielonki charakteryzują się **wysoką aktywnością obywatelską** (w wyborach w 2019 r. udział wzięło aż 73% uprawnionych do głosowania), co przekłada się na równie wysoki potencjał społeczny w zakresie mobilizacji i angażowania się w przedsięwzięcia istotne dla lokalnej społeczności.
- Na terenie gminy Zielonki w latach 2015-2018 wzrastała liczba zadań publicznych realizowanych w ramach „**Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi**”, a także liczba ich wykonawców (w 2018 r. było to aż 30 organizacji). Wskazuje to, że **taka forma współpracy między Gminą a trzecim sektorem się sprawdza i coraz trafniej odpowiada na potrzeby mieszkańców.**
- Zdecydowana większość mieszkańców (94,8% ankietowanych) przyznaje, że **identyfikuje się ze wspólnotą mieszkańców gminy Zielonki i ich potrzebami i problemami.** Przy czym ponad połowa respondentów (57,2%) sporadycznie śledzi wydarzenia i nie bierze aktywnego udziału w życiu gminy (interesuje się sprawami, które dotyczą ich bezpośrednio). Natomiast 37,6% to osoby aktywne, deklarujące, że interesują się bieżącymi sprawami i chciałyby brać czynny udział w podejmowaniu decyzji dot. gimny/sołectwa.
- Mieszkańcy gminy w ankiecie zauważyli **pozytywne zmiany** w dziedzinie **aktywność mieszkańców i samorządu.** Zdecydowanie na plus ocenione zostały zmiany w zakresie działalności grup nieformalnych, organizacji i stowarzyszeń oraz wsparcie mieszkańców w realizacji ich inicjatyw. Poprawie uległa także dostępność do informacji o wydarzeniach organizowanych w gminie oraz o działalności samorządu.

Bezpieczeństwo publiczne

- W gminie Zielonki działa 3 dzielnicowych oraz 9 jednostek OSP.
- Gmina Zielonki wspiera działania związane z poprawą bezpieczeństwa publicznego, w tym celu **w latach 2015-2019 sfinansowano łącznie blisko 4,5 tys. godzin dwuosobowych patroli (540 ośmiogodzinnych dyżurów).**

Zdjęcie 6. Straż pożarna w gminie Zielonki,
Źródło: <https://www.facebook.com/zielonki/>

— Gmina Zielonki charakteryzuje się **jedną z niższych wartości przestępstw popełnianych na jej terenie, co świadczy o dobrym poziomie bezpieczeństwa.** W 2019 roku odnotowano tu 96,3 przestępstw kryminalnych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców. Jest to wynik niższy niż średnia dla województwa małopolskiego i powiatu krakowskiego.

— **W latach 2018-2019 w gminie zauważalny był niewielki wzrost zarejestrowanych zdarzeń**

drogowych, jednak przy jednoczesnym spadku liczby rannych. Liczba zdarzeń drogowych wiąże się bezpośrednio z układem dróg. Przez gminę przebiegają ważne ciągi komunikacyjne – droga wojewódzka nr 794 i droga krajowa nr 7.

- Do najczęściej występujących **zagrożeń miejscowych w gminie Zielonki w 2019 roku należały te spowodowane opadami deszczu (32,5% ogółu) i silnymi wiatrami (ponad 24%).** Około 5% wszystkich zdarzeń prowadzących do interwencji straży pożarnej stanowiły fałszywe alarmy, przy czym najczęściej są to zgłoszenia w dobrej wierze (zaobserwowane oznaki, które w ocenie zgłaszającego mogły wskazywać występowanie zagrożenia, np. dymy, pary, zapachy, lecz po przybyciu na miejsce nie stwierdzono istniejącego zagrożenia).
- Mieszkańcy części sołectw jako jedną z ważnych inwestycji, która powinna zostać zrealizowana wskazują budowę budynków OSP - sołectwo Grębnyce (40%) oraz Bosutów-Boleń (24%).

Pomoc społeczna

- Na terenie gminy Zielonki **występujące problemy społeczne mają niewielką skalę.** W 2019 roku odsetek osób, którym udzielono pomocy (przez GOPS) w ramach zadań zleconych i zadań własnych wyniosła 1,6%.
- W gminie działa szereg instytucji, które wspierają mieszkańców potrzebujących (Punkt Informacji i Wsparcia Rodziny, Placówka Wsparcia Dziennego, Środowiskowy Dom Samopomocy, asystenci rodziny).
- Analiza działań instytucji pomocy społecznej oraz wskaźników występowania problemów społecznych wskazuje, że problemy społeczne nie są znaczącym problemem na terenie gminy.
- **Według mieszkańców na terenie gminy Zielonki rzadko występują problemy społeczne,** takie jak bezrobocie (jedynie 2,8% wskazań) czy występowanie konfliktów społecznych (10,7%). Osoby, które takie zauważyły występowanie tych problemów w gminie uznały je w większości za średnio istotne.

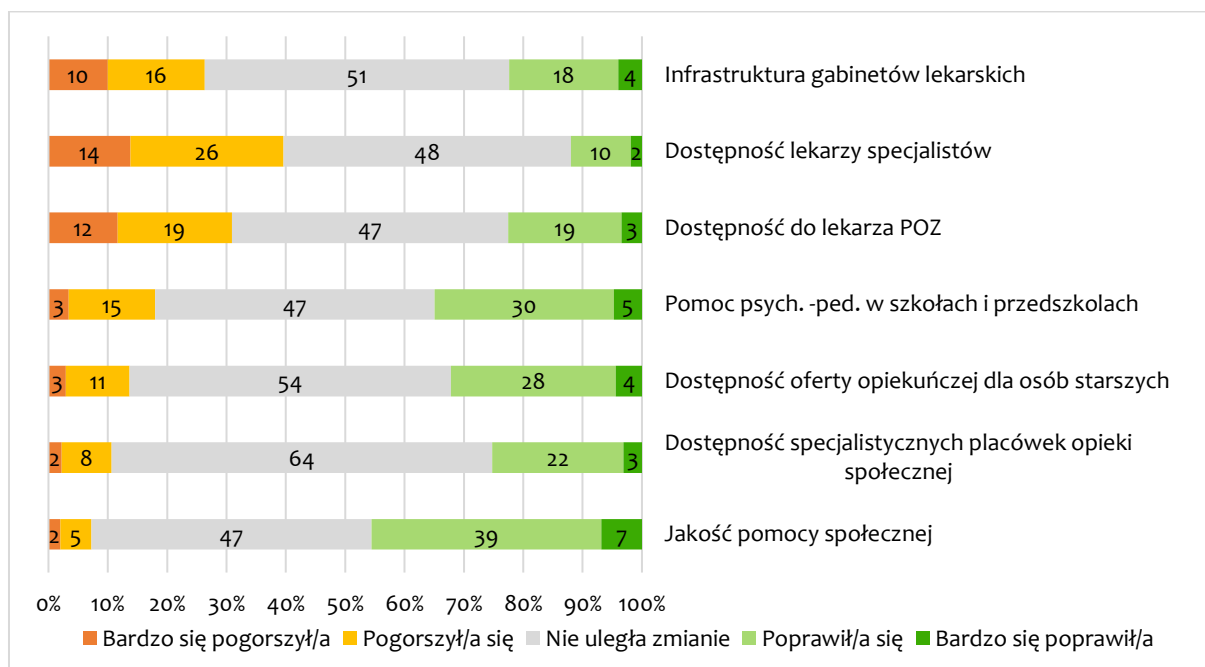
Zdrowie

- Gmina Zielonki charakteryzuje się **dostępnością do placówek opieki zdrowotnej typowej dla powiatu** oraz nieco wyższą niż w powiecie liczbą punktów aptecznych.
- Samorząd Gminy aktywnie włącza się w działania na rzecz poprawy zdrowia swoich mieszkańców poprzez realizację badań i akcji profilaktycznych. W ostatnich 5 latach odbywały się m.in. profilaktyka raka piersi, raka prostaty, jaskry, chorób tarczycy, onkologiczna w zakresie badania znamion oraz USG jamy brzusznej.

Zdjęcie 7. Centrum Medyczne w Batowicach, Źródło: UG Zielonki

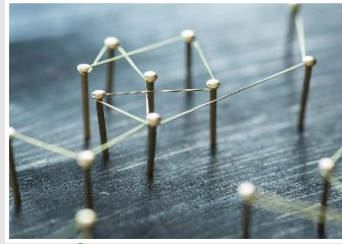
- Od 2015 roku gmina Zielonki realizuje wspólnie z Powiatem Krakowskim program badania wad postawy uczniów gimnazjalnych/szkół podstawowych (finansowanie badań uczniów ze szkół w Zielonkach – po stronie Gminy).
- **Opieka medyczna to kategoria, która została oceniona w ankiecie słabiej niż pozostałe dziedziny życia lokalnego.** Dostępność lekarzy POZ i lekarzy specjalistów oraz infrastruktura gabinetów lekarskich uzyskały względnie wysoki udział opinii mówiących o pogorszeniu sytuacji – ponad 25%. Szczególnie źle dostępność lekarzy, zarówno POZ, jak i specjalistów ocenili mieszkańcy Owczar i Woli Zachariaszowskiej (ponad 50% ocen negatywnych). Pozytywnie wyróżnia się natomiast sołectwo Dziekanowice, gdzie ponad 60% respondentów zauważa poprawę sytuacji w zakresie dostępności lekarzy specjalistów.

Wykres 3. Ocena zmiany sytuacji na terenie gminy Zielonki w 2020 r. na przestrzeni ostatnich 10 lat w dziedzinie pomocy społecznej i opieki zdrowotnej, Źródło: opracowanie własne, N=785

- Mieszkańcy części sołectw wskazywali na **potrzebę budowy nowego ośrodka zdrowia** – najczęściej głosów na to zadanie zgłaszali mieszkańcy Garlicy Murowanej, Grębyńnic (oba po 50%) oraz Pękowic i Trojanowic (oba po 46%). Wysoki odsetek wskazań otrzymało to zadanie także wśród mieszkańców Woli Zachariaszowskiej (44%) i Zielonek (42%).

CZĘŚĆ GOSPODARCZA

Przedsiębiorczość i lokalny rynek

- Gmina Zielonki posiada **przyjazne uwarunkowania dla rozwoju przedsiębiorczości** – znajduje się w dogodnym położeniu, przy granicy Krakowa, będącego jednym z europejskich liderów gospodarczych.
- W okresie **2014-2019 liczba przedsiębiorstw wpisanych do rejestru REGON wzrosła do 3721**, czyli o ¼, przy średnim rocznym przyroście wynoszącym 4,8%. Rezultat ten przewyższa wartości zarówno dla województwa, powiatu i całego Krakowskiego Obszaru Funkcjonalnego, a w 2019 roku co dziesiąty podmiot gospodarki narodowej działający w powiecie krakowskim miał swoją siedzibę w terenie gminy Zielonki.
- Maleje ilość pojawiających się wyrejestrowań przedsiębiorstw, dzięki poprawiającym się warunkom do prowadzenia działalności i kondycji lokalnej gospodarki. Jest to zachęta dla nowych przedsiębiorców do zlokalizowania swojego biznesu na obszarze gminy Zielonki.
- Gmina Zielonki wyróżnia się bardzo **wysokim poziomem przedsiębiorczości**. Na 1000 mieszkańców działają tu 154 podmioty gospodarcze, a 122 osoby prowadzą swoją działalność gospodarczą. W kwestii prowadzenia własnej działalności gospodarczej gmina Zielonki wyprzedza nawet Kraków oraz każdą z gmin wchodzących w skład KrOF.
- **W polskiej gospodarce ważna jest mikroprzedsiębiorczość, która w gminie Zielonki w 2019 r. stanowiła 97,5% wśród podmiotów ogółem**. Władze gminy Zielonki od wielu lat stawiają właśnie na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw. Mimo, iż to duże podmioty generują największe wpływy do gminnych budżetów, opieranie lokalnego rynku na mikroprzedsiębiorczości stanowi pewien gwarant stabilizacji w perspektywie pojawiających się szoków gospodarczych. **Mniejsze podmioty gospodarcze potrafią szybciej reagować na zmieniające się uwarunkowania** (uruchamiając oszczędności, przenosząc siedzibę, zawieszając działalność). Społeczności skupione wokół dużych zakładów pracy są silniej narażone na negatywne skutki kryzysu, takie jak masowe zwolnienia i idące za tym często bezrobocie strukturalne, czy też cięcia wynagrodzeń, co przynosi złe konsekwencje dla całej miejscowej gospodarki. Podkreśla się też, że **stawianie na mikroprzedsiębiorczość sprzyja bardziej dynamicznemu wzrostowi dochodów ludności, dywersyfikacji rynku czy też na ograniczenie marginalizacji**.
- Przedsiębiorstwa ulokowane na terenie gminy bardzo dynamicznie się rozwijają, o czym świadczą przyznawane im nagrody. W rankingu najdynamiczniej rozwijających się przedsiębiorstw „**Diament Forbes**” w edycji za rok 2020 r. **nagrodzono jedną firmę funkcjonującą w gminie Zielonki, która na liście dla województwa małopolskiego znalazła się na 31. miejscu w kategorii przychodów od 50 mln do 250 mln zł**. Z kolei w 2018 roku wyróżnionych zostało 12 przedsiębiorstw z gminy Zielonki przez Instytut Europejskiego Biznesu w konkursie „**Gepardy Biznesu**”. Wyróżnienie otrzymały za wysoką dynamikę zysków i przychodów.
- Również sama Gmina Zielonki otrzymuje wiele wyróżnień jako gmina sprzyjająca rozwojowi przedsiębiorczości, **w 2015 roku znalazła się na 15. miejscu w ogólnopolskim rankingu „Miasta atrakcyjne dla biznesu” magazynu Forbes**, z kolei w 2017 roku w rankingu Zrównoważonego

Rozwoju Politechniki Warszawskiej gmina uzyskała 115. miejsce pod względem istniejących uwarunkowań do rozwoju przedsiębiorczości wśród 2478 jednostek terytorialnych przebadanych pod względem ich sytuacji gospodarczej, a także **zajęła 3. miejsce wśród małopolskich gmin wiejskich w klasyfikacji opracowanej przez SGH**, w której zestawiono jednostki terytorialne na podstawie wskaźnika potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej (PAI). **Jako jedna z 9 gmin regionu otrzymała „złotą gwiazdę” jako ośrodek dysponujący walorami lokalizacyjnymi.**

- Analiza gospodarcza wykazuje **silną pozycję gospodarczą gminy Zielonki**, co przekłada się również na **niski wskaźnik bezrobocia**, który w 2018 roku w gminie Zielonki był jednym z najniższych w porównaniu do innych gmin KrOF, w gminie zarejestrowanych było 230 osób bezrobotnych. Popyt na pracę zaspokajany jest poprzez zatrudnianie osób spoza gminy, ale także z zagranicy. Na terenie gminy Zielonki w 2019 roku pracowało 643 cudzoziemców.
- W oczach mieszkańców w ostatnich 10 latach na terenie gminy Zielonki **zdecydowanej poprawie uległa ilość punktów handlowych i usługowych (78%) oraz ilość punktów gastronomicznych (67%)**. W przypadku pozostałych warunków do rozwoju gospodarczego zdecydowana większość ankietowanych nie zauważyła zmian. Jedynie co dziesiąty badany uznał, że sytuacja uległa pogorszeniu w zakresie możliwości rozwoju zawodowego na terenie gminy.
- Z przeprowadzonych badań wynika, iż **mieszkańcy gminy Zielonki wspierają lokalne usługi** (np. fryzjer, kosmetyczka, mechanik), regularnie korzysta z nich 70% mieszkańców gminy. Z kolei z usług zlokalizowanych w stolicy Małopolski korzysta 56% mieszkańców gminy. Odpowiedzi mieszkańców, którzy korzystają z danych usług tylko w jednym miejscu wskazują, że usługi w gminie Zielonki są konkurencyjne w stosunku do tych oferowanych przez miasto Kraków, bowiem 38,1% ankietowanych przyznało, że z usług korzysta tylko w gminie Zielonki, natomiast z usług tylko w Krakowie korzystało 24,3% ankietowanych.

Aktywność	w gminie Zielonki	w Krakowie	w innej gminie
Pracuję;	21,8%	66,4%	11,1%
Robię zakupy;	76,9%	72,4%	7,8%
Korzystam z dostępnych usług (np. fryzjer, kosmetyczka, mechanik);	70,2%	56,2%	6,4%
Uczęszczam na zajęcia edukacyjne, artystyczne, sportowe (np. nauka gry na instrumencie, taniec, śpiew, fitness);	28,5%	43,8%	4,8%
Moje dzieci uczęszczają na zajęcia edukacyjne - artystyczne, sportowe (np. nauka gry na instrumencie, taniec, śpiew, piłka nożna);	34,8%	38,2%	5,0%
Korzystam z oferty kulturalnej;	33,1%	74,6%	7,0%
Korzystam z oferty rekreacyjno-sportowej;	53,7%	52,7%	8,9%
Odwiedzam znajomych / rodzinę;	59,2%	72,5%	42,5%

Tabela 1. Aktywności podejmowane przez mieszkańców w gminie Zielonki, w Krakowie bądź w innej gminie, Źródło: opracowanie własne, N=785

- Jak pokazują badania ankietowe, aż **77,5% mieszkańców pracuje poza gminą Zielonki** i codziennie przemieszcza się do pracy.
- Wśród propozycji mieszkańców dotyczących działań, które gmina Zielonki powinna podjąć w przyszłości pojawiły się m.in. rozwój gospodarczy (dofinansowanie dla nowych firm, stworzenie strefy aktywności gospodarczej, pozyskiwanie inwestorów przez gminę).

Rolnictwo

- Rolnictwo w gminie Zielonki przestało być jednym z priorytetowych strategicznych kierunków rozwoju gminy. Obecnie kluczowe pod względem rozwoju gospodarczego i odpowiedzi na potrzeby mieszkańców wydaje się być ukierunkowanie na branżę z zakresu usług i handlu czy edukacji i kultury.
- Gmina Zielonki posiada stosunkowo **dobre warunki przyrodnicze** - ok. 85% gleb posiada II lub III klasę bonitacyjną. Są to głównie gleby brunatne wykształcone na podłożu lessopodobnym, które sprzyjają szczególnie uprawom sadowniczym i ogrodniczym.
- Udział gruntów rolnych w powierzchni gminy Zielonki w 2020 roku kształtował się na poziomie ok. 83%. W strukturze gruntów rolnych największy udział mają grunty orne (77,1%), a o wiele mniejszą, ale również wyróżniającą się powierzchnię zajmują także sady i grunty orne zabudowane.
- **Produkcja rolnicza w gminie Zielonki zasadniczo oparta jest na produkcji roślinnej.** Do najczęściej uprawianych roślin należą zboża (w tym kukurydza), ziemniaki, warzywa gruntowe, drzewa owocowe oraz krzewy i rośliny ozdobne. Znajdują się tutaj też szkółki drzew i krzewów oraz roślin ozdobnych.
- Na terenie gminy występują **dwie główne bariery ograniczające możliwości rozwoju rolnictwa: małe powierzchnie rolnicze** (rozdrobienie gospodarstw rolnych) oraz **sąsiedztwo Krakowa** (osoby napływające do gminy Zielonki z Krakowa w zdecydowanej większości nie są zainteresowane pracą w rolnictwie), dodatkowo problemami są też brak większej współpracy między rolnikami czy wydłużenie łańcucha dostaw (brak miejsc bezpośredniej sprzedaży plonów w gminie). Pewne utrudnienia w możliwościach rozwoju rolnictwa może powodować zróżnicowane ukształtowanie terenu (głównie w północnej części gminy).
- W gminie Zielonki **występuje bardzo duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych** - średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w Zielonkach wynosi jedynie 1,24 ha. Przekłada się to na **niską towarowość rolnictwa**, a tym samym jego niską opłacalność. Coraz więcej mieszkańców gminy odchodzi od uprawy rolniczej na rzecz zatrudnienia w sektorze usług, sprzedając lub trzymając posiadane tereny jako kapitał inwestycyjny.
- Na terenie gminy Zielonki działa: Stacja Doświadczalna Katedry Sadownictwa i Pszczelnictwa Wydziału Biotechnologii i Ogrodnictwa Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Winnica Garlicki Lamus oraz Polski Instytut Truskawki.

Zdjęcie 8. Rolnictwo w gminie Zielonki, Źródło: UG Zielonki

CZĘŚĆ PRZESTRZENNA

Ogólna charakterystyka geograficzno-środowiskowa gminy

- Gmina Zielonki w większości **położona jest w mezoregionie Wyżyna Olkuska** wchodzącym w skład Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej. Niewielki teren w południowo-wschodniej części gminy w okolicy Dziekanowic leży w obrębie mezoregionu Płaskowyż Proszowicki, należącym do makroregionu Niecka Nidziańska.
- Teren gminy jest lekko pofalowany, porozcinany dolinami rzek i opadający w kierunku południowym. **Zbocza dolin są strome, z licznymi odślonięciami wapiennymi (w postaci skałek lub grup skalnych), co z jednej strony zapewnia walory turystyczne, a z drugiej utrudnia rozwój zabudowy.** Wysokości bezwzględne wahają się od 215 m n.p.m. w Witkowicach do ok. 400 m n.p.m. w Grębunicach.
- Gmina Zielonki znajduje się w **zlewni Prądnika i Dłubni**, które są lewobrzeżnymi dopływami Wisły. W roku 2017 r. **stan obu rzek został oceniony jako zły**, przy czym na taką ocenę wpływ miały zwłaszcza złe wyniki elementów biologicznych – zaklasyfikowane do 4 i 5 klasy (najniższych) oraz stan chemiczny określany jako poniżej dobrego ze względu na podwyższoną obecność benzo(a)pirenu.
- W gminie **występuje pewne zagrożenie powodziowe związane z nieregularnością przepływów rzek.** Największe zagrożenie w tym zakresie występuje w Zielonkach między Prądnikiem a jego dopływem Garliczką oraz w Pękowicach, Januszowicach, Batowicach i Bibicach. Dość duże ryzyko powodziowe jest także związane z występowaniem gwałtownych i intensywnych ulew oraz długotrwałych opadów. Do działań podejmowanych przez gminę Zielonki w celu minimalizacji skutków powodzi należą m.in. **zakup i montaż (wspólnie z gminą Michałowice) 4 wodowskazów, które zostały zamontowane powyżej gminy na rzekach Prądnik i Dłubnia oraz działania modernizacyjne i rozbudowa systemu rowów przydrożnych i kanalizacji deszczowych.**
- Charakterystyczne walory krajobrazowe gminy wynikające z jej ukształtowania terenu spowodowały, że stosunkowo duża jej część, bo **blisko 41% znajduje się pod ochroną.** W głównej mierze jest to obszar położony w środkowej części gminy, który obejmuje **Park Krajobrazowy**

Zdjęcie 10. Zabudowa mieszkaniowa w Zielonkach,
Źródło: UG Zielonki

Zdjęcie 10. Panorama Owczar, Źródło: UG Zielonki

Dolinki Krakowskie. Zdecydowanie mniejszą powierzchnię zajmuje **Dłubniański Park Krajobrazowy**, który obejmuje dolinę rzeki Dłubnia we wschodniej części gminy. Ponadto północna część gminy znajduje się w otulinie Ojcowskiego Parku Narodowego. Pozostałe formy ochrony przyrody na terenie gminy Zielonki to: 16 pomników przyrody oraz stanowisko dokumentacyjne „Stary kamieniołom” w Trojanowicach.

- Gminę Zielonki cechuje **się niskim poziomem zalesienia** – jedynie ok. 1% powierzchni gminy zajmują lasy. Niewielkie obszary leśne znajdują się w kilku sołectwach m.in. Bibicach, Bosutowie, Owczarach czy Zielonkach, natomiast w większości są one własnością prywatną. Jedynie kompleks leśny w Korzkwi pozostaje pod opieką Nadleśnictwa Miechów. Niski udział lasów w powierzchni gminy podkreśla jej mieszkaniowy charakter.
- **Krajobraz i przyroda w gminie Zielonki**, a także wynikające z nich **cisza są głównymi atutami** gminy według mieszkańców.

„Dostęp do pięknych terenów, pól, miedz i terenów rekreacyjnych”; „Krajobraz, spokój, ludzie”; „Ładna okolica i atrakcje m.in turystyczne w niedalekiej odległości”; „Piękna przyroda, ciekawa okolica, spokój – jest gdzie odpocząć po pracy”; „Położenie blisko miasta, dużo zielonych obszarów do wypoczynku, sąsiedztwo Parku Ojcowskiego”.

- Wypowiedzi mieszkańców w ankiecie

- Ankietowani zwracali także uwagę, że **obecnie prowadzone inwestycje deweloperskie niekorzystnie oddziałują na środowisko** (zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej).

Atrakcyjność turystyczna i rekreacyjna gminy

- Na potencjał turystyczny gminy Zielonki wpływa jej położenie na obszarze atrakcyjnej przyrodniczo Jury Krakowsko-Częstochowskiej oraz bezpośrednie sąsiedztwo z dużym ośrodkiem turystyczno-kulturalnym jakim jest Kraków.
- Do najważniejszych walorów turystycznych gminy Zielonki można **zaliczyć dolinki podkrakowskie, które wyróżniają się pod kątem ukształtowania terenu** (odstąpienia skał wapiennych, wąwozy o zróżnicowanym przebiegu), jak również **różnorodności przyrodniczej** (łągi olszowe, lasy bukowe). Są to: Dolina Bibiczanki, Dolina Garliczki, Dolina Korzkiewki oraz największa Dolina Prądnika.

Zdjęcie 11. Rajd rowerowy w gminie Zielonki,
Źródło: UG Zielonki

— Rekreację na terenie gminy ułatwiają oznakowane szlaki rowerowe i piesze. **Łącznie przez gminę prowadzi ponad 90 km ścieżek rowerowych** (szlaki: czerwony, niebieski, zielony, czarny i żółty), które wyposażone są w infrastrukturę turystyczną tj. tablice informacyjne czy punkty wypoczynkowe m.in. w Zielonkach, Węgrzicach, Pękowicach, Brzozówce, Bosutowie, Dziekanowicach czy Grębynicach.

— Przez gminę przebiega kilka szlaków pieszych, które są również

dostępne dla rowerzystów: **Szlak Orlich Gniazd, Szlak Twierdzy Kraków, Drogi Św. Jakuba, Niebieski Kluczwoły.**

- Gmina Zielonki posiada **atrakcyjne walory kulturowe**. Na jej terenie znajduje się wiele zabytkowych obiektów m.in. kościoły parafialne w Korzkwi i Zielonkach, średniowieczny zamek w Korzkwi, zespoły dworsko-parkowe w Boleniu i Garlicy Murowanej, zespół pałacowo-parkowy w Owczarach, a także domy drewniane i murowane, młyny, kapliczki przydrożne, fortyfikacje należące do zewnętrznego III pierścienia Twierdzy Kraków (w Zielonkach, Węgrzicach, Bibicach i Pękowicach) oraz stanowiska archeologiczne (m.in. osada i cmentarzysko neolityczne w Batowicach czy cmentarzysko kultury ceramiki sznurowej w Bosutowie).
- Gmina Zielonki charakteryzuje się także **unikatowym niematerialnym dziedzictwem kulturowym**. Są to tzw. wielkanocne „Pucheroki” oraz bożonarodzeniowe „Herody”.

Zdjęcie 12. atrakcje turystyczne w gminie Zielonki, Źródło: <https://www.roweremprzezzielonki.pl/przewodnik>

- Turystyka na terenie gminy Zielonki to głównie **jednodniowa turystyka**, gmina bowiem charakteryzuje się raczej słabo rozwiniętą infrastrukturą turystyczną obejmującą miejsca noclegowe oraz zaplecze gastronomiczne. W 2018 roku w gminie na 1 km² przypadały 4 miejsca noclegowe oraz 4 obiekty gastronomiczne na 1000 mieszkańców.

Powietrze

- W 2018 r. gmina Zielonki znajdowała się w **obszarze przekroczeń średniorocznych stężeń pyłu PM_{2,5} dla fazy II** (tj. wyższych od 20 µg/m³) oraz przekroczeń benzo(a)pirenu. Z kolei przekroczenia 24-godzinnych stężeń pyłu PM₁₀ koncentrowały się w zachodniej części Zielonek.
- W przypadku pyłu PM₁₀ wartość średnia dla stężenia rocznego nie przekroczyła poziomu dopuszczalnego, ale już liczba dni, w których przekroczone były dopuszczalne stężenia średniodobowe znacząco wykraczały ponad normę.
- **Najwyższe stężenia w ciągu roku przypadały na okres jesienno-zimowy** (co pokrywa się z okresem grzewczym), a miesiącami, w których było najwięcej dni przekroczeń norm dobowych były **lutym i grudniem**. Uśrednione pomiary dla gminy Zielonki z czujników Airly ukazują, że zarówno w 2018, jak i 2019 r. w tym właśnie okresie odnotowywano wysokie średnie miesięczne stężenia pyłów PM_{2,5} oraz PM₁₀, a także przekroczenia normy 24-godzinnej. W obu przypadkach zachodziła zależność pomiędzy ilością pyłów a temperaturą.
- **Sami mieszkańcy (75%) uznali, że jednym z najważniejszych problemów w gminie jest zanieczyszczenie powietrza z ogrzewania budynków.**

„Konieczna jest lepsza edukacja mieszkańców o jakości powietrza”, „W dalszym ciągu jest palone węglem i śmieciami”;

- Wypowiedzi mieszkańców w ankiecie

- **Gmina Zielonki rozpoczęła wymianę kotłów w 2017 r., od tego czasu liczba wymienionych pieców węglowych z roku na rok wzrasta – w 2019 r. zlikwidowano ich blisko 200 sztuk, a w 2020 - 108 sztuk** i tym samym stan wszystkich wymienionych urządzeń za lata 2017-2020 wynosi już 510 sztuk. Wymiany były głównie dokonywane w ramach projektu „Ograniczenie niskiej emisji w gminie Zielonki” realizowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego. Dzięki temu rok 2019 i 2020 charakteryzował się mniejszym zanieczyszczeniem niż w analogicznym okresie roku 2018. Do stopniowej poprawy powietrza na terenie gminy przyczyniły się m.in. zmiany w sposobie ogrzewania domów i wymiana urządzeń grzewczych.
- W latach **2014-2018 gmina Zielonki wyróżniała się na tle powiatu, KrOF-u i województwa pod względem liczby przeprowadzonych kontroli w zakresie spalania odpadów i pozostałości roślinnych**: w 2016 r. zajmując 6 pozycję w województwie, w 2017 r. – 17, a w 2018 r. – 21. Każdego roku w gminie Zielonki realizowano ponad 100 takich kontroli (w 2020 r. - 122). W zimie 2020/2021 rozpoczęły się kontrole z wykorzystaniem dronów.
- W gminie Zielonki obserwuje się wzrost świadomości społecznej na temat ochrony powietrza, czego przejawem są działania lokalnych stowarzyszeń realizujących projekty ekologiczne i edukacyjne (m.in. Stowarzyszenia Rozwoju Gminy Zielonki) czy grup prowadzących działania informacyjno-uświadamiające na temat jakości powietrza w gminie, np. Alarm Smogowy – Zielonki, Fundacja Smogowe.info.
- Biorąc pod uwagę zły stan powietrza na terenie gminy ankietowani uznali, że **najważniejszym zadaniem do realizacji na najbliższe lata**, nie tylko dla władz gminy, ale też dla samych mieszkańców jest **poprawa ochrony powietrza**, w tym **stawianie na ekologiczne rozwiązania oraz świadome dbanie o środowisko przyrodnicze, w tym o czyste powietrze**.

Mieszkalnictwo i infrastruktura komunalna

- W gminie Zielonki można zauważyć **stały wzrost liczby budynków mieszkalnych z ukierunkowaniem na zabudowę jednorodzinną** (w 2018 r. w gminie było 6756 budynków mieszkalnych, co w stosunku do roku 2014 oznacza przyrost o 13,3 %). Tak duża aktywność budowlana pozwala stwierdzić, że gmina Zielonki, tak jak inne podkrakowskie gminy, charakteryzuje się wysoką atrakcyjnością osiedleńczą. Potwierdzeniem są otrzymane przez gminę certyfikaty (Certyfikat „Miejsce Przyjazne Maluchom”, Małopolska Wieś w Sieci) i nagrody oraz pozycje zajmowane w różnego rodzaju prestiżowych rankingach (np. Rankingu Samorządów Małopolski).

Zdjęcie 13. Zabudowa mieszkaniowa w miejscowości Węgrzce, Źródło: UG Zielonki

- **Intensywna zabudowa szeregowa**, też wielolokalowa i w efekcie – **chaos przestrzenny i estetyczny oraz zatracanie dotychczasowego charakteru wiejskiej zabudowy było jednym z problemów zgłaszanych przez mieszkańców w badaniach ankietowych**. W tym kontekście wspomniano także o zabudowywaniu terenów zielonych, rekreacyjnych oraz niewystarczającym zapleczu infrastrukturalnym dla nowych inwestycji budowlanych.
- Odsetek budynków posiadających dostęp do instalacji techniczno-sanitarnych w gminie Zielonki kształtuje się na dobrym poziomie wyposażenia w infrastrukturę komunalną – z **sieci wodociągowej korzystało w 2019 roku 98% mieszkańców, a z kanalizacyjnej – 85%**.

Zdjęcie 14. Nowa zabudowa mieszkaniowa w miejscowości Węgrzce, Źródło: UG Zielonki

— Gmina od 2008 roku realizuje duże projekty infrastrukturalne współfinansowane ze środków Funduszu Spójności, w ramach których systematycznie rozbudowuje i modernizuje urządzenia wodno-kanalizacyjne. Projekty te są elementem wieloletniej polityki gminy Zielonki w zakresie rozbudowy niezbędnej infrastruktury kanalizacyjnej i wodociągowej, celem poprawy warunków życia mieszkańców, środowiska naturalnego oraz zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej gminy. Ciągła rozbudowa i przyłączanie

kolejnych gospodarstw do sieci, jak również zakup przez gminę sieci wybudowanych przez prywatnych inwestorów, to główne działania prowadzące do pełnego skanalizowania i zwodociągowania gminy. Zarządzaniem i rozwojem wybudowanego majątku oraz zaopatrzeniem mieszkańców w wodę i odbiorem ścieków sanitarnych zajmuje się gminne Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Zielonkach.

- Na uwagę zasługują także działania gminy w zakresie **połączenia z krakowskim systemem kanalizacyjnym umożliwiającym przesyłanie 100% ścieków do oczyszczalni ścieków w Krakowie** oraz działania na rzecz poprawy jakości powietrza m.in. wymiana ogrzewania mieszkań na gazowe.
- W związku z intensywną rozbudową mieszkaniową na terenie gminy Zielonki pojawił się **problem z odprowadzaniem wód opadowych**. Gmina przy współpracy z właścicielami działek oraz prywatnymi inwestorami w ostatnich latach prowadzi działania poprawiające system odwodnienia. Do przykładów należą m.in. **przebudowa i regulacja odpływu wód opadowych ze stawu w Brzozówce czy renowacje i wzmocnienia rowów przydrożnych** w Dziekanowicach, Bosutowie i Garliczce, a także program mikroretencji „**Jestem eko! Łapię deszcz**” promujący wykorzystanie naziemnych zbiorników do retencji wody opadowej i jej zatrzymania u źródła.
- Jednym z problemów wymienianych przez mieszkańców jest **zaopatrzenie w wodę**. Słabe ciśnienie wody w sieci oraz przerwy w dostawie wody wskazane były jako problem przez względnie niski odsetek mieszkańców całej gminy (odpowiednio 22,8% oraz 8,7%). Należy natomiast zauważyć, że **problemy te dostrzegają połowa badanych mieszkańców sołectwa Wola Zachariaszowska** (odpowiednio 56,3% i 46,9%). Dodatkowo słabe ciśnienie wody zauważa także około 1/3 mieszkańców sołectw Owczary (35,7%), Węgrzce (35,6%), Bibice (34,4%), Grębyńce (30,0%), Garlica Duchowna (28,6%) oraz Garliczka (28,6%). Z kolei przerwy w dostawie wody dotyczą także 17,9% mieszkańców Pękowic, 16% Bibic, 10,7% Owczar oraz 10% Grębyńce. Przerwy w dostawie wody oraz słabe ciśnienie są skutkiem powszechnych ostatnio w kraju problemów z zaspokojeniem wysokiego zapotrzebowania na wodę w okresie suchej upalnej

wiosny czy lata. Ponadto, spadki ciśnienia to efekt aktywnych prac konserwacyjnych oraz prac deweloperskich (wyłączenia wody na czas podłączenia nowych domów).

- W gminie Zielonki wg danych za 2017 rok **dostęp do szybkiego Internetu stacjonarnego posiadało prawie 33% budynków mieszkalnych**. Najlepiej sytuacja wyglądała w Garlicy Duchownej (ponad 60%) oraz Zielonkach, Boleniu i Woli Zachariaszowskiej - ponad 50%. W 4 miejscowościach (Korzkiw, Dziekanowice, Januszowice, Pękowice) dostęp do szybkiego łącza internetowego posiadało mniej niż 10% budynków mieszkalnych, przy czym w Korzkwi nie było ani jednego budynku mieszkalnego z dostępem do szybkiego Internetu.
- Na terenie gminy Zielonki **funkcjonują 2 PSZOK-i: w Zielonkach i Węgrzcach**. Przyjmują one komunalne odpady segregowane tj. papier, szkło, metal, tworzywa sztuczne, bioodpady, jak również odpady wielkogabarytowe (m.in. meble), zużyte opony, zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny oraz odpady budowlane. Dodatkowo w budynkach użyteczności publicznej m.in. Urzędzie Gminy można oddawać zużyte baterie, a w ośrodkach zdrowia w Węgrzcach, Brzozówce i Batowicach oraz aptece w Boleniu można oddawać przeterminowane leki.
- W gminie Zielonki występuje problem dzikich wysypisk śmieci, który w szczególności widoczny jest na granicy gminy z Krakowem. Wiąże się on głównie z dużą ilością odpadów budowlanych przemieszanych z odpadami bytowymi, które są w znacznej części nieprawidłowo utylizowane przez firmy budowlane.
- Mieszkańcy w badaniach ankietowych mieli okazję ocenić sytuację w zakresie dostępności Internetu, organizacji wywozu poszczególnych typów odpadów oraz dostępności Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). **Zdecydowanie największe zmiany na plus zaobserwowano w przypadku dostępności Internetu** – 66% mieszkańców mówi o poprawie tego aspektu. Większość mieszkańców (ponad 50%) uważa, że sytuacja uległa poprawie także w pozostałych kategoriach. Jedynie w przypadku wywozu śmieci wielkogabarytowych poprawę dostrzega nieco mniej mieszkańców (46%). W kwestii infrastruktury komunalnej pojawiły się także głosy mówiące o jej pogorszeniu w ostatnich latach. Były to głosy mniejszościowe, jednak warto odnotować, że **najwięcej mieszkańców niezadowolonych było z organizacji zbiórki i wywozu odpadów zielonych (16%) oraz śmieci segregowanych (15%)**.
- Mieszkańcy proponując przyszłe kierunki rozwoju infrastruktury komunalnej rekomendowali następujące działania: **budowę zbiornika retencyjnego, regulację i sprzątnięcie rzek oraz poprawę w dostawach wody**.

Mobilność- infrastruktura transportowa i komunikacja publiczna

- **Gminę Zielonki przecinają drogi o znaczeniu krajowym**: droga krajowa nr 7 łącząca Gdańsk z przejściem granicznym w Chyżnem oraz droga wojewódzka nr 794 Kraków-Koniecpol. Przez gminę przebiega także 8 dróg powiatowych: DP2133K (Januszowice-Cianowice), DP2144K (Iwanowice Włociańskie-Brzozówka), DP2151K (Zielonki-Wilczkowice), DP2153K (po granicy, Michałowice Komora-Górna Wieś), DP2156K (Węgrzce-Batowice), DP2158K (Węgrzce-Kraków Tonie), DP2193K (Zielonki-Kraków Witkowice), DP2293K (Batowice-Prusy). Sieć dróg uzupełniają drogi gminne o łącznej długości 172 km, z czego 71% posiada powierzchnię bitumiczną, 21% gruntową i 8% tłuczniową.
- Gmina Zielonki **jest dobrze skomunikowana z Krakowem pod kątem dostępności drogowej**. Głównym problemem transportowym na terenie gminy jest jednak duży ruch samochodowy, powodujący korki w godzinach szczytu. Rozwiązaniem tego problemu mogą być nowo powstające inwestycje drogowe – **budowa obwodnicy Krakowa (odcinek północny) oraz budowa zachodniej obwodnicy Zielonek**, a także inwestycje realizowane w bezpośrednim sąsiedztwie gminy Zielonki na terenie Krakowa tj. m.in. przebudowa Alei 29 Listopada czy

ul. Opolskiej. Inwestycje wyprowadzą części ruchu samochodowego z centrum gminy, przez które przejeżdża średnio kilkanaście tysięcy pojazdów dziennie i ułatwią dojazd do Krakowa oraz powrót do miejsca zamieszkania.

— Gmina Zielonki systematycznie realizuje inwestycje drogowe obejmujące m.in. remonty nawierzchni czy przebudowy i rozbudowy dróg i chodników. W latach 2014-2018 ze środków gminy wykonano na drogach 26 km nowych nawierzchni asfaltowych, 6km nawierzchni z destruktu asfaltowego oraz 5,5 km chodników m.in. w Owczarach, Zielonkach, Trojanowicach i Bibicach.

— W ostatnich latach udało się **zapewnić bezpłatne przejazdy transportem autobusowym dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych w roku szkolnym, poprowadzić trasę linii 297 przez centrum Dziekanowic czy też uruchomić linie nocne.**

Ponadto gmina Zielonki zrealizowała działania mające na celu poprawę jakości infrastruktury komunikacji zbiorowej tj. przebudowała pętlę w Pękowicach czy wykonała zabudowę wiat przystankowych.

— Wśród najczęściej wskazywanych problemów występujących na terenie gminy Zielonki, jakie zgłaszali mieszkańcy w ankiecie dominowały kwestie związane m.in. z komunikacją i poruszaniem się po gminie. Przy czym największy odsetek wskazań otrzymał problem związany ze **zbyt długim czasem dojazdu do pracy i szkoły, powodowanym przez korki.** Jest to problem dla 83,3% ankietowanych. Mieszkańcy gminy Zielonki uważają również, że problemem jest **brak możliwości pozostawienia samochodu przy południowej granicy gminy (68,9%),** a także brak szybkiej komunikacji publicznej z Krakowem (brak komunikacji tramwajowej/szynowej z Krakowem – 60,8%). Mniej niż połowa badanych wskazywała, że problemem na terenie gminy jest niewystarczająca ilość połączeń komunikacji publicznej z Krakowem (44,2%) oraz brak parkingów na terenie gminy (42,4%). Znacznie mniejszym problemem dla mieszkańców wydaje się być stan techniczny i wyposażenie elementów infrastruktury drogowej. Jedynie 37,1% osób uznało, że problemem jest zły stan techniczny dróg, a chodników - 20,5%.

Zdjęcie 15. Pętla autobusowa w Pękowicach,
Źródło: UG Zielonki

Zdjęcie 17. Chodnik przy drodze 794, Źródło: UG Zielonki

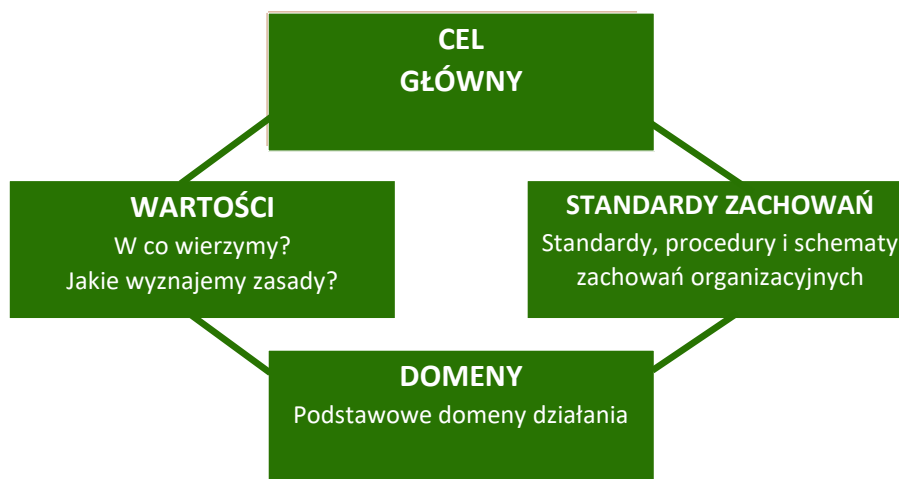
Zdjęcie 17. Ciąg pieszo-rowerowy Bibice-Wola
Zachariaszowska.
Źródło: UG Zielonki

3. MISJA ROZWOJU GMINY

Myślenie o rozwoju gminy podobnie jak strategiczne myślenie o rozwoju innych dziedzin życia gospodarczego i społecznego wymaga odpowiedzi sobie na kluczowe pytania:

- Co jest naszą aspiracją rozwojową? Do czego dążymy? Co jest naszym głównym celem?
- Jakie są obszary, w których chcemy skoncentrować swoje wysiłki?
- W oparciu o jakie wartości działamy?
- Jakie standardy prowadzenia polityki rozwoju są dla nas istotne?

Pytania te odnoszą się w równym stopniu do firm, instytucji publicznych, jak i organizacji pozarządowych zastanawiających się nad swoim rozwojem, a odpowiedź na nie określa się najogólniej jako opis Misji lub precyzyjniej – poczucie Misji (ang. sens of mission). Zgodnie z takim ujęciem przedyskutowana została misja rozwoju gminy Zielonki, która zgodnie z wykorzystanym w procesie strategicznym modelem Ashridge złożona jest z czterech elementów:

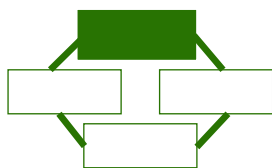

Wskazane cztery elementy (cel główny, domeny, standardy zachowań i wartości) czytane łącznie stanowią zapis misji według modelu Ashridge – opracowanej przez brytyjskie Ashridge Strategic Center⁸. Opracowana zgodnie z tym modelem misja rozwoju gminy Zielonki pozwala na precyzyjne wskazanie kluczowych obszarów strategicznych i kierunków rozwoju, a dodatkowo stanowi ważny czynnik integracyjny i motywacyjny dla mieszkańców gminy oraz podmiotów włączonych w realizację działań strategicznych.

Misja rozwoju, choć złożona z czterech elementów, powinna być postrzegana jako integralna całość. Poszczególne jej elementy należy rozpatrywać jako części swego rodzaju układanki, które dopiero po złożeniu tworzą trzon „Strategii Rozwoju Gminy Zielonki na lata 2021-2030” i stanowią punkt odniesienia oraz weryfikacji dla wszystkich ujętych w niniejszym dokumencie zamierzeń. Główny cel wyznacza zasadniczy kierunek dążeń, domeny – wskazują obszary koncentracji wysiłków, podczas gdy wartości i standardy zachowań towarzyszą procesowi wyboru i realizacji zadań wpisujących się w określone w celu i strategii główne kierunki rozwoju.

Zapis czteroelementowej Misji rozwoju gminy Zielonki przedstawiono poniżej.

⁸ www.ashridge.org.uk

Cel główny

Gmina Zielonki to Zielone Przedmieście Krakowa - miejsce przyjazne do życia, w którym ludzie chcą mieszkać, pracować i wypoczywać.

Gmina Zielonki to **gmina świadoma swojej wartości i tradycji z mocną marką własną** wynikającą z integracji walorów i atutów jej miejscowości. To niepowtarzalne miejsce, z którego mieszkańcy mogą być dumni. Ta unikatowość gminy wynika z połączenia tradycji (Pucheroki, Herody i in.) z nowoczesnością - wyprzedzamy trendy, stawiamy na nowe pomysły i rozwiązania (np. zielona energia).

Mieszkańcy na terenie gminy **mają możliwość aktywnego spędzania czasu wolnego** poprzez dostęp do terenów rekreacyjno-sportowych oraz do wysokiej jakości usług kulturalnych, a także możliwość uczestniczenia w kulturze. Działające tu mikrobiznesy pozwalają mieszkańcom załatwić swoje sprawunki na miejscu. Edukacja utrzymuje się na najwyższym poziomie, ze względu na posiadaną nowoczesną bazę, ale także wysoki poziom nauczania i opieki. Mieszkańcy mają możliwość rozwoju osobistego (samorealizacji), w zależności od potrzeb. W gminie Zielonki jest zapewniona dobra opieka zdrowotna i zagwarantowane bezpieczeństwo mieszkańców.

Gmina Zielonki to **przyjazne, zielone miejsce**, w którym mamy czyste środowisko naturalne i dbających o zdrowie mieszkańców. Wspieramy ekologiczne postawy mieszkańców oraz stawiamy na ekologiczne rozwiązania techniczne/infrastrukturalne. Dbamy o jakość powietrza, wód i gleb oraz tereny zielone. Chcemy, aby gmina Zielonki była jak najbardziej zielona - sadzimy drzewa (zarówno prywatni właściciele działek jak i samorząd). Gmina rozwija tereny rekreacyjne i sportowe. Promujemy proekologiczne nastawienia związane z wykorzystywaniem wody opadowej, dbanie o zieleń publiczną. Propagujemy zdrowy styl życia (zdrowe odżywianie, ruch/rekreację, dobre relacje sąsiedzkie), kształtujemy zdrowe nawyki.

Gmina Zielonki **promuje lokalną drobną przedsiębiorczość i tworzy warunki do jej rozwoju**. Gmina tworzy przestrzeń, gdzie mogą lokalizować się przedsięwzięcia gospodarcze – pasaż biznesu, teren zlokalizowany wzdłuż północnej obwodnicy Krakowa oraz wspiera inicjatywy, które mają na celu rozwijać miejsca dystrybucji lokalnych dóbr i usług np. targi pietruszkowe, punkty usługowe (możliwość produkcji i konsumpcji dóbr i usług na miejscu). Gmina Zielonki wspiera także działania zmierzające do ograniczania odpadów i ponownego używania zasobów oraz ich wymiany pomiędzy mieszkańcami (np. wymiany wśród mieszkańców, lokalne wyprzedaże garażowe).

Cała gmina Zielonki rozwija się dynamicznie, w sposób zróżnicowany ze względu na charakter poszczególnych miejscowości, ale w zharmonizowaną całość. Mamy **19 sołectw** i każde z nich oferuje coś unikalnego i własnego. Rozwój w każdym z nich ma **własne tempo i własny charakter**.

Gmina sprzyja integracji mieszkańców. Rozwijane są programy dla mieszkańców oraz oferowana możliwość współpracy i współdziałania - wspólne spotkania, festyny, pikniki. Tworzona jest przestrzeń dla partycypacji społecznej i samorealizacji lokalnych wspólnot oraz miejsca dla realizacji wspólnych działań dla mieszkańców miejscowości.

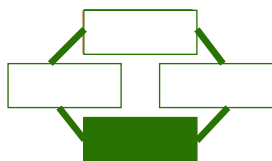
Istnieje różnorodna sieć komunikacyjna w obrębie gminy i z Krakowem. Na terenie gminy posiadamy dobrą, wydolną **komunikację z Krakowem**. Transport jest zintegrowany / zachęcamy

mieszkańców do korzystania z różnych form transportu: ograniczenie korzystania z samochodu na rzecz komunikacji zbiorowej, roweru, kolei. Kładziemy nacisk na bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów. Priorytetem dla gminy jest zrównoważony rozwój polityki transportowej (ciągi piesze, P&R, polityka parkingowa, ścieżki rowerowe).

Jesteśmy liderem w powiecie krakowskim, sąsiadujemy z Krakowem, z którym łączy nas wiele (praca w Krakowie, edukacja, kultura, wspólne inwestycje, gospodarka komunalna), ale pozostajemy autonomiczni. Jesteśmy otwarci na współpracę z innymi gminami, w tym z gminami metropolii, z którymi kreujemy wspólne inicjatywy i podejmujemy ważne strategiczne przedsięwzięcia.

Domeny rozwoju

W ramach Strategii Rozwoju Gminy Zielonki wyznaczono 4 główne domeny rozwoju:

DOMENA 1.

Przyjazne środowisko do życia

Kwestiami kluczowymi, które porusza domena 1 są:

- Życie w poszanowaniu środowiska naturalnego gminy. Upowszechnianie postaw proekologicznych. Dbanie o:
  - o czyste **powietrze**,
  - o czystą glebę,
  - o czystą i dostępną **wodę** (retencja, oszczędne gospodarowanie i zaopatrzenie w wodę, profilaktyka przeciwpowodziowa).
- Stawianie na **wykorzystanie energii naturalnej** (odnawialne źródła energii).
- **Tworzenie nowych terenów zielonych** - miejsc do wypoczynku i rekreacji, które będą tworzyć „płuca gminy” (m.in.: zachowanie zwartych obszarów zielonych; północ gminy: większe obszary zielone; południe: szereg parków / parków kieszonkowych wpisanych na stałe w założenia urbanistyczne terenu oraz rezerwa na zwarty, większy teren zieleni parkowej).
- Nowe nasadzenia zieleni w miejscach publicznych oraz na zachęcanie mieszkańców do nasadzeń na prywatnych posesjach.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> — Stabilna kondycja finansowa, relatywnie niski stopień zadłużenia gminy, zasoby finansowe pozwalające na perspektywiczne planowanie działań w zakresie ochrony zasobów naturalnych i środowiska. — Systematyczna realizacja projektów służących poprawie jakości środowiska na terenie gminy, w tym współfinansowanych ze środków zewnętrznych, m.in. wymiana pieców, instalacja OZE, infrastruktura wodno-kanalizacyjna (wysoki stopień objęcia kanalizacją - 85%, likwidacja szamb), rozbudowa przyłączy gazowych (5799 szt.), trasy rowerowe i in. oraz w jej bezpośrednim sąsiedztwie (miasto Kraków). — Realizowanie polityki pozyskiwania, tworzenia i zagospodarowywania terenów zielonych i rekreacyjnych (m.in. place zabaw, siłownie zewnętrzne, Park w Zielonkach). 	<ul style="list-style-type: none"> — Zanieczyszczone powietrze (smog) - w 2018 r. gmina Zielonki znajdowała się w obszarze przekroczeń średniorocznych stężeń pyłu PM_{2,5} dla fazy II (tj. wyższych od 20 µg/m³) oraz przekroczeń benzo(a)pirenu. — Zaśmiecone i zanieczyszczone rzeki – w 2017 roku stan rzek Prądnika i Dłubni został oceniony jako zły, przy czym na taką ocenę wpływ miały zwłaszcza złe wyniki elementów biologicznych – zaklasyfikowane do 4 i 5 klasy (najniższych) oraz stan chemiczny określany jako poniżej dobrego ze względu na podwyższoną obecność benzo(a)pirenu. — Występowanie dzikich wysypisk śmieci. — Niskie zalesienie (1,3%) oraz zbyt mała liczba terenów zielonych – wysoki i stale zwiększający się poziom zurbanizowania i wynikająca z niego duża dysproporcja pomiędzy terenami zabudowanymi a terenami zielonymi (na niekorzyść tych zielonych).

- Rosnąca świadomość proekologiczna mieszkańców: aktywność, inicjatywy oddolne (np. Alarm Smogowy, motywowanie/zachęcanie sąsiadów do stosowania ekologicznych rozwiązań); oczekiwanie zmiany zwłaszcza pod kątem poprawy jakości powietrza (oczekiwanie na działania ze strony samorządu/UG, ale też sąsiadów/innych mieszkańców), potencjał finansowy mieszkańców gminy umożliwiający instalację ekologicznych rozwiązań w prywatnych inwestycjach np. OZE (bez dopłat/korzystania z programów dofinansowania).
- Położenie i ukształtowanie terenu gminy (41% powierzchni gminy znajduje się pod ochroną) z Parkiem Krajobrazowym Dolinki Krakowskie oraz Dubińskim Parkiem Krajobrazowym.
- Występowanie problemów z zasobami wodnymi (np. przerwy w dostawie wody) oraz zagrożeń powodziowych (występowanie lokalnych podtopień oraz niewystarczająca profilaktyka przeciwpowodziowa).
- Niechęć do zmian nawyków/przyzwyczajzeń wśród części mieszkańców (m.in. oszczędzanie wody, betonowanie podwórek, spalanie śmieci, sposób ogrzewania domów, zbieranie deszczówki).

DOMENA 2.

Przestrzeń do mieszkania i rozwoju przedsiębiorczości.

Kwestiami kluczowymi, które porusza domena 2 są:

- Zachowanie **ładu urbanistycznego i krajobrazowego**, m.in.: poszanowania dla ochrony krajobrazu (rezerwa terenów zielonych/niezabudowanych).
- **Zrównoważenie zabudowy mieszkaniowej oraz terenów zielonych** (w tym propagowanie zabudowy rezydencjalnej).
- **Rozwój przedsiębiorczości** nieuciążliwej dla środowiska naturalnego oraz społeczności lokalnej, dającej źródła dochodów dla mieszkańców i miejsca pracy oraz stabilność i niezależność ekonomiczną gminie Zielonki. Wspieranie **polityki gospodarczej gminy opartej na lokalnym biznesie** (m.in.: sklep, restauracja, fryzjer, kosmetyczka, fitness, zakład naprawy samochodów, usługi pielęgnacji ogrodów, itp.),
- **Stworzenie Pasażu Biznesu**, czyli zagospodarowanie terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie północnej obwodnicy Krakowa z przeznaczeniem dla biznesu.
- **Przeznaczanie terenów pod różne funkcje**, w tym **tereny inwestycyjne** (dla lokowania aktywności gospodarczej), obszary **przedsiębiorczo - usługowe i transportowe** oraz odpowiednie rozmieszczenie tych funkcji (planowanie przestrzenne),
- Wdrażanie **idei skracania odległości przemieszczania się** mieszkańców (związanych z domem, edukacją, pracą, czasem wolnym) oraz ustalenie **standardów wykorzystania przestrzeni** w celu zaspokojenia potrzeb mieszkańców i użytkowników przestrzeni, szczególnie w zakresie rozmieszczenia podstawowych funkcji (mieszkaniowej, usługowej, produkcyjnej: potencjał terenowy dla lokacji działalności gospodarczej – teren wzdłuż północnej obwodnicy Krakowa), w tym zasad tworzenia przestrzeni wielofunkcyjnych.

- Połączenie **planowania przestrzennego m.in. z:**
  - **planowaniem systemu transportu** po terenie gminy i międzygminnego (sieć dróg publicznych, sieć ścieżek rowerowych, sieć transportu zbiorowego, sieć szynowa),
  - **siecią wodociągowo – kanalizacyjną,**
  - systemem **odbioru i zagospodarowania odpadów** komunalnych,
  - dostarczaniem **energii elektrycznej i gazu,**
  - systemem łączności (**Internet**),
  - zagospodarowaniem wód opadowych.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> — Dostępna infrastruktura techniczna / uzbrojenie terenu w media - poziom nasycenia infrastrukturą techniczną: wodociągi 98%, kanalizacja 85%, sieć internetowa o przepustowości minimum 30Mb/s (32,8% w 2017 roku). — Pokrycie gminy planami miejscowymi - 95,3% oraz ich bieżąca aktualizacja. Jasne przeznaczenie terenów. Dostępność terenów (budownictwo mieszkaniowe i inne funkcje). — Silny potencjał lokalnego rynku odbiorców / konsumentów (skala/ilość, siła nabywczą) – czynnik sprzyjający rozwojowi gospodarczemu gminy. Wg badań ankietowych 77% mieszkańców robi zakupy, a 70% korzysta z usług komercyjnych na terenie gminy. — Bliskość Krakowa – bezpośrednie sąsiedztwo prawie 1 mln metropolii czyni gminę Zielonki wysoce atrakcyjnym terenem inwestycyjnym (zarówno do inwestycji mieszkaniowych, ale także gospodarczych). — Realizacja inwestycji (gminnych i poza gminnych) służących stworzeniu nowego układu komunikacyjnego – północna obwodnica Krakowa, zachodnia obwodnica Zielonek – czynniki wspierające rozwój mieszkaniowy i przedsiębiorczy gminy. — Dobrze rozwinięta sieć punktów usługowych na terenie gminy Zielonki – wg 78% ankietowanych ilość punktów handlowych poprawiła się w ostatnich 10 latach. 	<ul style="list-style-type: none"> — Niski odsetek wolnych terenów typowo inwestycyjnych (pod rozwój inwestycji gospodarczych). — Słabo zauważalne działania promujące gminę Zielonki (do wewnątrz i na zewnątrz) jako dobrego miejsca do prowadzenia biznesu. — Niewydolna sieć drogowa w stosunku do postępującego tempa zabudowy mieszkaniowej na terenie gminy. — Postępujące zagęszczenie zabudowy. — Wysokie koszty utrzymania infrastruktury technicznej oraz potrzeba stałego jej rozwoju stosownie do tempa postępującej urbanizacji gminy. — Obniżenie jakości środowiska naturalnego wynikiem intensywnej urbanizacji gminy.

DOMENA 3.**Dostępność komunikacyjna – skracanie czasu dojazdu do i z Krakowa oraz rozwój sieci powiązań komunikacyjnych pomiędzy miejscowościami na terenie gminy.**

Kwestiami kluczowymi, które porusza domena 3 są:

- **Polityka transportowa gminy** - uwzględnienie zależności pomiędzy rozmieszczeniem (lokalizacją) różnych aktywności mieszkańców, użytkowników i gości gminy, a wielkością generowanych przemieszczeń osób i towarów. Rozbudowa infrastruktury transportowej.
- **Infrastruktura dla ruchu samochodowego:** budowa dwóch obwodnic (zachodnia obwodnica Zielonek, północna obwodnica Krakowa), modernizacja sieci drogowej, parkingi przesiadkowe przed wjazdem do Krakowa.
- **Integracja środków transportu /zintegrowany transport** - transport efektywny, pozwalający na zmianę środka przemieszczania się. Prowadzenie działań na rzecz nowych połączeń, w tym **zwiększenie dostępności pieszo – rowerowej do aglomeracyjnego transportu zbiorowego** (tzw. *footpaths* – odcinki infrastruktury liniowej dedykowane dla ruchu pieszego, ewentualnie także rowerowego, przebiegające przez tereny publiczne lub prywatne - cel: maksymalne skrócenie czasu dojazdu do celu lub przystanku transportu publicznego).
- Wydajny i bezpieczny **transport rowerowy** wsparty **systemem infrastruktury rowerowej** (ścieżki rowerowe, pasy ruchu dla rowerów w jezdniach, parkingi dla rowerów, priorytety w ruchu, itp.) jako sprawny/szybki, ekonomiczny, ale także ekologiczny sposób przemieszczania się (wpływ na poprawę stanu zdrowia mieszkańców oraz jakość powietrza na terenie gminy),
- **Wspieranie proekologicznych zachowań komunikacyjnych** (wpływanie na świadomość transportową mieszkańców) w celu **osiągnięcia zrównoważonej mobilności** - promocja proekologicznych rozwiązań transportowych.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> – Dobra dostępność aglomeracyjnych linii autobusowych (17 linii autobusowych aglomeracyjnych, w tym 2 nocne) oraz obecność przystanku kolei aglomeracyjnej Kraków-Batowice. – Dynamiczny rozwój infrastruktury drogowej (m.in. powstająca północna obwodnica Krakowa oraz zachodnia obwodnica Zielonek, jak również towarzyszące im drogi serwisowe – postrzegane przez mieszkańców i użytkowników jako atut rozwojowy oraz rozwój i modernizacja dróg lokalnych i krajowych). – Gęsta sieć dróg samochodowych, w tym przebieg drogi krajowej nr 7 oraz wojewódzkiej nr 794. 	<ul style="list-style-type: none"> – Niekompletność infrastruktury i sieci tras rowerowych w ciągu głównych dróg – niskie poczucie bezpieczeństwa rowerzystów. – Brak parkingów i P&R na granicy z Krakowem. – Brak zadaszonych parkingów rowerowych w miejscach użyteczności publicznej. – Ruch tranzytowy do Krakowa przechodzący przez gminę, niska drożność na drogach wjazdowych do Krakowa oraz ograniczone zasoby terenowe pod rozbudowę i tworzenie nowej infrastruktury drogowej. – Przeciążenie ruchem samochodowym przy jednoczesnym deficycie rozwiązań pozwalających na korzystanie z alternatywnych środków transportu – samochód jako dominujący środek transportu, brak linii tramwajowej, buspasów, Park&Ride oraz wypożyczalni rowerów i hulajnog.

DOMENA 4.**Wysokiej jakości pakiet usług publicznych.**

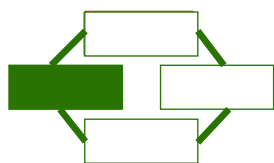
Kwestiami kluczowymi, które porusza domena 4 są:

- Zapewnienie **dostępności** do **usług** wspierających komfort życia (mieszkańcy korzystają z nich na miejscu, w gminie - w duchu idei skracania odległości przemieszczania się) oraz budowanie wysokiej jakości życia mieszkańców (możliwość „celebrowania życia”), w tym:
  - dbałość o wysoką jakości **edukacji** i dobrą bazę oświatową, zapewnienie opieki nad dziećmi w różnym wieku,
  - wysoka jakość usług **społecznych**,
  - dostęp do usług **zdrowotnych**, w tym usług ochrony zdrowia psychicznego,
  - utrzymywanie bogatej i różnorodnej **oferty czasu wolnego**: oferty rekreacyjno-sportowej (eksponowanie walorów naturalnych gminy - tereny rekreacyjne, ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne i edukacyjne; eksponowanie walorów kultury materialnej - miejsc historycznych, wartościowych /ciekawych; kreowanie nowej oferty czasu wolnego – m.in. woda i jej wykorzystanie) i oferty kulturalnej.
- **Integracja** mieszkańców, promowanie i wspieranie pomocy sąsiedzkiej.
- Cyfryzacja usług publicznych i wysoka jakość obsługi mieszkańców gminy.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> — Wysoki poziom nauczania w szkołach podstawowych (wieloletni średni wynik uczniów szkół podstawowych z egzaminu po VIII klasie wyższy od średniej dla województwa oraz najwyższy wśród porównywanych gmin – j. polski – 75%, matematyka – 61%, j. angielski – 77%). — Wyróżniająca się na tle całego kraju polityka oświatowa prowadzona przez gminę, potwierdzona licznymi wyróżnieniami, w tym 5-krotnym wyróżnieniem w Ogólnopolskim programie certyfikacji „Samorządowy Lider Edukacji”. — Nowoczesna baza oświatowa na terenie gminy – nowe lub wyremontowane budynki szkół podstawowych z infrastrukturą sportową (baseny). — Bogata, różnorodna oferta spędzania czasu wolnego (kultura i rekreacja) dla dzieci i młodzieży. — Posiadanie i kultywowanie wyróżniających się symboli lokalnej tożsamości - tradycja Pucheroków, Herodów i inne tradycje ludowe. — Prężnie działające instytucje kultury i rekreacji – Centrum Kultury Promocji i Rekreacji, Biblioteka, kluby sportowe itp. 	<ul style="list-style-type: none"> — Niska dostępność do bezpłatnych specjalistycznych usług medycznych. — Znaczący stały przyrost liczby dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym na terenie gminy. — Niewystarczające warunki lokalowe gminnych instytucji kultury i rekreacji w stosunku do rosnącego zapotrzebowania na tego typu ofertę. — Niewystarczająco rozwinięta oferta spędzania czasu wolnego (kultura i rekreacja) dla młodzieży i osób dorosłych.

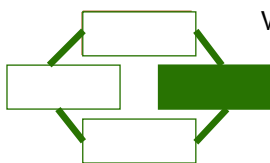
Wartości:

Najważniejszymi wartościami dla mieszkańców gminy Zielonki są:

1. **Kultywowanie lokalnych tradycji i dbałość o dziedzictwo kulturowe w połączeniu z nowoczesnymi formami ich prezentacji.** Gmina Zielonki posiada bogatą historię tradycji i zwyczajów ludowych, jest to jej wyróżnikiem na skalę Polski. Realizacja działań związanych z kultywacją lokalnych zwyczajów np. Pucheroki, Herody, tradycje muzykowania, podkrakowski strój ludowy, wpływa na zachowanie tożsamości mieszkańców gminy Zielonki i jest jej wyróżnikiem od Krakowa oraz okolicznych gmin, a prezentacja ich w nowoczesnych i atrakcyjnych formach sprzyja zaangażowaniu kolejnych pokoleń w ich podtrzymywanie. Należy wspierać inicjatywy lokalne związane z prezentacją lokalnych potencjałów, w tym lokalnych produktów.
2. **Aktywność mieszkańców.** Mieszkańcy gminy Zielonki wykazują się dużą aktywnością, zarówno pod względem społecznym jak i fizycznym. Gmina inwestuje w kapitał społeczny poprzez edukację oraz nagradzanie pracy i inicjatyw oddolnych. Gmina zachęca do dalszej aktywności mieszkańców, wspiera postawy prospołeczne m.in. inicjatywy sąsiedzkie, grupy sąsiedzkie i organizacje pozarządowe.
3. **Wspólnotowość mieszkańców, otwartość, tolerancja i szacunek dla różnorodności.** Mieszkańcy gminy tworzą lokalną społeczność gminy Zielonki i identyfikują się z nią. Choć często związani zawodowo z gminą Kraków, to doceniają gminę Zielonki, w której mieszkają i aktywnie przyczyniają się do jej rozwoju. Społeczność gminy jest otwarta i chętna do wymiany poglądów.
4. **Poszanowanie środowiska naturalnego.** Podejmowanie działań służących poprawie jakości środowiska naturalnego oraz edukacja mieszkańców w zakresie ekologii.
5. **Dobra marka gminy.**

Standardy zachowań:

W gminie Zielonki wskazano następujące standardy zachowań:

1. Wspólnota samorządowa gminy (tj. mieszkańcy, przedstawiciele urzędu gminy i jednostek podległych) prowadzi działania zmierzające do **ograniczania opakowań i pojemników plastikowych**.
2. Nowobudowane/ modernizowane obiekty w gminie projektowane z wykorzystaniem **trendów ekologicznych** (np. projektowanie uniwersalne) i realizowane przy wsparciu środków zewnętrznych (OZE), w miarę uzasadnienia ekonomicznego. Równocześnie gmina prowadzi działania zachęcające mieszkańców do realizacji inwestycji mieszkaniowych w podobnym standardzie.
3. Gmina prowadzi **dialog z mieszkańcami**. Konsultacje mogą być prowadzone na szczeblu sołectw i całej gminy z uwzględnieniem specyfiki różnych grup interesariuszy poprzez różne formy i techniki konsultacyjne.
4. Gmina kształtując **politykę przestrzenną** preferuje zabudowę o charakterze jednorodzinny i rezydencjonalnym. Równocześnie stara się wychodzić naprzeciw oczekiwaniom samych mieszkańców i ich planom inwestycyjnym – zrównoważony rozwój.
5. **Cyfryzacja i wysoka jakość** obsługi kontrahentów i klientów jednostek administracji publicznej.
6. Gmina prowadzi politykę zmierzającą do **integracji mieszkańców**. Wspieranie i inicjowanie działań integracyjnych wokół akcji kulturalnych/ ekologicznych/ rekreacyjnych itp.
7. Działania **zespołowe, kreatywne**, niezamykanie się na nowe doświadczenia – myślimy **strategicznie i długofalowo** w kontekście całej gminy.
8. **Współpraca z partnerami (m.in. z gminami Stowarzyszenia Metropolia Krakowska i innymi gminami) oraz korzystanie z dobrych praktyk JST**.
9. Gmina **wspiera aktywność NGO**, równocześnie **korzysta z potencjału i dorobku** lokalnych organizacji i stowarzyszeń.

4. CELE STRATEGICZNE ROZWOJU I KIERUNKI DZIAŁAŃ

DOMENY	CELE STRATEGICZNE	CELE OPERACYJNE
 <p>1. PRZYJAZNE ŚRODOWISKO DO ŻYCIA</p> 	1.1. Ochrona zasobów naturalnych i środowiska.	1.1.1. Poprawa jakości powietrza – ograniczenie niskiej emisji. 1.1.2. Niezawodna, wydajna i zrównoważona gospodarka wodno-ściekowa. 1.1.3. Sprawna gospodarka odpadami. 1.1.4. Ekoświadomości mieszkańcy – kształtowanie postaw ekologicznych.
	1.2. Zielone Zielonki – zadbane przestrzenie zielone.	1.2.1. Zwiększanie obszarów zielonych i zadrzewionych, w tym ogólnodostępnych terenów zieleni urządzonej.
 <p>2. PRZESTRZEŃ DO MIESZKANIA I ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI</p> 	2.1. Zrównoważone zarządzanie rozwojem przestrzennym gminy.	2.1.1. Przestrzenie centralne jako miejsca koncentracji funkcji na obszarze gminy Zielonki. 2.1.2. Gwarantowanie przestrzeni pod funkcje rekreacji i zieleni.
	2.2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości.	2.2.1. Prowadzenie działań wzmacniających rozwój przedsiębiorczości opartej na lokalnym biznesie. 2.2.2. Promocja inwestycyjna gminy.
 <p>3. DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA</p> 	3.1. Integracja systemu transportowego.	3.1.1. Rozwój alternatywnych form transportu zbiorowego i indywidualnego. 3.1.2. Projektowanie i rozwój bezpiecznych dróg i połączeń transportowych oraz polityki parkingowej, z uwzględnieniem wykorzystania roweru jako alternatywnego środka transportu.
	3.2. Zarządzanie mobilnością na terenie gminy Zielonki.	3.2.1. Opracowanie spójnej koncepcji strategii zrównoważonego transportu.

4.1. Wzmacnianie profesjonalnej obsługi mieszkańców.	4.1.1. Wdrażanie i rozpowszechnianie e-usług. 4.1.2. Poprawa dostępności do obiektów i przestrzeni publicznych. 4.1.3. Poprawa porządku i bezpieczeństwa publicznego. 4.1.4. Promocja gminy Zielonki. 4.1.5. Budowanie więzi i wspólnoty z mieszkańcami i podmiotami otoczenia samorządu gminy.
4.2. Zachowanie wysokich standardów edukacji szkolnej, przedszkolnej oraz opieki nad małymi dziećmi.	4.2.1. Poprawa dostępności do placówek wychowania przedszkolnego i szkolnego oraz rozwój ich usług. 4.2.2. Rozwijanie oferty edukacyjnej dzieci i młodzieży.
4.3. Tworzenie warunków do rozwoju oferty kulturalnej i sportowej dostosowanej do potrzeb różnych grup wiekowych.	4.3.1. Zwiększenie dostępności do oferty kulturalnej. 4.3.2. Zwiększenie dostępności do oferty sportowej, rekreacyjnej i turystycznej. 4.3.3. Kultywowanie tradycji i folkloru na terenie gminy.
4.4. Wsparcie systemu opieki zdrowotnej i polityki społecznej.	4.4.1. Realizacja programów profilaktycznych. 4.4.2. Tworzenie warunków do rozwoju opieki zdrowotnej i polityki społecznej.
4.5. Młodzież działa – młodzieżowa strategia rozwoju gminy	4.5.1. Czas wolny (sport, rekreacja i kultura). 4.5.2. Dbłość o środowisko. 4.5.3. Rozwój bezpiecznej komunikacji w gminie.

5. PLANY DZIAŁAŃ

W tej części Strategii przedstawiono operacyjne plany działań dla czterech opisanych wyżej domen strategicznych uwzględniające cele strategiczne, cele operacyjne i przykładowe kierunki działań, a także zadania priorytetowe do realizacji.

Plany działań można postrzegać jako swoistą nawigację w zakresie istotnych dla danej domeny kierunków oraz sposobów ich osiągnięcia. W ramach planów skonstruowanych dla każdej z domen wskazano tzw. zadania priorytetowe. Są to te zadania, które w największym stopniu mogą wpłynąć na osiągnięcie założonych celów, a zatem wywołają (w sposób bezpośredni lub pośredni) realne zmiany warunkujące lokalny rozwój. Zadania priorytetowe scharakteryzowane zostały poprzez zagadnienia takie jak: problem na jaki odpowiada zadanie, okres realizacji, planowane typy działań, instytucje/podmioty odpowiedzialne za realizację zadania oraz jego szacunkowy koszt.

DOMENA 1.**Przyjazne środowisko do życia****Cel strategiczny 1.1. Ochrona zasobów naturalnych i środowiska****Cel operacyjny 1.1.1.: Poprawa jakości powietrza - ograniczanie niskiej emisji.****ZADANIE PRIORYTETOWE****Nazwa zadania:****Wymiana pieców węglowych na terenie gminy.****Opis zadania:**

Mieszkańcy gminy Zielonki w ankiecie badawczej uznali, że największym obecnie problemem w gminie jest zanieczyszczenie powietrza pochodzące z ogrzewania budynków (75% wskazań). Biorąc pod uwagę dostępne dane gmina Zielonki w 2018 i 2019 roku znajdowała się w obszarze przekroczeń średniorocznych stężeń pyłu PM_{2,5} dla fazy II (tj. wyższych od 20 µg/m³) oraz przekroczeń benzo(a)pirenu. W celu poprawy sytuacji od 2017 roku prowadzona jest wymiana pieców węglowych, których do końca 2020 r. wymieniono 510 sztuk. Działania te będą kontynuowane przez gminę w kolejnych latach. W ramach programu przewiduje się sukcesywną wymianę wszystkich nieekologicznych źródeł ogrzewania wraz z modernizacją instalacji wewnętrznej w budynkach. W latach 2021-2022 zaplanowana jest wymiana 363 pieców, czego efektem będzie poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń oraz gazów cieplarnianych pochodzących z ogrzewania mieszkań. W wyniku wsparcia likwidacji źródeł niskiej emisji nastąpi obniżenie pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5}.

Szacunkowy czas realizacji zadania

2021-2026

Szacunkowy koszt

6 000 000 zł

Odpowiedzialność za realizację zadania

Referat Niskiej Emisji i Odpadów Urzędu Gminy Zielonki

Potencjalne źródła finansowania

RPO WM, budżet gminy, program „Czyste Powietrze”, inne programy wsparcia

Kierunki działań:

1. Inwentaryzacja gminnych budynków użyteczności publicznej i podnoszenie ich efektywności energetycznej wraz z montażem instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE).
2. Inwentaryzacja źródeł ciepła w gminie Zielonki.
3. Ograniczenie niskiej emisji w gminie Zielonki - Partnerski projekt budowy odnawialnych źródeł energii dla gmin województwa małopolskiego (etap I i etap II).
4. Monitorowanie jakości powietrza.
5. Bieżąca aktualizacja Programu Gospodarki Niskoemisyjnej na podstawie aktualnych danych i przeprowadzonych badań.
6. Świadczenie usług doradztwa ekologicznego przez ekodoradców.
7. Przeprowadzenie analizy problemu ubóstwa energetycznego w gminie.
8. Realizacja programów wspierających mieszkańców o niskich dochodach, w tym realizacja programów osłonowych, projektów termomodernizacji budynków mieszkalnych dla klientów GOPS, prowadzenie działań informacyjnych nt. możliwości uzyskania wsparcia.

9. Wspieranie inicjatyw przeciwdziałania zanieczyszczeniu powietrza np.:
  - a. zachęcanie mieszkańców do nasadzeń poprzez akcje rozdawania sadzonek, roślin o właściwościach oczyszczających / filtrujących powietrze;
  - b. realizacja nasadzeń roślin tzw. oczyszczaczy powietrza w przestrzeni gminy;
  - c. utworzenie przestrzeni z dobrym powietrzem dla mieszkańców – np. tężnia solankowa.
10. Realizacja projektów/programów międzygminnych (partnerskich) związanych z wymianą pieców czy instalacją OZE, ZIT, Stop Smog, Czyste Powietrze.
11. Wspieranie rozwiązań zwiększających wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.
12. Edukacja mieszkańców w zakresie efektywnego palenia w kominkach.

Cel operacyjny 1.1.2.: Niezawodna, wydajna i zrównoważona gospodarka wodno-ściekowa.

ZADANIE PRIORYTETOWE	
<p>Nazwa zadania: Rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w ramach realizacji Projektu POIiŚ pn. „Gospodarka wodno-ściekowa w gminie Zielonki – IV etap” realizowanego w latach 2017-2022 wraz z jego kontynuacją po 2022 roku.</p>	
<p>Opis zadania: Stan wyposażenia budynków w instalacje techniczno-sanitarne w gminie Zielonki kształtuje się na dobrym poziomie (z sieci wodociągowej korzystało w 2019 roku 98% mieszkańców, a z kanalizacyjnej – 85%). Jednakże gmina Zielonki w celu poprawy jakości życia mieszkańców i stanu środowiska naturalnego oraz zwiększeniu atrakcyjności inwestycyjnej gminy, prowadzi działania mające na celu pełne skanalizowanie gminy. W kontekście intensywnej zabudowy mieszkaniowej ważne jest także zapewnienie dostępu do sieci wodociągowej dla mieszkańców. W ramach realizacji Projektu w latach 2021 - 2022 powstanie nowa sieć wodociągowa w miejscowości Wola Zachariaszowska oraz sieci kanalizacyjne w Zielonkach, Węgrzicach, Przybysławicach, Bibicach i Woli Zachariaszowskiej, a także sieć kanalizacji deszczowej w Zielonkach. Długość sieci przewidzianej do realizacji w latach 2021-2022 wynosi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sieć wodociągowa – 240 mb, • sieć kanalizacyjna – 8043 mb wraz z 3 pompowniami ściekowymi, • 604 mb sieci kanalizacji deszczowej. <p>Przewiduje się, że po zrealizowaniu całego zadania, wskaźnik skanalizowania gminy Zielonki przekroczy 90%. Całkowita planowana do realizacji długość sieci kanalizacyjnej w ramach zadania wynosi około 34000 mb oraz 15 pompowni ściekowych, sieci wodociągowej około 3000 mb, sieci kanalizacji deszczowej około 2000 mb. W dalszej perspektywie czasowej (lata 2022-2025) zaplanowana jest kontynuacja rozbudowy sieci kanalizacyjnych oraz kilka strategicznych inwestycji w rozbudowę sieci wodociągowych, mających na celu uruchomienie czterech nowych punktów zasilenia gminy Zielonki w wodę z miasta Krakowa.</p>	
Szacunkowy czas realizacji zadania	Szacunkowy koszt
2021 – 2025	24 000 000 zł
Odpowiedzialność za realizację zadania	Potencjalne źródła finansowania
Referat Inwestycji Sieciowych Urzędu Gminy Zielonki	POIiŚ, budżet gminy

Kierunki działań:

1. Budowa układów równoległych sieci wodno-kanalizacyjnej w związku z budową północnej obwodnicy Krakowa.
2. Budowa magistrali po wschodniej i zachodniej stronie gminy Zielonki doprowadzającej wodę z systemu Wodociągów Miasta Krakowa.
3. Realizacja wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodno-kanalizacyjnych.
4. Systematyczne podnoszenie niezawodności systemu dostarczania wody poprzez budowę nowych lokalnych ujęć wody / odwierty wód podziemnych, tworzenie magistrali strategicznych (zabezpieczające system wodociągowy).
5. Poprawa niezawodności systemu odprowadzania ścieków poprzez budowę nowych urządzeń wodno-kanalizacyjnych, modernizację i bieżące utrzymanie istniejących, optymalizacja wykorzystywanych metod i technologii, zabezpieczenia i zarządzania systemem wod.-kan.), w tym:
  - a. Rozbudowa systemu uzdatniania wody na ujęciu s3 Zielonki;
  - b. Budowa magistrali wodnej z ujęcia s3 Zielonki do zbiornika Marszowiec;
  - c. Budowa nowych hydroforni.
6. Systematyczne uszczelnianie systemu gospodarki wodno-ściekowej. Identyfikacja źródeł zanieczyszczeń i ich ograniczanie, monitorowanie stanu sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, egzekwowanie kar dla gospodarstw wprowadzających zanieczyszczenia do gleby, realizacja działań informacyjno-edukacyjnych skierowanych do mieszkańców, zwalczanie nielegalnych wpięć wód opadowych i ścieków sanitarnych do sieci, dbałość o ekonomiczne bilansowanie systemu gospodarki ściekowej oraz o czyste środowisko.
7. Opracowanie koncepcji retencjonowania wód opadowych, w tym m.in. lobbowanie na rzecz budowy zbiorników przeciwpowodziowych na rzekach Prądnik, Garliczka.
8. Promowanie i zachęcanie mieszkańców do retencjonowania wody opadowej u źródła.
9. Opracowanie planu operacyjnego ochrony przed powodzią.
10. Lobbowanie na rzecz konserwacji i utrzymania cieków rzecznych.
11. Rozbudowa sieci infrastruktury technicznej w celu uzbrojenia pod budownictwo mieszkaniowe.

Cel operacyjny 1.1.3.: Sprawna gospodarka odpadami.

Kierunki działań:

1. Realizacja działań zmierzających do systematycznego usprawniania gminnego systemu gospodarki odpadami, w tym:
  - a. podejmowanie działań informacyjno-edukacyjnych skierowanych do mieszkańców gminy;
  - b. kontrola segregacji odpadów;
  - c. kontrola instalacji przetwarzania odpadów;
  - d. systematyczna likwidacja dzikich wysypisk;
  - e. monitorowanie zagospodarowania odpadów na terenie nieruchomości niezamieszkałych;
  - f. poszukiwanie innowacyjnych rozwiązań zarządczych;

- g. monitorowanie wykonawców świadczących usługi odbioru i zagospodarowania odpadów.
- 2. Budowa punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK).
- 3. Kształtowanie gminnego systemu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych wg zasad:
  - a. zanieczyszczający płaci;
  - b. podniesienie wskaźnika segregacji odpadów;
  - c. ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów;
  - d. ograniczanie ilości odpadów trafiających do gminnego systemu;
  - e. ograniczanie ilości odpadów odbieranych odpłatnie z gminnego systemu.
- 4. Lobbing i działania na rzecz utworzenia zintegrowanego systemu odbioru odpadów komunalnych z Krakowem.

Cel operacyjny 1.1.4.: Ekoświadomi mieszkańcy – kształtowanie postaw ekologicznych

Kierunki działań:

- 1. Prowadzenie działań informacyjnych promujących rozwiązania proekologiczne - prowadzenie polityki informacyjnej ukierunkowanej na dotarcie do poszczególnych grup. Tematyka akcji informacyjno-promocyjnych to np.:
  - a. wymiana pieców, dotacje do odnawialnych źródeł energii;
  - b. zachęcanie mieszkańców do włączania się do gminnej sieci kanalizacyjnej – pomoc informacyjna, procedury administracyjne;
  - c. nauka korzystania z sieci kanalizacyjnej zgodnie z jej przeznaczeniem;
  - d. realizacja gminnych programów kształtujących postawy proekologiczne typu: „Jestem eko łapię deszcz”, „Jestem eko kompostuję”, „Jestem eko nie palę śmieci”;
  - e. zachęcanie mieszkańców do retencjonowania (zatrzymywania) wody u źródła;
  - f. ochrona powietrza i szkodliwość spalania śmieci, odpadów zielonych i wypalania traw;
  - g. funkcja drzew w ekosystemie;
  - h. promowanie sadzenia drzew na posesjach mieszkalnych, „zielonych kurtyn antysmogowych”, zielonych ogrodzeń, łąk kwietnych;
  - i. promocja farm fotowoltaicznych;
  - j. promocja kompostowania odpadów biodegradowalnych u źródła;
  - k. podnoszenie świadomości na temat szkodliwości Barszczu Sosnowskiego;
  - l. uświadamianie celu zakazu nawożenia mas ziemnych stanowiących odpady oraz zakłócających stosunki wodne na gruntach.
- b. Realizacja cyklicznych działań edukacyjno-warsztatowych, np.:
  - a. działania edukacyjne w przedszkolach i szkołach obejmujące kluczowe tematy związane z ochroną środowiska;
  - b. lekcje dla dzieci/ warsztaty rodzinne sadzenia i pielęgnacji drzew;
  - c. lekcje biologii w terenie: ścieżki edukacyjne – nauka gatunków drzew itp.;
  - d. konkursy dla mieszkańców na najładniejsze drzewo, ogród, zielone ogrodzenie;

- e. działania edukacyjne i informacyjne dla dorosłych mieszkańców (np. warsztaty dla seniorów, pokazy dla rodziców np. w ramach zebrań szkolnych, wydarzeń szkolnych) dot. najważniejszych zagadnień związanych z ochroną środowiska m.in. segregacji odpadów, picia wody z sieci wodociągowej, ogrzewania domu przyjaznego środowisku (wymiany pieca), możliwości wynikających z OZE, wymiana oświetlenia w domu;
  - f. organizowanie imprez proekologicznych, pikników, kiermaszy, warsztatów.
2. Promowanie i wspieranie działań i aktywności lokalnych stowarzyszeń, organizacji grup mieszkańców na rzecz poprawy świadomości ekologicznej poprzez m.in. dzielenie się doświadczeniami – artykuły/spotkania z mieszkańcami gminy, którzy skorzystali z programów, wdrożyli ekologiczne rozwiązania („Twój sąsiad jest eko” / „Bycie eko się opłaca”).

Cel strategiczny 1.2. Zielone Zielonki – zadbane przestrzenie zielone

Cel operacyjny 1.2.1.: Zwiększanie obszarów zielonych i zadrzewionych w tym ogólnodostępnych terenów zieleni urządzonej

Kierunki działań:

1. Tworzenie terenów rekreacyjnych do spędzania czasu wolnego dla różnych grup wiekowych. Łączenie funkcji i przestrzeni typu: trawiaste tereny, zadrzewienia, trasy rowerowe, skwery, zieleńce, nowe boiska, bieżnia, skatepark, alejki asfaltowe na rolki, wrotki, hulajnogi, mini tężnia, miasteczko rowerowe, szlaki spacerowe i ścieżki zdrowia.
2. Zalesienie części terenów rolnych, nieużytków oraz dbałość o równowagę zieleni i drzew (bilans zieleni) w związku z wycinką.
3. Podjęcie działań w celu zagospodarowania dolin rzecznych na cele rekreacyjno-sportowe np. wytyczenie tras rowerowych wzdłuż rzek.
4. Dążenie do stworzenia w planach zagospodarowania pasa zieleni izolacyjnej od dróg tranzytowych tj. północna obwodnica Krakową, zachodnia obwodnica Zielonek, droga krajowa E7, droga wojewódzka 794.

DOMENA 2.

Przestrzeń do mieszkania i rozwoju przedsiębiorczości.

Cel strategiczny 2.1. Zrównoważone zarządzanie rozwojem przestrzennym gminy

Cel operacyjny 2.1.1.: Przestrzenie centralne jako miejsca koncentracji funkcji na obszarze gminy Zielonki.

Kierunki działań:

1. Wzmacnianie centrów miejscowości poprzez urządzenie przestrzeni publicznych (zielenie, skwery, place).
2. Wspieranie lokalnych przedsiębiorstw zarządzających przestrzenie publiczne.
3. Tworzenie lokalnych rynekczków przedsiębiorczości – miejsc handlowych z możliwością sprzedaży produktów rolnych i innych (rodzaj mikro targów pietruszkowych).
4. Wzmacnianie koncentracji usług (komercyjnych, publicznych) w urządzanych przestrzeniach publicznych.
5. Oznaczenie atrakcji lokalnych – spójny, jednolity system informacji w przestrzeni gminy (np. zestaw tablic plenerowych, aplikacje internetowe) informujący o walorach przyrodniczych, kulturowych (historycznych) i krajobrazowych.
6. Prowadzenie analiz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy.
7. Odnowa obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji.
8. Wspieranie innowacyjnych rozwiązań poprawiających jakość życia mieszkańców.
9. Wspieranie kampanii informacyjnych w zakresie dostępności funduszy europejskich i innych form zewnętrznego finansowania.

Cel operacyjny 2.1.2.: Gwarantowanie przestrzeni pod funkcje rekreacji i zieleni.

Kierunki działań:

1. Uwzględnianie w działaniach planistycznych możliwości lokalizacji stref rekreacji na wolnym powietrzu (np. korty tenisowe, obiekty hippiczne, bieżnie).
2. „Zobacz Tatry i nie tylko” – wyznaczenie i zaaranżowanie punktów widokowych (np. platformy obserwacyjne zlokalizowane w otwartych osiach widokowych) – w powiązaniu z siecią tras (pieszych / rowerowych / konnych).
3. Planowanie przestrzenne uwzględniające strefy zieleni na powstających obszarach zamieszkania.

Cel strategiczny 2.2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości.

Cel operacyjny 2.2.1.: Prowadzenie działań wzmacniających rozwój przedsiębiorczości opartej na lokalnym biznesie.

Kierunki działań:

1. Opracowanie i udostępnienie na stronie internetowej gminy bazy informacji o instytucjach otoczenia biznesu – w ramach bazy internetowej udostępniony zostanie zestaw wiedzy/informacji o działających instytucjach wsparcia biznesu typu: Krakowski Park Technologiczny, MARR, itp.
2. Prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych zachęcających mieszkańców do płacenia w gminie Zielonki podatków z działalności gospodarczej prowadzonej przez mieszkańców poza gminą.
3. Wspieranie „społecznej odpowiedzialności biznesu” (m.in. promowanie dobrych praktyk, zachęcanie do współpracy z instytucjami gminy na rzecz zrównoważonego rozwoju lokalnych społeczności, udział firm w życiu społeczności lokalnej, podejmowanie długofalowych i wymiernych inwestycji społecznych).
4. Wspieranie inicjatyw skierowanych na zwiększanie aktywności zawodowej mieszkańców.
5. Promowanie aktywności inwestycyjnej tworzącej nowe miejsca pracy, rozwijającej otoczenie biznesu, wspierającej podmioty „czystych” technologii.
6. Promocja lokalnych produktów rolnictwa ekologicznego.
7. Uwzględnianie w działaniach planistycznych możliwości lokalizacji różnych form odnawialnych źródeł energii.
8. Ścisła współpraca Gminy Zielonki z Gminą Kraków oraz Stowarzyszeniem Metropolia Krakowska w zakresie promocji inwestycyjnej regionu oraz standardów obsługi inwestora.
9. Wspieranie małej przedsiębiorczości poprzez np. internetową platformę prezentacji usług.

Cel operacyjny 2.2.2.: Promocja inwestycyjna gminy.

Kierunki działań:

1. Utworzenie „Pasażu Biznesu” – terenu koncentracji biznesu (produkcja, usługi) wzdłuż północnej obwodnicy Krakowa (obszar rozciągający się na odcinku ok. 8 km w bezpośrednim sąsiedztwie obwodnicy Krakowa, obsługiwany drogą techniczną dedykowaną dla obwodnicy). Sukcesywne zagospodarowywanie terenu w kierunku utworzenia zwartej strefy koncentracji podmiotów gospodarczych.
2. Wyznaczanie nowych terenów pod działalność usługową/rekreacyjną w planach miejscowych.

DOMENA 3.

Dostępność komunikacyjna – skracanie czasu dojazdu do i z Krakowa oraz rozwój sieci powiązań komunikacyjnych pomiędzy miejscowościami na terenie gminy.

Cel strategiczny 3.1. Integracja systemu transportowego

Cel operacyjny 3.1.1.: Rozwój alternatywnych form transportu zbiorowego i indywidualnego.

Kierunki działań:

1. Lobbing i działania na rzecz przygotowania koncepcji i budowy transportu szynowego na terenie gminy Zielonki poprzez:
  - a. Działania na rzecz budowy sieci tramwajowej np. łącznica pomiędzy pętlą na osiedlu Piastów a pętlą Górka Narodowa, doprowadzenie tramwaju na terenie miasta Krakowa do Prądnika Czerwonego i dalej ul. Iwaszki do pętli Górka Narodowa, wyprowadzenie tramwaju do miejscowości Zielonki (rejon węzła POK, boiska LKS Zieleńczanka lub osiedla Marszowiec), alternatywnie wyprowadzenie tramwaju do Węgrzc (rejon boiska) lub Dziekanowic (tereny po PGR),
  - b. Działania na rzecz budowy sieci kolejowej np. przystanek SKA osiedle Piastów, przystanek SKA Batowice, przystanek SKA Prądnik Czerwony, dobudowa drugiej pary torów na odcinku stacja Batowice - Dworzec Główny, budowa łącznicy kolejowej w rejonie Kuźnicy Kołtająowskiej (połączenie trasy towarowej do Katowic z trasą do Dworca Głównego), alternatywnie wyprowadzenie trasy kolejowej w rejon boiska LKS Zieleńczanka po uruchomieniu ww. łącznicy.
2. Lobbing i działania mające na celu zatrzymanie ruchu samochodowego przed wjazdem do Krakowa i wykorzystanie sieci tramwajowej i kolejowej: P&R Batowice, P&R rejon Prądnika Czerwonego, P&R rejon pętli Górka Narodowa, P&R rejon ulicy Glogera, alternatywnie P&R w rejonie boiska LKS Zieleńczanka, bądź węzła POK z Zielonkach po uruchomieniu w tym rejonie transportu szynowego.
3. Ścisła współpraca Gminy Zielonki z Gminą Kraków i innymi gminami ościennymi, a także ze Stowarzyszeniem Metropolia Krakowska w zakresie poszukiwania wspólnych rozwiązań komunikacyjnych usprawniających ruch indywidualny i zbiorowy.
4. Promowanie i rozwijanie ekologicznego transportu - wprowadzanie ograniczeń np. ze względu na tonaż na wybranych drogach, tworzenie ścieżek rowerowych pozwalających na bezpieczne poruszanie się po gminie oraz dojazd do Krakowa – rower nie tylko jako rekreacja i mobilność, ale też sposób na ograniczanie emisji spalin.

Cel operacyjny 3.1.2.: Projektowanie i rozwój bezpiecznych dróg i połączeń transportowych oraz polityki parkingowej, z uwzględnieniem wykorzystania roweru jako alternatywnego środka transportu.

Kierunki działań:

1. Objęcie zarządzaniem dróg serwisowych powstałych w wyniku budowy północnej obwodnicy Krakowa oraz zachodniej obwodnicy Zielonek.
2. Opracowanie planu rozwoju sprawnego i bezpiecznego ruchu rowerowego wraz z rozbudową infrastruktury rowerowej - ciągów pieszo-rowerowych wyposażonych w punkty spoczynkowe (w tym: punkty spoczynkowe, stojaki, samoobsługowe stacje napraw przy obiektach użyteczności publicznej) umożliwiających stały wzrost możliwości korzystania z terenu gminy dla mieszkańców i gości.
3. Promowanie wśród uczniów aktywności rowerowej, budowa zadaszeń i tworzenie miejsc postojowych dla rowerów przy szkołach.
4. Rozwój miejsc postojowych, parkingowych i węzłów przesiadkowych, w tym budowa Park&Ride.
5. Modernizacja lokalnego układu drogowego, dostosowanie dróg do parametrów normatywnych, szczególnie na terenach atrakcyjnych inwestycyjnie.
6. Poprawa bezpieczeństwa na drogach poprzez stałą rozbudowę i modernizację infrastruktury pieszej i drogowej, w tym m.in. budowa ciągów pieszo-rowerowych, oświetlenia ulicznego, przejść dla pieszych, peronów i zatok autobusowych.
7. Bieżąca realizacja działań związanych z bezpieczeństwem, porządkiem i czystością na drogach.
8. Inwentaryzacja dróg z określeniem stopnia ich degradacji oraz stopnia wymagalności remontu.
9. Systematyczna współpraca z inwestorami prywatnymi.
10. Wprowadzanie rozwiązań służących spowalnianiu ruchu drogowego.
11. Wspieranie rozwoju elektromobilności.
12. Budowa i rozbudowa dróg na terenie gminy, w tym np.:
  - a. Budowa północnej obwodnicy Krakowa – zadanie ponadlokalne;
  - b. Budowa zachodniej obwodnicy Zielonek – zadanie ponadlokalne;
  - c. Budowa ronda w centrum Bibic – zadanie ponadlokalne;
  - d. Budowa wiaduktu w Batowicach – zadanie ponadlokalne;
  - e. Przebudowa ulicy Widokowej w Zielonkach;
  - f. Rozbudowa drogi gminnej Garlica Duchowna – Owczary;
  - g. Rozbudowa drogi gminnej nr K601533 w Bibice - Wola Zachariaszowska;
  - h. Rozbudowa drogi gminnej nr K601497 Dziekanowice – Batowice;
  - i. Rozbudowa drogi nr K601506 Węgrzce – Bosutów.

Cel strategiczny 3.2. Zarządzanie mobilnością na terenie gminy Zielonki**Cel operacyjny 3.2.1.: Opracowanie spójnej koncepcji strategii zrównoważonego transportu.**

ZADANIE PRIORYTETOWE	
Nazwa zadania:	Opracowanie planu mobilności.
Opis zadania:	<p>Intensywna zabudowa na terenie gminy i towarzyszący jej stały przyrost liczby mieszkańców powoduje, że istniejąca sieć drogowa oraz sieć komunikacji publicznej bardzo szybko okazują się być niewystarczające. Wśród największych problemów jakie występują na terenie gminy Zielonki, mieszkańcy wskazali korki i długi czas dojazdu z domu do pracy (66,4% mieszkańców Zielonek pracuje w Krakowie, a kolejne 11,1% w sąsiednich gminach). W celu poprawy komunikacji na terenie gminy, a także w Krakowie, realizowane są duże inwestycje drogowe – budowa północnej obwodnicy Krakowa oraz Zachodniej Obwodnicy Zielonek, budowa drogi ekspresowej S7 (przebiegająca poza terenem gminy Zielonki, jednak znacząco wpływająca na kształtowanie się ruchu tranzytowego), a także inwestycje realizowane przez gminy sąsiednie, w tym miasto Kraków (m.in. przebudowa Alei 29 Listopada, linia tramwajowa z pętli na Krowodrzy Górcie do Górki Narodowej). Wszystkie te inwestycje w sposób pośredni lub bezpośredni przyczynią się do zmiany przepływów komunikacyjnych, wymuszając tym samym stworzenie nowej siatki połączeń komunikacyjnych. W związku z powyższym kluczowym zadaniem będzie opracowanie Planu mobilności uwzględniającego nową siatkę połączeń komunikacyjnych i określającego lukę komunikacyjną wynikającą z budowy zachodniej obwodnicy Zielonek oraz północnej obwodnicy Krakowa i jej dróg serwisowych (popartych badaniami zachowań transportowych, analizą przepływów i natężenia ruchu zarówno w odniesieniu do destynacji z i do Krakowa, jak i po terenie gminy, analiza sytuacji obecnej w zakresie stanu i przepustowości sieci drogowej, połączeń komunikacji publicznej, istniejących i powstających tras rowerowych). Plan mobilności powinien zostać zrealizowany przy ścisłej współpracy z gminami ościennymi i / lub gminami stowarzyszonymi w Metropolii Krakowskiej. Wspólne opracowanie planu mobilności dla Metropolii przyczyni się do zwiększenia efektywności transportowej.</p>
Szacunkowy czas realizacji zadania	Szacunkowy koszt
2023 – 2024	100 000 zł
Odpowiedzialność za realizację zadania	Potencjalne źródła finansowania
Referat Dróg i Komunikacji Urzędu Gminy Zielonki	Budżet gminy, budżety gmin w ramach Stowarzyszenia Metropolia Krakowska

Kierunki działań:

1. Uzgodnienie z sąsiednimi gminami powiązań komunikacyjnych oraz zintegrowanie/zharmonizowanie wskazanych w Planie mobilności dla Gminy Zielonki, kierunków działań z przedsięwzięciami planowanymi i realizowanymi w sąsiednich gminach.
2. Zintegrowanie polityki rozwoju przestrzennego z polityką rozwoju systemu transportowego na terenie gminy i w powiązaniu z obszarami funkcjonalnymi (Kraków i gminy sąsiednie).
3. Dostosowywanie komunikacji zbiorowej do zmieniających się potrzeb, uwzględniających nowe trasy drogowe (północna obwodnica Krakowa, zachodnia obwodnica Zielonek, Al.29 Listopada w Krakowie i inne inwestycje transportowe na północy Krakowa) oraz częstotliwość kursów.
4. Skracanie czasu dojazdów z miejsca zamieszkania do miejsca pracy i z powrotem.

DOMENA 4.**Wysokiej jakości pakiet usług publicznych.****Cel Strategiczny 4.1. Wzmacnianie profesjonalnej obsługi mieszkańców.****Cel operacyjny 4.1.1.: Wdrażanie i rozpowszechnianie e-usług.****Kierunki działań:**

1. Zwiększanie dostępności do e-usług dla mieszkańców gminy i podmiotów gospodarczych, w tym zwiększenie ilości spraw urzędowych i administracyjnych możliwych do realizacji drogą elektroniczną.
2. Podnoszenie jakości świadczonych usług.
3. Podnoszenia kompetencji cyfrowych pracowników urzędu gminy i jednostek organizacyjnych (w tym z obsługi systemów informatycznych).
4. Poprawa dostępności usług publicznych dla osób niepełnosprawnych, w tym: dokumenty, strony www, biuletyny, newslettery.
5. Wspieranie rozwoju infrastruktury teleinformatycznej na terenie gminy.
6. Informatyzacja obsługi mieszkańców w ramach świadczonych usług komunalnych.
7. Stałe poprawianie interaktywności internetowych narzędzi komunikacji.
8. Rozwijanie narzędzi e-komunikacji z mieszkańcami.

Cel operacyjny 4.1.2.: Poprawa dostępności do obiektów i przestrzeni publicznych.**ZADANIE PRIORYTETOWE****Nazwa zadania:**

**Opracowanie koncepcji architektoniczno-budowlanej
Centrum Administracyjnego Urzędu Gminy Zielonki
- stworzenie Centrum Obsługi Mieszkańca.**

Opis zadania:

Gmina Zielonki odnotowuje corocznie duży przyrost liczby nowych mieszkańców gminy, co bezpośrednio przekłada się na wzrastającą liczbę klientów i spraw załatwianych w Urzędzie Gminy. W celu poprawy dostępności do urzędu oraz jakości obsługi mieszkańców konieczna jest budowa nowego budynku, który będzie dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a także do płynnej obsługi większej liczby klientów. W ramach zadania zostanie wyznaczony teren pod nową inwestycję oraz opracowana koncepcja architektoniczno-budowlana Centrum Administracyjnego gminy oraz wykonane zostaną prace inwestycyjne.

Szacunkowy czas realizacji zadania

2025-2030

Szacunkowy koszt

40 000 000 zł

Odpowiedzialność za realizację zadania

Referat Budownictwa i Urbanistyki Urzędu Gminy
Zielonki

Potencjalne źródła finansowania

Budżet gminy

Kierunki działań:

1. Budowa nowego budynku OSP w Bosutowie.
2. Modernizacja budynków komunalnych w sołectwach m.in. Bibice, Wola Zachariaszowska.
3. Budowa budynku sołectkiego na Osiedlu Łokietka w Zielonkach.
4. Modernizacja obiektów użyteczności publicznej wraz z poprawą ich dostępności.
5. Budowa biblioteki publicznej w Zielonkach.
6. Budowa nowego zaplecza techniczno-biurowego (m.in. służby techniczne, druga spółka komunalna i PUK Zielonki).
7. Zagospodarowanie obiektu po szkole podstawowej w Korzkwi.
8. Modernizacja centrum medycznego w Węgrzcach.
9. Budowa centrum medycznego w Zielonkach.
10. Reorganizacja systemu świadczenia usług komunalnych.
11. Regulacja stanów prawnych nieruchomości będących w posiadaniu gminy, w tym sporządzenie raportu stanu zero.

Cel operacyjny 4.1.3.: Poprawa porządku i bezpieczeństwa publicznego

Kierunki działań:

1. Modernizacja infrastruktury technicznej.
2. Wdrażanie rozwiązań poprawiających bezpieczeństwo pieszych i pojazdów na drogach gminnych.
3. Podnoszenie jakości kadr i wyposażenia służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo na terenie gminy.
4. Realizacja dodatkowych patroli służb mundurowych, w tym kontrole prędkość pojazdów.
5. Współpraca ze służbami w zakresie przeciwdziałania i zapobiegania występowaniu zagrożeń.
6. Wzrost efektywności egzekwowanie kar za wykroczenia i nieprzestrzeganie przepisów (np. z wykorzystaniem straży gminnej).

Cel operacyjny 4.1.4.: Promocja gminy Zielonki

Kierunki działań:

1. Przygotowanie publikacji z zakresu dziedzictwa kulturowego i historii gminy.
2. Pielęgnowanie i rozwijanie marki Gminy Zielonki.
3. Wzmacnianie przepływu informacji pomiędzy jednostkami administracji a mieszkańcami.
4. Promocja walorów wspierających rozwój turystyki i rekreacji.
5. Rozwijanie sieci turystycznych szlaków tematycznych na terenie gminy Zielonki.
6. Twórcze wykorzystywanie potencjału Pucheroka jako Brand Hero Gminy Zielonki.
7. Współpraca ze Stowarzyszeniem Metropolia Krakowska oraz gminami sąsiednimi w celu promocji lokalnej, tworzenia wspólnych szlaków, oferty turystycznej itp.
8. Aktualizacja mapy gminy z oznaczeniem atrakcji przyrodniczych, krajobrazowych i zabytków, siecią szlaków/ścieżek, punktami widokowymi, questami itp. wraz z aplikacją towarzyszącą (linki do krótkich filmów video o tych atrakcjach).

Cel operacyjny 4.1.5.: Budowanie więzi i wspólnoty z mieszkańcami i podmiotami otoczenia samorządu gminy

Kierunki działań:

1. Współpraca z interesariuszami gminy Zielonki - budowanie współpracy międzysektorowej w ramach aglomeracji krakowskiej w celu zapewnienia zintegrowanego rozwoju Gminy w szczególności w zakresie infrastruktury transportowej, systemu komunikacji zbiorowej i ochrony środowiska.
2. Współpraca z podmiotami działającymi w obszarze pożytku publicznego poprzez wspólną realizację inicjatyw.
3. Kontynuacja współpracy zagranicznej - partnerstwa z Hersin-Coupigny w celu promocji dziedzictwa gminy Zielonki.
4. Wykorzystanie aktywności i potencjału mieszkańców (partycypacja społeczna) w procesie kształtowania się lokalnych ojczyzn, opiniowania inicjatyw i rozwoju samorządowej wspólnoty gminy.
5. Pogłębianie współpracy w ramach ponadlokalnych organizacji samorządowych (np. Stowarzyszenie Metropolia Krakowska, Związek Gmin Wiejskich, Związek Gmin Jurajskich, Stowarzyszenie Korona Północnego Krakowa).
6. Identyfikacja potrzeb mieszkańców poprzez przeprowadzanie ankietyzacji i sond internetowych.
7. Wspieranie inicjatyw lokalnych (spotkania integracyjne, sportowe, artystyczne, aktywność kół gospodyń wiejskich, imprezy sołeckie, pikniki, wydarzenia międzypokoleniowe).
8. Kreowanie imprez kulturalnych i rekreacyjno-sportowych (np. pikniki, koncerty, festiwale, biegi, rajdy).
9. Rozbudowa systemu subskrypcji informacyjnej.
10. Broszury informacyjne w formie druku bezadresowego jako kontynuacja tradycyjnej formy komunikacji.
11. Aktywizacja potencjału bazy lokalowej w budynkach sołeckich.
12. Wspieranie wolontariatu pracowniczego i społecznej odpowiedzialności biznesu.
13. Utrzymanie i rozwijanie czasopisma Wiadomości Lokalne Gminy Zielonki, jako kontynuacja skutecznej formy komunikacji z mieszkańcami.

Cel Strategiczny 4.2. Zachowanie wysokich standardów edukacji szkolnej, przedszkolnej oraz opieki nad małymi dziećmi.

Cel operacyjny 4.2.1.: Poprawa dostępności do placówek wychowania przedszkolnego i szkolnego oraz rozwój ich usług.

ZADANIE PRIORYTETOWE

Nazwa zadania:

Rozwój infrastruktury szkolno-przedszkolnych budynków oświatowych, w tym budowa nowego obiektu w Przybysławicach oraz realizacja, w miarę potrzeb kolejnych inwestycji w południowej części gminy.

Opis zadania:

Obecnie na terenie gminy działa 5 samorządowych szkół podstawowych, jednak jak pokazują statystyki liczba dzieci w tych szkołach stale wzrasta, a trendy demograficzne (liczba urodzeń oraz liczba osób nowo zameldowanych na terenie gminy) pozwalają przewidywać, że w kolejnych latach trend wzrostu liczby dzieci będzie utrzymywał się na dotychczasowym poziomie. W celu zapewnienia dzieciom dostępności do przedszkoli oraz wysokiej jakości warunków do nauki (gmina Zielonki jest liderem w powiecie pod względem jakości i warunków nauczania) gmina realizuje budowę budynku oświatowego w Przybysławicach.

Teren inwestycji to trzy działki 60/16, 60/17, 60/18 w Przybysławicach o łącznej powierzchni 14 460,00 m², zlokalizowane przy drodze wojewódzkiej Kraków - Wolbrom. Powierzchnia netto budynku to 5 245,56 m². Dla szkoły zaplanowano: 18 klas lekcyjnych, salę komputerową, bibliotekę z mediateką, świetlicę, szatnie oraz pomieszczenia dla nauczycieli i administracji szkoły, będzie też aula szkolna, jadalnia z pełnym zapleczem kuchennym, wewnętrzne atrium w formie układu widowiskowego dla prowadzenia zajęć na wolnym powietrzu, pokazy filmów itp. Skrzydło przedszkola pomieści 4 sale przedszkolne, jadalnię oraz pomieszczenia dla nauczycieli, pokój pracy indywidualnej z dzieckiem. Ponadto w obiekcie znajdzie się strefa sportowa z basenem, salą gimnastyczną i ścianką wspinaczkową. Część sportowa będzie dostępna również dla mieszkańców po zakończeniu zajęć szkolnych - dostępna osobnym wejściem. Na zewnątrz powstanie ogrodzone boisko, plac zabaw dla dzieci, parking, jak również układ komunikacyjny wraz dwoma zjazdami: z drogi wojewódzkiej i gminnej (ul. Na Stoczki).

Szkoła będzie w pełni przystosowana dla uczniów i osób niepełnosprawnych. Posiadać będzie windę, jak również wizualizację kolorystyczną wewnątrz z zaakcentowanymi wejściami do pomieszczeń odrębnymi kolorami. W szkole będzie monitoring zewnętrzny i wewnętrzny, system alarmu i dozoru, światłowód, stacja trafo, instalacja OZE- system solarów, pompy ciepła. Placówka pomieści 450 dzieci zarówno w szkole jak i przedszkolu. Obiekt jest przestronny, rozłożysty, przyjazny, dobrze doświetlony, z osobnymi strefami dla różnych grup wiekowych. Założeniem projektu było zaprojektowanie i wybudowanie nowej placówki oświatowej w północnej części gminy dla obwodu Korzkiew obejmującego miejscowości: Brzozówka, Grębyńce, Januszowice, Korzkiew i Przybysławice.

Po zakończeniu realizacji budynku oświatowego w Przybysławicach gmina będzie obserwować i analizować trendy związane ze wzrostem liczby urodzeń i osiedleń dzieci w poszczególnych sołectwach oraz liczby uczniów w istniejących szkołach. W przypadku utrzymujących się trendów wzrostu liczby dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym oraz nasyceniu miejsc w obecnych placówkach, gmina przewiduje budowę kolejnych obiektów oświatowych w południowej części gminy (obecnie jest to obszar o największej intensywności przyrostu liczby dzieci). W zależności od wyników analiz i zdiagnozowanych potrzeb zrealizowany może zostać jeden bądź dwa nowe obiekty. Konkretna lokalizacja szkoły/szkół będzie doprecyzowana po podjęciu decyzji o realizacji, m.in. w zależności od wielkości budynku (uzależnionej od planowanej liczby uczniów).

Nowy obiekt będzie realizowany według przyjętych dotychczas standardów – tzn. będzie to nowoczesny i wielofunkcyjny obiekt edukacyjny, przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.	
Szacunkowy czas realizacji zadania	Szacunkowy koszt
2021 - 2030	70 000 000 zł
Odpowiedzialność za realizację zadania	Potencjalne źródła finansowania
Referat Budownictwa i Urbanistyki Urzędu Gminy Zielonki	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych

Kierunki działań:

1. Wspieranie sektora prywatnego i pozarządowego działającego w zakresie opieki i edukacji szkolno-przedszkolnej.
2. Rozwój cyfrowych usług edukacyjnych.
3. Rozwój sieci przedszkoli publicznych.
4. Wspieranie rozwoju kompetencji zawodowych nauczycieli.
5. Rozwijanie nowoczesnych metod kształcenia.
6. Wspieranie rozwoju atrakcyjnej oferty zajęć pozaszkolnych/pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.
7. Wspieranie działalności szkół i przedszkoli niepublicznych.
8. Wspieranie programów autorskich skierowanych na promowanie walorów gminy.

Cel operacyjny 4.2.2.: rozwijanie oferty edukacyjnej dzieci i młodzieży.

Kierunki działań:

1. Wspieranie młodzieży szczególnie uzdolnionej poprzez realizację programów stypendialnych oraz nagrody.
2. Wsparcie informatyczne dzieci szczególnie potrzebujących.
3. Rozwój pozalekcyjnych form edukacji dla dzieci i młodzieży w budynkach oświatowych.
4. Aktywizacja dorosłych jako opiekunów i organizatorów zajęć dla dzieci.
5. Organizacja kół zainteresowań (np. taniec, szachy, aerobik, sztuki walki, nauka pływania).
6. Promowanie aktywności pozaszkolnej/pozalekcyjnej wśród dzieci i młodzieży np. uczestnictwa w wolontariacie, aktywności artystycznej, sportowej.

Cel strategiczny 4.3. Tworzenie warunków do rozwoju oferty kulturalnej i sportowej dostosowanej do potrzeb różnych grup wiekowych.

Cel operacyjny 4.3.1.: Zwiększenie dostępności do oferty kulturalnej

ZADANIE PRIORYTETOWE	
Nazwa zadania:	
Budowa biblioteki publicznej z salą ekspozycyjną na obiekty muzealne, archiwalia.	
Opis zadania:	
<p>Na terenie gminy Zielonki w ciągu ostatnich lat znacznie wzrosła liczba mieszkańców, w tym nowo przybyłych/osiedlonych. W związku z powyższym aktualnie dostępna oferta m.in. z zakresu kultury jest niewystarczająca do potrzeb. Zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców gmina stara się zaspokoić popyt na usługi kulturalne, jednak problemem są ograniczenia w przestrzeni budynków. Tworzenie nowej oferty kulturalnej musi zatem zostać powiązane z budową nowych obiektów. Dzięki temu zwiększy się możliwość realizacji ciekawej oferty kulturalnej dla mieszkańców.</p> <p>W ramach zadania przewidziana jest budowa nowego budynku kubaturowego o powierzchni netto ok. 1600 m², w którym znajdują się: archiwum, biblioteka dla dzieci i dorosłych z czytelnią oraz Izba Regionalna z częścią wystawienniczo-muzealną, magazyny i sale do pracy twórczej. Inwestycja ma na celu modernizację infrastruktury budynków użyteczności publicznej i tworzenia nowoczesnej prospołecznej przestrzeni, która pozwoli na nieograniczony dostęp wszystkich mieszkańców gminy do wydarzeń kulturalno-naukowych, likwidując bariery społeczne i sprzyjając integracji wszystkich grup społecznych bez względu na wykształcenie, zamożność. Zagwarantuje porównywalne warunki rozwoju obecnych i przyszłych pokoleń i stworzy szanse zaspokojenia ich potrzeb. Realizacja biblioteki, z uwagi na jej funkcje, będzie miała wielowymiarowy charakter - jako centrum społeczne pełnić będzie przede wszystkim funkcję integracyjną, będzie wzbogacać kulturalnie dzięki różnorodności i równości dostępu do dóbr kultury i tradycji lokalnych, będzie miejscem dyskusji i wymiany myśli, poprawi jakość życia, zwiększy możliwość samorealizacji, rozwoju intelektualnego, wyrówna szanse udziału w życiu społecznym. Działalność edukacyjna biblioteki (szkolenia, prezentacje, seminaria, warsztaty) wpłynie na użytkowników wyposażając ich w informacje, umiejętności i wiedzę potrzebne do samodzielnego podejmowania decyzji, wzięcia odpowiedzialności za swoje życie i lokalną społeczność, co przekłada się na większą świadomość społeczną.</p>	
Szacunkowy czas realizacji zadania	Szacunkowy koszt
2021-2025	12 000 000,00 zł
Odpowiedzialność za realizację zadania	Potencjalne źródła finansowania
Referat Budownictwa i Urbanistyki Urzędu Gminy Zielonki	Budżet gminy, inne fundusze wsparcia

Kierunki działań:

1. Rozwój oferty kulturalnej z wykorzystaniem bazy lokalowej istniejących budynków użyteczności publicznej.
2. Podniesienie standardu istniejących budynków użyteczności publicznej, tak aby odpowiadały aktualnym wymogom prowadzenia działalności kulturalnej i edukacyjnej (m.in. hala sportowa w Zielonkach, CIS w Zielonkach).

3. Zagospodarowanie budynku po szkole podstawowej w Korzkwi – opracowanie koncepcji zagospodarowania budynku wraz z terenem przyległym oraz wykonanie niezbędnych prac remontowo-budowlanych przystosowujących budynek do nowej funkcji.
4. Stworzenie i stała aktualizacja kalendarza imprez i wydarzeń gminnych w formie on-line oraz jego promocja wśród lokalnej społeczności.
5. Digitalizacja archiwalnych zasobów kultury gminy (np. zdjęcia, książki, materiały filmowe).
6. Rozwój oferty kulturalnej / spędzania czasu wolnego (edukacyjnej, kulturalnej, sportowej, artystycznej) dla różnych grup wiekowych.
7. Kreowanie nowych inicjatyw kulturalnych i rekreacyjno-sportowych z udziałem mieszkańców (np. bieg przełajowy na orientację połączony z piknikiem eko, sołeckie mini rajdy rowerowe).
8. Organizacja i rozwijanie rozpoznawalnych imprez, które zyskały już markę znaną w gminie i poza nią (np. rajd rowerowy z koncertem gwiazdy, półmaraton marchewkowy).
9. Realizacja działań i wydarzeń międzypokoleniowych.
10. Rozwój zajęć z ekoedukacji – zajęcia artystyczne wykorzystujące materiały naturalne, ekologiczne lub pochodzące z recyklingu.

Cel operacyjny 4.3.2.: Zwiększenie dostępności do oferty sportowej, rekreacyjnej i turystycznej.

ZADANIE PRIORYTETOWE	
Nazwa zadania:	
Budowa parku rekreacyjnego dla młodzieży typu skatepark. (Lokalizacja w fazie planowania)	
Opis zadania:	
Potrzeba tworzenia nowych terenów rekreacyjnych jest podyktowana stale zwiększającą się liczbą mieszkańców na terenie gminy. Pomimo coraz lepszej dostępności do terenów rekreacyjnych (80% ankietowanych uznało, że w ostatnich 10 latach dostępność tychże na terenie gminy uległa poprawie), cały czas rozwój tego typu miejsc jest pożądanym. W szczególności utworzenie parku forsuje młodzi mieszkańcy gminy – uczniowie szkół podstawowych, którzy w warsztatach i badaniach ankietowych wyrazili potrzebę stworzenia miejsca typu skatepark, w którym mogliby aktywnie spędzać czas ze znajomymi na świeżym powietrzu.	
Stworzenie tego typu miejsca w gminie Zielonki pozwoli zatrzymać młodych mieszkańców gminy na miejscu (bez konieczności wyjazdu poza granicę gminy). Lokalizacja parku jest w fazie planowania.	
Szacunkowy czas realizacji zadania	Szacunkowy koszt
2021-2025	500 000 - 1 000 000
Odpowiedzialność za realizację zadania	Potencjalne źródła finansowania
Referat Budownictwa i Urbanistyki Urzędu Gminy Zielonki	Budżet gminy, inne fundusze wsparcia

ZADANIE PRIORYTETOWE	
Nazwa zadania:	
Modernizacja boiska dla klubu sportowego LKS Zieleńczanka.	
Opis zadania:	
Klub sportowy LKS Zieleńczanka obecnie zrzesza najwięcej członków, w tym około 200 dzieci i młodzieży. W poprzednich latach została wybudowana baza socjalno-szatniowa dla piłkarzy. Obecnie teren boiska treningowego klubu został zabrany na potrzeby budowy północnej obwodnicy Krakowa. Gmina podjęła działania, aby na wolnym/pozostałym terenie zaprojektować i wykonać zamienne boisko treningowe z nawierzchnią trawiastą, oświetleniem i odwodnieniem. Zachodzi również potrzeba modernizacji boiska głównego. Kompleksowa modernizacja dwóch boisk zwiększy częstotliwość wykorzystania obiektu jednocześnie przez kilka grup, jak również stworzy możliwość rozszerzenia oferty klubu.	
Szacunkowy czas realizacji zadania	Szacunkowy koszt
2021 – 2025	3 000 000 zł
Odpowiedzialność za realizację zadania	Potencjalne źródła finansowania
Referat Gospodarki Komunalnej, Referat Budownictwa i Urbanistyki Urzędu Gminy Zielonki	Budżet gminy, inne fundusze wsparcia

Kierunki działań:

1. Rozwój oferty rekreacyjnej oraz infrastruktury wspierającej rozwój turystyki.
2. Budowa hali sportowej dla klubu sportowego TS Węgrzce.
3. Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.
4. Modernizacja hali sportowej w Zielonkach.
5. Budowa zaplecza dla terenów rekreacyjno-sportowych w Pękowicach.
6. Rozbudowa boisk sportowych przy szkołach, pozwalających zarówno na prowadzenie WF jak i zajęć pozalekcyjnych rekreacyjnych dla młodzieży.
7. Budowa boiska przy szkole podstawowej w Bibicach.
8. Systematyczne wzbogacenie oferty zajęć sportowych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, w tym np. ścianka wspinaczkowa dla młodzieży.
9. Ochrona i zagospodarowywanie terenów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych.

Cel operacyjny 4.3.3.: Kultywowanie tradycji i folkloru na terenie gminy

Kierunki działań:

1. Ochrona i rewaloryzacja zabytków i opieka nad zabytkami.
2. Rewitalizacja kapliczek na terenie gminy.
3. Rozwój projektu „Gmina Zielonki - Kraina Pucheroków”. Ustawienie figur pucheroków w kolejnych sołectwach jako element tożsamości lokalnej, wyróżnik gminnej wspólnoty (Pucheroki oraz atrybut sołectwa, mapa pucheroków) – stworzenie tym samym nowej atrakcji turystycznej.
4. Kontynuacja prowadzenia badań w zakresie folkloru – np. kwerendy archiwów, wywiady.
5. Wspieranie działań zespołów ludowych, orkiestr dętych, grup kolędniczych, grup rekonstrukcyjnych i organizacji pozarządowych.

Cel Strategiczny 4.4. Wsparcie systemu opieki zdrowotnej i polityki społecznej

Cel operacyjny 4.4.1.: Realizacja programów profilaktycznych

Kierunki działań:

1. Poszerzanie działalności Punktu Informacji i Wsparcia Rodziny (np. dyżury terapeuty ds. uzależnień, mediatora rodzinnego, psychoterapeuty).
2. Realizacja programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, w tym np. wspomaganie radzenia sobie ze stresem.
3. Realizacja działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.
4. Kontynuacja działań Placówki Wsparcia Dziennego.
5. Kontynuacja działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Woli Zachariaszowskiej.
6. Aktywizacja i włączanie społeczne osób z niepełnopravnościami.
7. Rozwój oferty opiekuńczej dla osób starszych.
8. Współpraca z samorządem powiatowym oraz innymi podmiotami na rzecz ochrony zdrowia.

Cel operacyjny 4.4.2.: Tworzenie warunków do rozwoju opieki zdrowotnej i polityki społecznej.

ZADANIE PRIORYTETOWE	
Nazwa zadania:	
Modernizacja i budowa budynków ochrony zdrowia w Węgrzcach i w Zielonkach.	
Opis zadania:	
<p>Poprawa jakości opieki zdrowotnej według opinii mieszkańców gminy wyrażonych w ankiecie to jeden z ważnych kierunków działań. Dostępność lekarzy POZ i lekarzy specjalistów oraz infrastruktura gabinetów lekarskich uzyskały względnie wysoki udział opinii mówiących o pogorszeniu sytuacji w gminie na przestrzeni ostatnich lat – ponad 25% wszystkich głosów. Gmina bezpośrednio nie odpowiada za realizację zadań z zakresu opieki zdrowotnej, która pozostaje w gestii NFZ. Jednakże w celu zachęcenia lekarzy do realizacji swoich praktyk na terenie gminy, zmodernizowany zostanie istniejący budynek w Węgrzcach oraz wybudowany nowy obiekt na cele realizacji zadań związanych z ochroną zdrowia na terenie miejscowości Zielonki.</p> <p>Stworzenie warunków lokalowych dla lekarzy rodzinnych z pełnym zakresem usług NFZ przyczyni się do poprawy dostępności do usług zdrowotnych dla mieszkańców Gminy.</p>	
Szacunkowy czas realizacji zadania	Szacunkowy koszt
2023-2030	15 000 000 zł
Odpowiedzialność za realizację zadania	Potencjalne źródła finansowania
Referat Gospodarki Komunalnej, Referat Budownictwa i Urbanistyki Urzędu Gminy Zielonki	Budżet gminy, inne fundusze wsparcia

Kierunki działań:

1. Wspieranie lub powierzanie zadań w zakresie ochrony zdrowia i polityki społecznej podmiotom niepublicznym, w tym podmiotom pożytku publicznego.
2. Współpraca z wyspecjalizowanymi podmiotami w zakresie realizacji programów profilaktyki i ochrony zdrowia.
3. Realizacja spójnej polityki senioralnej, rozwój infrastruktury dla osób starszych.
4. Wspieranie rodzinnych form opieki nad osobami starszymi.
5. Aktywizacja społeczna osób w podeszłym wieku.
6. Wsparcie profilaktyczne, w tym psychologiczno-pedagogiczne skierowane na rozwiązywanie problemów i wzmacnianie rodziny.

Cel Strategiczny 4.5. Młodzieżowa strategia rozwoju gminy

Młodzież działa! - Młodzieżowa strategia rozwoju gminy Zielonki

Opracowanie: uczniowie i uczennice:

- Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Zielonkach,
- Szkoły Podstawowej im. Jerzego Kukuczki w Korzkwi,
- Szkoły Podstawowej im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Owczarach,
- Szkoły Podstawowej im. Józefa Piłsudskiego w Woli Zachariaszowskiej,
- Szkoły Podstawowej im. Stanisława Wyspiańskiego w Bibicach,

pod kierunkiem ekspertów Centrum Doradztwa Strategicznego z Krakowa

Poniżej przedstawiono propozycję zapisów młodzieżowej Strategii Rozwoju Gminy Zielonki pn. „Młodzież działa!”. Materiał został przygotowany na podstawie prac uczniów szkół podstawowych działających na terenie gminy Zielonki. Materiał przygotowany przez młodzież został wiernie przeniesiony do strategii, bez korekt merytorycznych, by nie zniekształcać intencji młodzieży. Czy i w jakim zakresie pomysły młodzieży są wykonalne, to czas pokaże.

Cel operacyjny 4.5.1. Czas wolny (sport, rekreacja, kultura)

Kierunki działań:

1. **Budowa parku rekreacyjnego dla młodzieży typu skatepark.** jako miejsca aktywności fizycznej, dla skaterów, ale także przestrzeń do spotkań ze znajomymi. Nie ma preferencji do konkretnej lokalizacji, ale ważny jest łatwy dojazd autobusem z różnych części gminy.
2. **Utworzenie ogólnodostępnego miejsca spotkań,** z których może korzystać młodzież. Np.:
  - a. Urządzone przestrzenie zielone, skwery z miejscami do siedzenia – ławki, leżaki, hamaki, a także ze sprzętami do ćwiczeń np. siłownia/street workout.
  - b. Tereny udostępniane dla foodtrucków – np. w ramach parku, urządzonego skweru itp.
  - c. Park/parki w dalszych częściach gminy, w których nie ma tego typu przestrzeni oraz zadbanie/modernizacja istniejących obszarów parkowych (Bibice, Węgrzce, Zielonki).
  - d. wielka tablica młodzieżowa – przestrzeń/ściana do twórczości i komunikacji (rysunki, podpisy), a także miejsce stanowiące pretekst/okazję do spotkania. Lokalizacja np. w CIS-ie. Przykład – tablica wykorzystująca klocki lego w Dębicy
3. **Rozbudowa infrastruktury sportowo-rozrywkowej** np.
  - a. tory/trasy dla rolkarzy, trasa rowerowa przez gminę Zielonki – asfaltowa głównie dla rowerzystów (ale możliwość dzielenia jej z pieszymi/rolkarzami – jeżeli będzie wystarczająco szeroka) pozwalające na rekreacyjną wycieczkę po gminie, z przystankami przy wybranych ciekawych miejscach, punktach widokowych, rowerowa trasa sportowa z przeszkodami, np. pumptrack, trasa enduro, więcej boisk sportowych do różnych dyscyplin („nie tylko kosze i bramki”) np. siatkówka, tenis ziemny, squash, stoły do ping-ponga, remont boiska KS Bibiczanka, boisko ze sztuczną nawierzchnią – lokalizacja Węgrzce, Bibice.
  - b. **Realizacja cykli warsztatowych dedykowanych dla młodzieży** o różnej tematyce, np.: warsztaty ekologiczne, warsztaty o tematyce kosmosu, „psychoedukacja” – jak sobie radzić ze sobą i ze stresem, warsztaty kulinarne, warsztaty komputerowe – projektowanie 3D, warsztaty teatralne.
4. **Organizacja wydarzeń rozrywkowych** np. festyny, koncerty gwiazd, imprezy plenerowe z różnymi atrakcjami np. układy taneczne, pokazy iluzjonistów itp. („takie jak Festiwal kolorów”).

Cel operacyjny 4.5.2. Dbłość o środowisko

Kierunki działań:

1. Dbanie o czyste powietrze w gminie, w tym monitoring kto czym pali, np. poprzez użycie dronów oraz wspieranie zielonej energii, edukacja mieszkańców.
2. Zwiększenie segregacji śmieci i ograniczanie ich wytwarzania - akcje edukacyjne na ten temat, w tym: informacje, gdzie co wrzucać, jak segregować i jakie mogą być konsekwencje dla środowiska i dla ludzi (aby ludzie zrozumieli, że segregowanie jest ważne), akcje społeczne sprzątnięcia.
3. Organizacja cyklu warsztatów ekologicznych – warsztaty powinny być organizowane w różnych częściach gminy, należy zadbać o ich interaktywny charakter (unikać formy wykładowej, uważnie dobrać prowadzących warsztaty). Organizowane w grupach: osobne dla małych dzieci – dostosowane do ich wieku i osobne dla starszej młodzieży (od 14 r.ż.) i dorosłych mieszkańców. Główna tematyka warsztatów to:
  - a. problem zanieczyszczonego powietrza (smogu) – co my jako młodzież/mieszkańcy możemy zrobić, aby powietrze w gminie było czystsze;
  - b. segregacja odpadów - informacje, gdzie co wrzucać, jak segregować i jakie mogą być konsekwencje dla środowiska i dla ludzi, ale też możliwości ponownego wykorzystania odpadów.
4. Nowe nasadzenia zieleni – w zależności od możliwości danego terenu utworzenie mini ogrodów przy szkołach z zaangażowaniem grup chętnych uczniów w sadzeniu i utrzymaniu.
5. Zwiększenie liczby rekreacyjnych terenów zielonych – zapewnienie miejsca do odpoczynku, spacerów, w tym do spacerów z psem (budowa wybiegu dla psów). Ochrona terenu gminy przed nadmierną zabudową.
6. Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych – zapewnienie warunków do bezpiecznej jazdy rowerem może skutkować częstszym wyborem tego sposobu dojazdu do szkoły/pracy, co także przyczyni się do zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń powietrza w gminie.

Cel operacyjny 4.5.3. Rozwój bezpiecznej komunikacji publicznej w gminie

Kierunki działań:

1. **Rozwój komunikacji publicznej, w tym np.:** zwiększenie częstotliwości kursów autobusów, optymalizacja tras dojazdu; zwiększenie liczby połączeń pomiędzy Krakowem a gminą Zielonki. Obecnie liczba niektórych kursów jest niewystarczająca, ale też komunikacja publiczna (autobusy) stoją w korkach razem z samochodami. Z dużym prawdopodobieństwem planowane inwestycje np. budowa północnej obwodnicy Krakowa, zachodniej obwodnicy Zielonek, drogi ekspresowej S7, przebudowa Al. 29 Listopada, nowy wiadukt w Batowicach zmniejszą ruch samochodowy w centrach miejscowości i przyczynią się do bardziej płynnego ruchu pojazdów na drogach wjazdowych do Krakowa. Wtedy konieczna jest weryfikacja siatki połączeń autobusowych i częstotliwości ich kursowania.
2. **Rozwój tras rowerowych,** (w tym np. trasa rowerowa przez trzy góry, zjazd z Węgrzc na Zielonki, trasa rowerowa w Zielonkach, trasa od szkoły w Bibicach - skrót do przystanku). W okresie wiosenno-letnim sporo osób dojeżdża do szkoły rowerem, jednak z uwagi na brak odpowiedniej infrastruktury (głównie tras rowerowych, np. przy szkołach są już stojaki rowerowe, gdzie można bezpiecznie zostawić rowery) często wiąże się to z niebezpieczeństwem wypadku. Najczęściej brakuje osobnej ścieżki i trzeba przemieszczać się jezdnią razem z samochodami.
3. **Rozwój infrastruktury rowerowej.** Równoległe do rozwoju ścieżek rowerowych powinny pojawiać się kolejne elementy infrastruktury rowerowej np. stojaki na rowery (np. przed szkołami, obecnie zaczyna ich brakować) czy stacje rowerowe. Pozwoli to na wygodne poruszanie się rowerem po gminie.
4. **Poprawa bezpieczeństwa na drogach,** w tym rozwój sieci chodników wraz z oświetleniem oraz przejść dla pieszych. Wiele młodych mieszkańców gminy Zielonki porusza się po gminie na piechotę. W celu zapewnienia jak największego bezpieczeństwa należy rozwijać sieć chodników (np. w Korzkwi, w Zielonkach w kierunku Krakowa). Ponadto należy zadbać o poprawę bezpieczeństwa w newralgicznych lokalizacjach na drogach poprzez ich przebudowę, np.:
  - a. ostry zakręt przy ul. Warszawskiej, przejście dla pieszych blokują tu autobusy, przez co zmniejsza się pole widzenia pieszego;
  - b. centrum Zielonek - wykonanie świateł na przejściu dla pieszych (częste kolizje);
  - c. Przybysławice - utworzenie przejścia dla pieszych przy nowej szkole.
5. **Udostępnienie darmowych biletów komunikacji publicznej dla uczniów podczas wakacji.**
6. **Wprowadzenie sieci wypożyczania hulajnogó elektrycznych wraz z centrami ładowania.**

6. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY ZIELONKI ORAZ USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Gmina Zielonki to wysoce atrakcyjny obszar do mieszkania, „Zielone Przedmieście Krakowa”, z szeregiem powiązań funkcjonalno-przestrzennych pomiędzy gminą a blisko milionowym miastem Krakowem - w naturalny sposób lokuje się w centrum procesu suburabizacji.

Od lat Gminę Zielonki charakteryzuje stały trend wzrostowy w zakresie liczby mieszkańców (średniorocznie przybywa około 2% ludności), co czyni obszar gminy jednym z najbardziej zaludnionych w powiecie krakowskim (461 os/ km²). Wzrostowi liczby mieszkańców towarzyszy stała presja deweloperska. Południowy obszar gminy, miejscowości Zielonki, Bibice oraz Węgrzce to tereny o wysokim procencie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (zwartej, szeregowej) i wielorodzinnej o miejskim charakterze. Północ gminy pozostaje w większości terenem otwartym, z zabudową mieszkaniową jednorodziną kształtowaną wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, również o charakterze rezydencjalnym.

Aspiracją rozwojową gminy Zielonki jest bycie miejscem przyjaznych do życia, w którym ludzie chcą mieszkać, pracować i wypoczywać. Realizacja tej aspiracji jest możliwa przy zachowaniu ładu przestrzennego, m.in.: poszanowania dla ochrony środowiska przyrodniczego oraz krajobrazu (rezerwa terenów zielonych/nie zabudowanych), ale także wyznaczaniu terenów inwestycyjnych, gdzie możliwy jest rozwój funkcji gospodarczych, w tym usługowych (wspierających funkcję mieszkaniową).

Tym samym polityka przestrzenna oparta na zasadzie zrównoważonego rozwoju gminy Zielonki przez właściwe przeznaczenie i użytkowanie terenu dla prawidłowego, efektywnego funkcjonowania systemu społeczno-gospodarczego gminy, pozostaje nadal jednym z kluczowych wyzwań strategicznych jakie stoją przed Gminą na najbliższe 10 lat.

Kwestie kluczowe - rekomendacje dla kształtowania polityki przestrzennej gminy Zielonki to na najbliższe lata m.in.:

- **Charakter i intensywność zabudowy mieszkaniowej Gminy Zielonki** - kształtowanie i uzupełnianie terenów pod zabudowę mieszkaniową z uwzględnieniem strefowości gminy (proponowany kierunek działania: południe gminy zabudowa o bardziej miejskim charakterze: zwarta, osiedlowa; północ - zabudowa podmiejska, rezydencjalna).
- **Przeznaczenie terenów pod różne funkcje**, w tym **tereny inwestycyjne** (dla lokowania aktywności gospodarczej), obszary **przedsiębiorczo - usługowe** i **transportowe** oraz odpowiednie rozmieszczenie tych funkcji strukturze przestrzennej gminy poprzez m.in. wdrażanie idei skracania odległości przemieszczania się mieszkańców (związanych z domem, edukacją, czasem wolnym) oraz ustalenie **standardów wykorzystania przestrzeni** w celu zaspokojenia potrzeb mieszkańców i użytkowników przestrzeni szczególnie w zakresie rozmieszczenia podstawowych funkcji (mieszkaniowej, usługowej, produkcyjnej;

potencjał terenowy dla lokacji działalności gospodarczej – teren wzdłuż północnej obwodnicy Krakowa), z uwzględnieniem zasad tworzenia przestrzeni wielofunkcyjnych.

— **Ścisłe połączenie rozwoju przestrzennego z:**

- **rozbudową systemu transportu** (sieć dróg publicznych, sieć dróg rowerowych, sieć transportu zbiorowego, sieć kolejowa),
- **rozwojem sieci wodociągowo – kanalizacyjnej,**
- systemem **odbioru i wywozu odpadów** (śmieci) z rozwojem selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
- dostarczaniem **energii elektrycznej i gazu,**
- systemem **łączności sieci internetowe.**

— **Polityka transportowa gminy** w tym: **infrastruktura dla ruchu samochodowego** czyli dwie obwodnice (zachodnia obwodnica Zielonek, północna obwodnica Krakowa), modernizacja sieci drogowej, system parkingów przed wjazdem do Krakowa (zmiana środka transportu), itp., **integracja środków transportu /zintegrowany transport** (transport efektywny, pozwalający na zmianę środka transportu): samochód, MPK, kolej, tramwaj, rower **oraz zwiększenie dostępności pieszo – rowerowej do aglomeracyjnego transportu zbiorowego.**

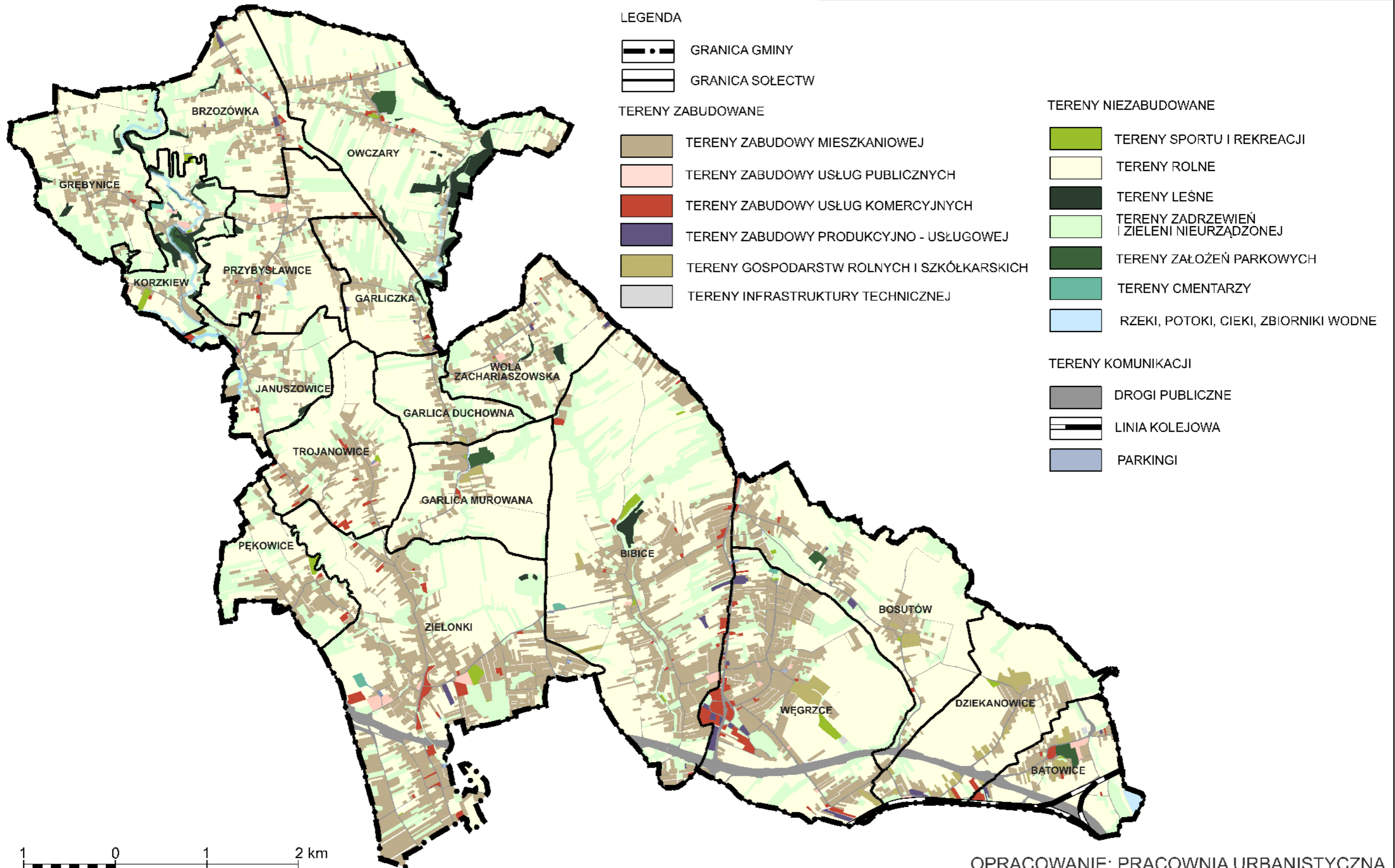
— **Tereny zielone** - miejsca do wypoczynku i rekreacji, „płuca gminy” (m.in.: zachowanie zwartych obszarów zielonych; północ gminy: większe obszary zielone; południe: szereg parków / parków kieszonkowych wpisanych na stałe w założenia funkcjonalno – przestrzenne terenu oraz rezerwa na zwarty, większy teren zieleni parkowej).

Wskazane rekomendacje dla realizacji polityki przestrzennej gminy Zielonki, realizowane są poprzez m.in. przez zadania priorytetowe oraz tzw. przykładowe zadania zaplanowane i zapisane w niniejszym dokumencie Strategii Rozwoju Gminy Zielonki na lata 2021-2030. Pogłębienie wskazanych rekomendacji znajduje się także w Modelu funkcjonalno-przestrzennym stanowiącym integralną część dokumentu Strategii.

Dodatkowo należy pamiętać, że do instrumentów wdrażania polityki przestrzennej należy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zielonki, które jest dokumentem określającym politykę przestrzenną i kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględniające uwarunkowania (czyli czynniki i ograniczenia) rozwoju przestrzennego. Podstawowym zaś narzędziem polityki przestrzennej gminy są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które w okresie 2020/2022 zostały poddane aktualizacji, tak by realizowały kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego określone w Studium.

Ww. wskazane dokumenty stanowią elementy kształtowanej polityki przestrzennej na terenie gminy Zielonki.

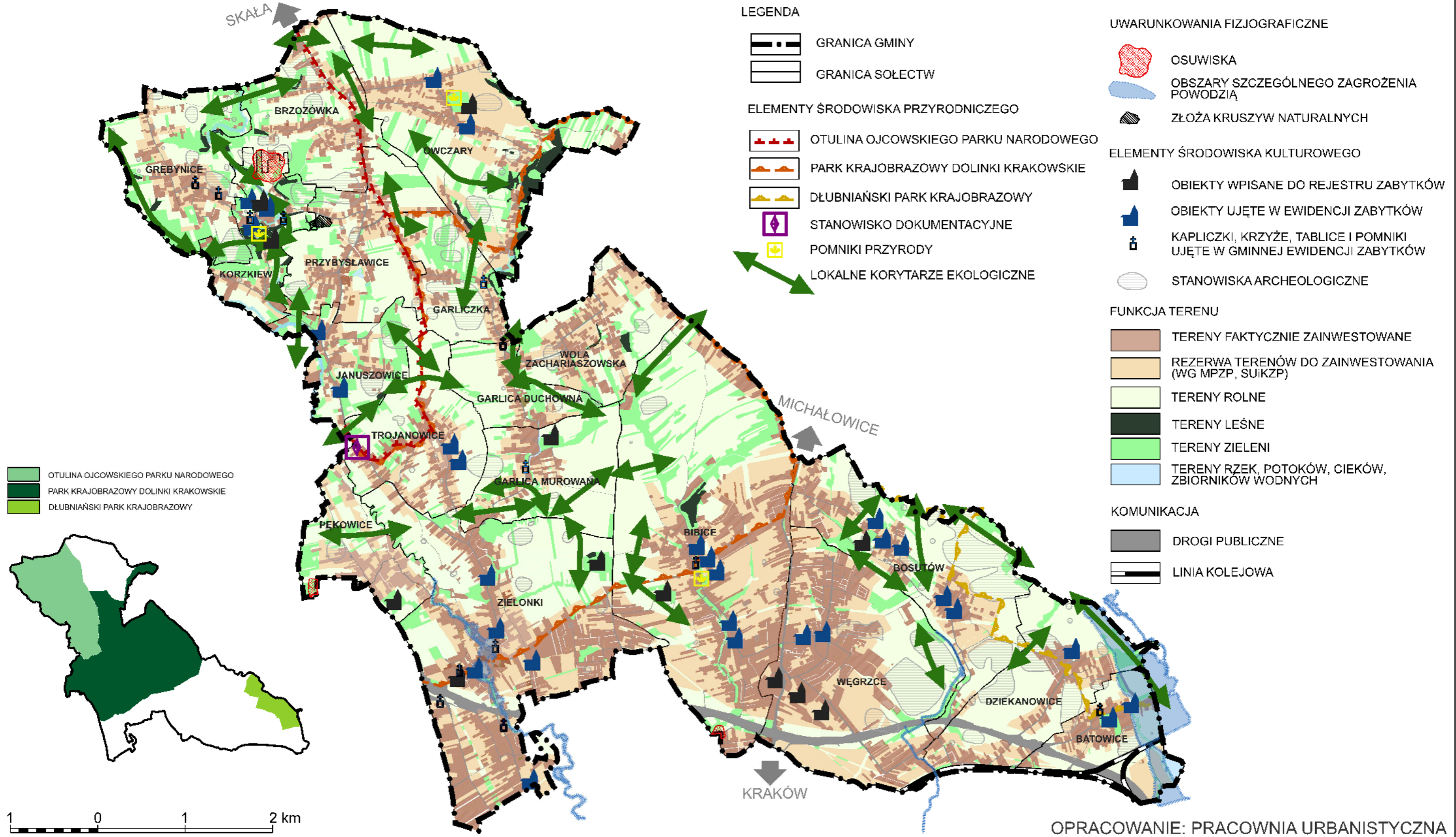
UŻYTKOWANIE TERENU - STAN ISTNIEJĄCY

OPRACOWANIE: PRACOWNIA URBANISTYCZNA

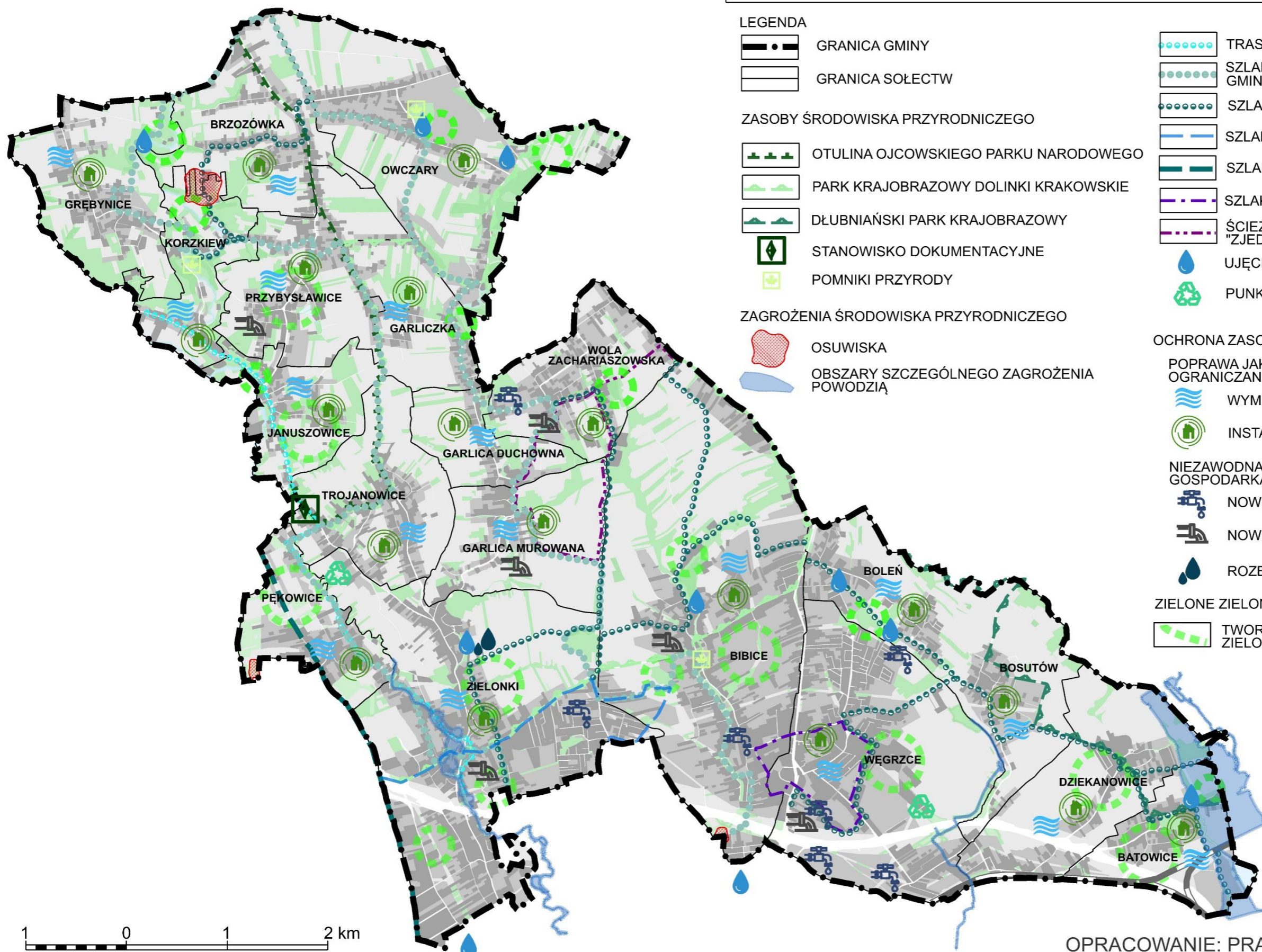

STRUKTURA FUNKCJONALNO PRZESTRZENNA Z ELEMENTAMI ŚRODOWISKA PRZYRODNICZO - KULTUROWEGO

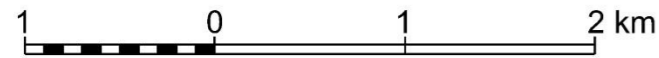

DOMENA 1. PRZYJAZNE ŚRODOWISKO DO ŻYCIA

LEGENDA

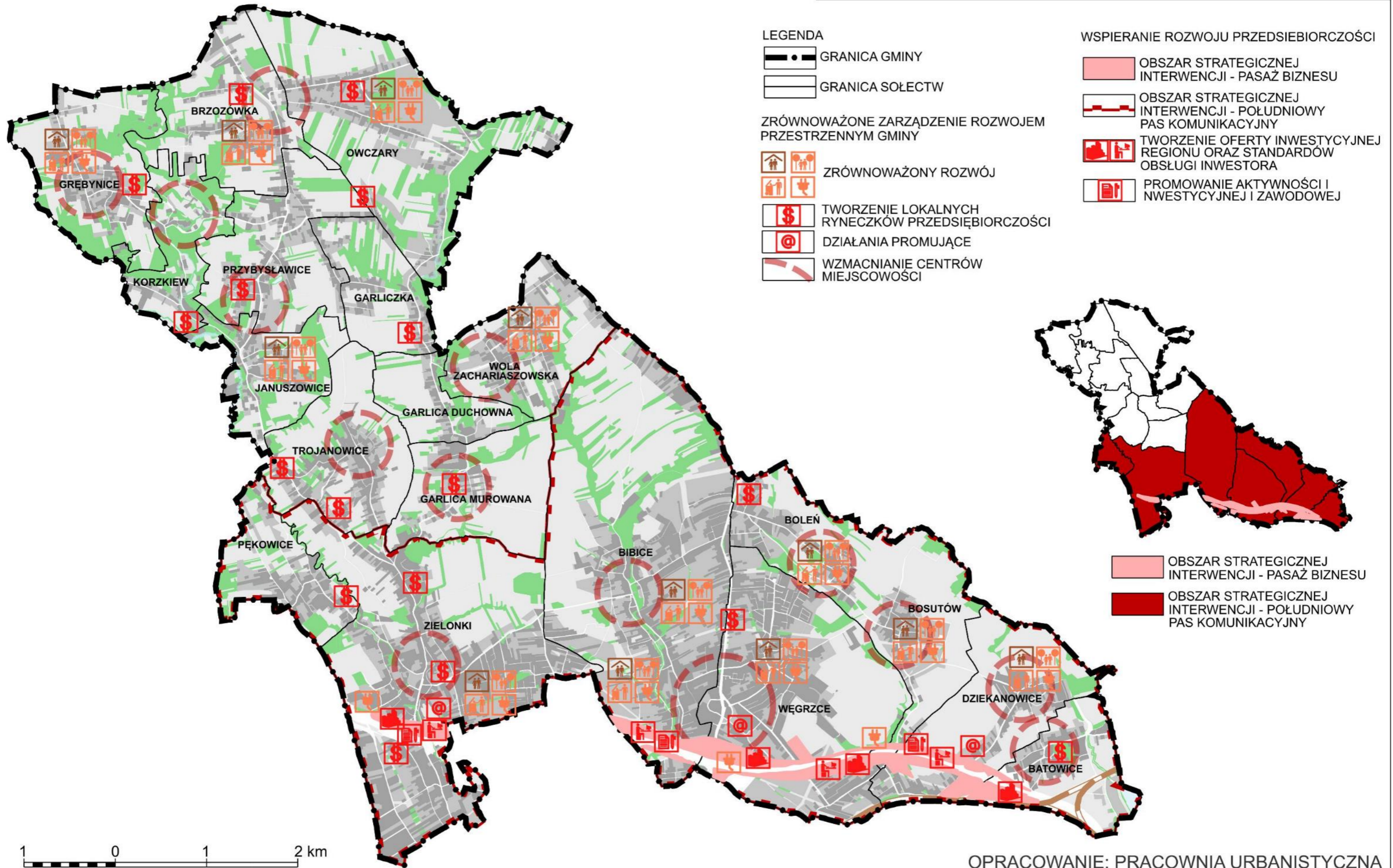
- GRANICA GMINY
- GRANICA SOŁECTW
- ZASOBY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO**
  - OTULINA OJCOWSKIEGO PARKU NARODOWEGO
  - PARK KRAJOBRAZOWY DOLINKI KRAKOWSKIE
  - DŁUBNIAŃSKI PARK KRAJOBRAZOWY
  - STANOWISKO DOKUMENTACYJNE
  - POMNIKI PRZYRODY
- ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO**
  - OSUWISKA
  - OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ
- TRASA ROWEROWA VELOPRĄDNIK**
  - TRASA ROWEROWA VELOPRĄDNIK
  - SZLAK ROWEROWY OKRĘŻNY GMINY ZIELONKI
  - SZLAKI ROWEROWE
  - SZLAK TWIERDZY KRAKÓW
  - SZLAK ORLICH GNIAZD
  - SZLAK STANISŁAWA WYSPIAŃSKIEGO
  - ŚCIEŻKA HISTORYCZNO - EDUKACYJNA "ZJEDNOCZENIA W NIEPODLEGŁEJ"
- UJĘCIA WODY**
  - UJĘCIA WODY
  - PUNKTY SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW
- OCHRONA ZASOBÓW NATURALNYCH I ŚRODOWISKA**
  - POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA - OGRANICZANIE NISKIEJ EMISJI**
    - WYMIANA PIECÓW WĘGLOWYCH
    - INSTALACJA OZE
  - NIEZAWODNA, WYDAJNA I ZRÓWNOWAŻONA GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA**
    - NOWE SIECI WODOCIĄGOWE
    - NOWE SIECI KANALIZACYJNE
    - ROZBUDOWA SYSTEMU UZDATNIANIA WODY
  - ZIELONE ZIELONKI - ZADBANE PRZESTRZENIE ZIELONE**
    - TWORZENIE PRZESTRZENI ZIELONYCH I REKREACYJNYCH

OPRACOWANIE: PRACOWNIA URBANISTYCZNA

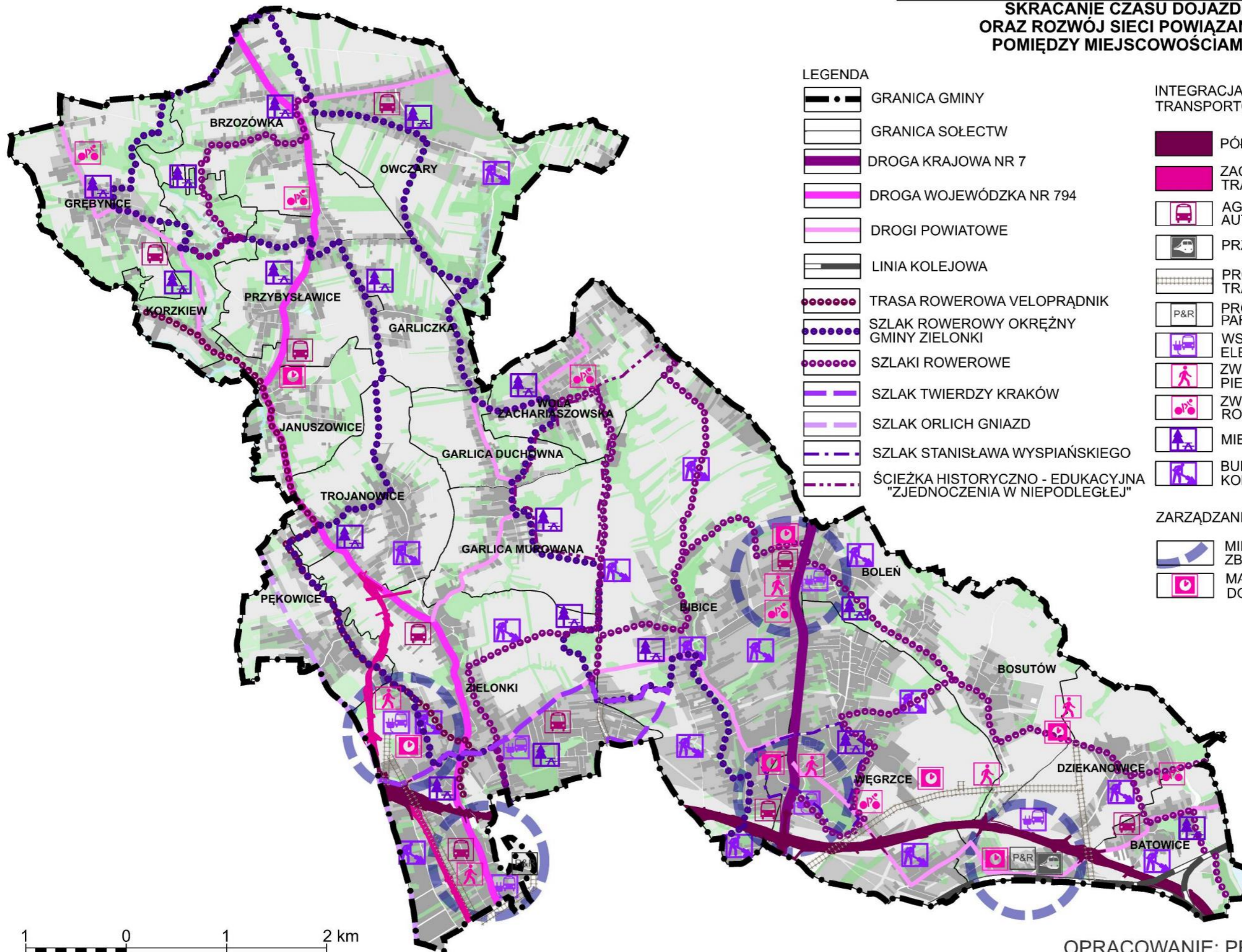
DOMENA 2. PRZESTRZEŃ DO MIESZKANIA I ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

DOMENA 3. DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA

SKRACANIE CZASU DOJAZDU DO I Z KRAKOWA
ORAZ ROZWÓJ SIECI POWIĄZAŃ KOMUNIKACYJNYCH
POMIĘDZY MIEJSCOWOŚCIAMI NA TERENIE GMINY

LEGENDA

- GRANICA GMINY
- GRANICA SOŁECTW
- DROGA KRAJOWA NR 7
- DROGA WOJEWÓDZKA NR 794
- DROGI POWIATOWE
- LINIA KOLEJOWA
- TRASA ROWEROWA VELOPRĄDNIK
- SZLAK ROWEROWY OKRĘŻNY GMINY ZIELONKI
- SZLAKI ROWEROWE
- SZLAK TWIERDZY KRAKÓW
- SZLAK ORLICH GNIAZD
- SZLAK STANISŁAWA WYSPIAŃSKIEGO
- ŚCIEŻKA HISTORYCZNO - EDUKACYJNA "ZJEDNOCZENIA W NIEPODLEGŁEJ"

INTEGRACJA SYSTEMU TRANSPORTOWEGO TRANSPORTOWEGO

- PÓLNOČNA OBWODNICA KRAKOWA
- ZACHODNIA OBWODNICA ZIELONEK TRASA WOLBROMSKA
- AGLOMERACYJNE LINIE AUTOBUSOWE
- PRZYSTANEK KOLEI AGLOMERACYJNEJ
- PROPONOWANY PRZEBIEG LINII TRAMWAJOWEJ
- PROPONOWANA LOKALIZACJA PARKINGU W SYSTEMIE P&R
- WSPIERANIE ROZWOJU ELEKTROMOBILNOŚCI
- ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI PIESZEJ - FOOTPATHS
- ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI ROWEROWEJ
- MIEJSCA ODPOCZYNKU
- BUDOWA I PRZEBUDOWA UKŁADU KOMUNIKACYJNEGO

ZARZĄDZANIE MOBILNOŚCIĄ NA TERENIE GMINY

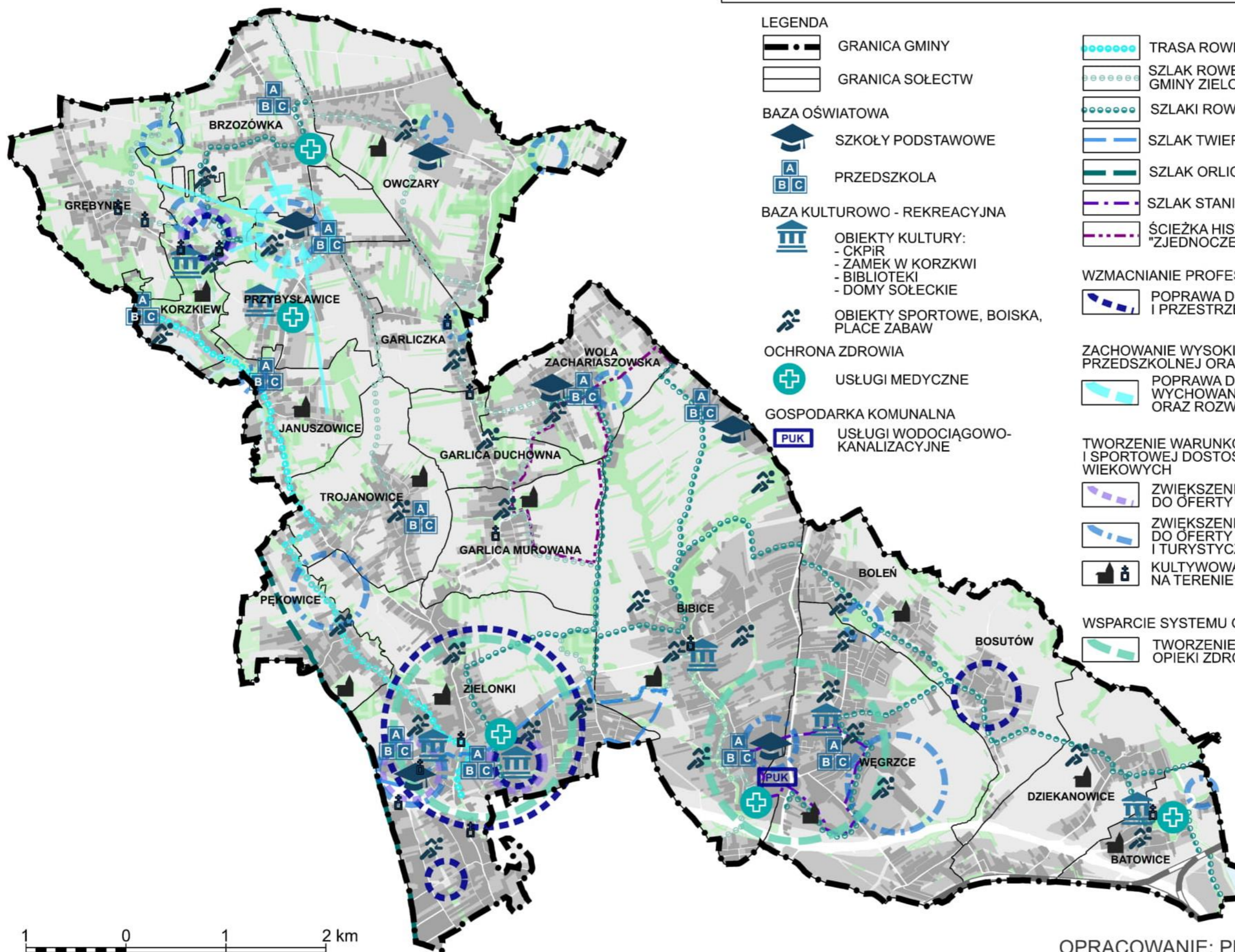
- MIEJSCA INTEGRACJI TRANSPORTU ZBIOROWEGO
- MAKSYMALNE SKRACANIE CZASU DOJŚCIA

1 0 1 2 km

OPRACOWANIE: PRACOWNIA URBANISTYCZNA

DOMENA 4. WYSOKIEJ JAKOŚCI PAKIET USŁUG PUBLICZNYCH

LEGENDA

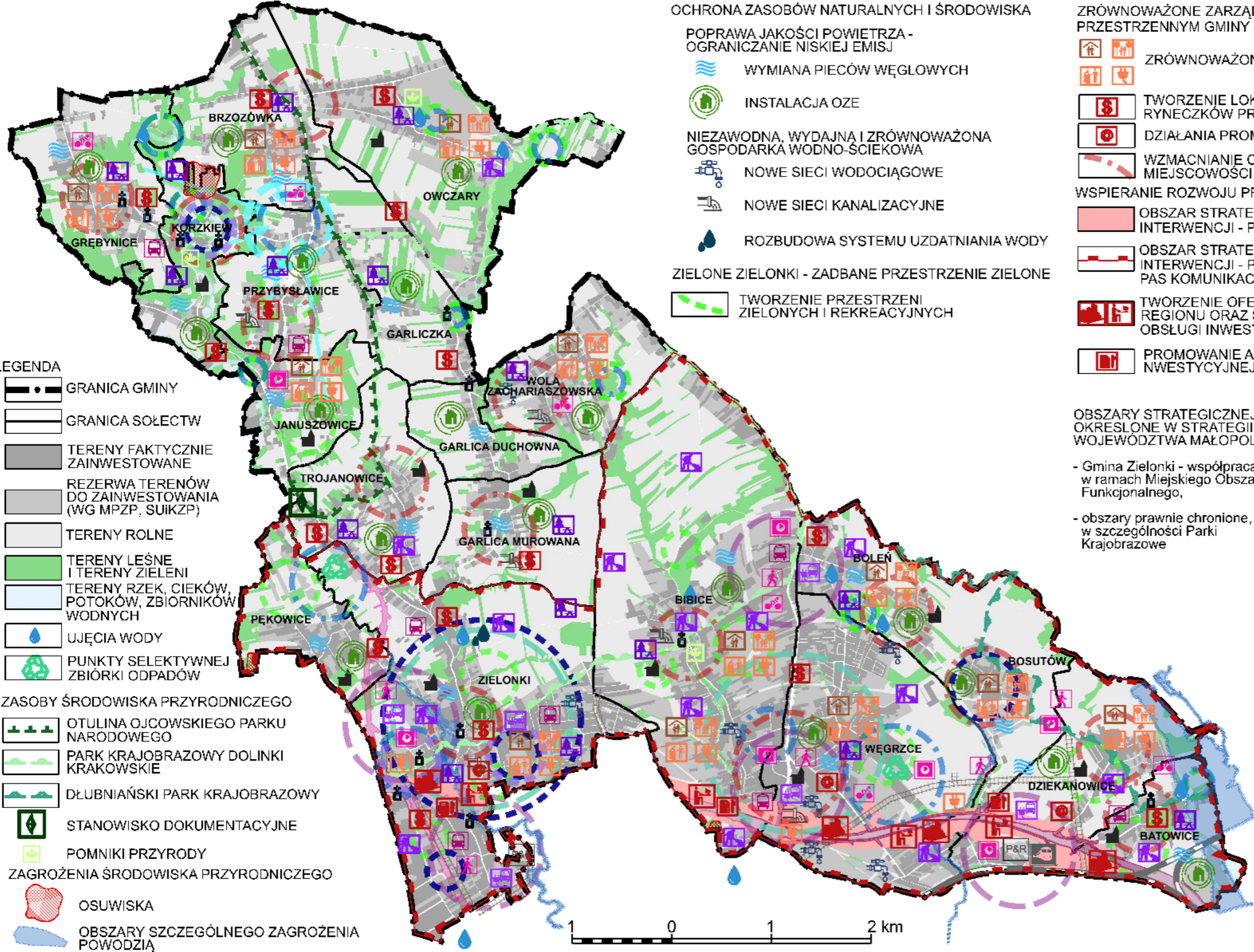
- GRANICA GMINY
- GRANICA SOŁECTW
- BAZA OŚWIATOWA**
  - SZKOŁY PODSTAWOWE
  - PRZEDSZKOLA
- BAZA KULTUROWO - REKREACYJNA**
  - OBIEKTY KULTURY:
    - CKPIR
    - ZAMEK W KORZKWI
    - BIBLIOTEKI
    - DOMY SOŁECKIE
  - OBIEKTY SPORTOWE, BOISKA, PLACE ZABAW
- OCHRONA ZDROWIA**
  - USŁUGI MEDYCZNE
- GOSPODARKA KOMUNALNA**
  - USŁUGI WODOCIĄGOWO-KANALIZACYJNE
- TRASA ROWEROWA VELOPRĄDNIK
- SZLAK ROWEROWY OKRĘŻNY GMINY ZIELONKI
- SZLAKI ROWEROWE
- SZLAK TWIERDZY KRAKÓW
- SZLAK ORLICH GNIAZD
- SZLAK STANISŁAWA WYSPIAŃSKIEGO
- ŚCIEŻKA HISTORYCZNO - EDUKACYJNA "ZJEDNOCZENIA W NIEPODLEGŁEJ"
- WZMACNIANIE PROFESJONALNEJ OBSŁUGI MIESZKAŃCÓW
- POPRAWA DOSTĘPNOŚCI DO OBIEKTÓW I PRZESTRZENI PUBLICZNYCH
- ZACHOWANIE WYSOKICH STANDARDÓW EDUKACJI SZKOLNEJ, PRZEDSZKOLNEJ ORAZ OPIEKI NAD MAŁYMI DZIEĆMI
- POPRAWA DOSTĘPNOŚCI DO PLACÓWEK WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO I SZKOLNEGO ORAZ ROZWOJ ICH USŁUG
- TWORZENIE WARUNKÓW DO ROZWOJU OFERTY KULTURALNEJ I SPORTOWEJ DOSTOSOWANEJ DO POTRZEB RÓŻNYCH GRUP WIEKOWYCH
- ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO OFERTY KULTURALNEJ
- ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO OFERTY SPORTOWEJ, REKREACYJNEJ I TURYSTYCZNEJ
- KULTYWOWANIE TRADYCJI I FOLKLORU NA TERENIE GMINY
- WSPARCIE SYSTEMU OPIEKI ZDROWOTNEJ
- TWORZENIE WARUNKÓW DO ROZWOJU OPIEKI ZDROWOTNEJ I POLITYKI SPOŁECZNEJ

OPRACOWANIE: PRACOWNIA URBANISTYCZNA

MODEL FUNKCJONALNO PRZESTRZENNY GMINY ZIELONKI

- OCHRONA ZASOBÓW NATURALNYCH I ŚRODOWISKA**
- POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA - OGRANICZANIE NISKIEJ EMISJI
- WYMIANA PIECÓW WĘGLOWYCH
  - INSTALACJA OZE
- NIEZAWODNA, WYDAJNA I ZRÓWNOWAŻONA GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA
- NOWE SIECI WODOCIĄGOWE
  - NOWE SIECI KANALIZACYJNE
  - ROZBUDOWA SYSTEMU UZDATNIANIA WODY
- ZIELONE ZIELONKI - ZADBANE PRZESTRZENIE ZIELONE
- TWORZENIE PRZESTRZENI ZIELONYCH I REKREACYJNYCH

- ZRÓWNOWAŻONE ZARZĄDZENIE ROZWOJEM PRZESTRZENNYM GMINY**
- ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ
  - TWORZENIE LOKALNYCH RYNECZKÓW PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
  - DZIAŁANIA PROMUJĄCE
  - WZMACNIANIE CENTRÓW MIEJSCOWOŚCI
- WSPIERANIE ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
- OBSZAR STRATEGICZNEJ INTERWENCJI - PASAŻ BIZNESU
  - OBSZAR STRATEGICZNEJ INTERWENCJI - POŁUDNIOWY PAS KOMUNIKACYJNY
  - TWORZENIE OFERTY INWESTYCYJNEJ REGIONU ORAZ STANDARDÓW OBSŁUGI INWESTORA
  - PROMOWANIE AKTYWNOŚCI I INWESTYCYJNEJ I ZAWODOWEJ

- INTEGRACJA SYSTEMU TRANSPORTOWEGO TRANSPORTOWEGO**
- PÓŁNOCNA OBWODNICA KRAKOWA
  - ZACHODNIA OBWODNICA ZIELONEK TRASA WOLBROMSKA
  - AGLOMERACYJNE LINIE AUTOBUSOWE
  - PRZYSTANEK KOLEI AGLOMERACYJNEJ
  - PROPONOWANY PRZEBIEG LINII TRAMWAJOWEJ
  - PROPONOWANA LOKALIZACJA PARKINGU W SYSTEMIE P&R
  - WSPIERANIE ROZWOJU ELEKTROMOBILNOŚCI
  - ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI PIESZEJ - FOOTPATHS
  - ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI ROWEROWEJ
  - MIEJSCA ODPOCZYNKU
  - BUDOWA I PRZEBUDOWA UKŁADU KOMUNIKACYJNEGO

- LEGENDA**
- GRANICA GMINY
  - GRANICA SOŁECTW
  - TERENY FAKTYCZNIE ZAINWESTOWANE
  - REZERWA TERENÓW DO ZAINWESTOWANIA (WG MPZP, SUIKZP)
  - TERENY ROLNE
  - TERENY LEŚNE I TERENY ZIELENI
  - TERENY RZEK, CIEKÓW, POTOKÓW, ZBIORNIKÓW WODNYCH
  - UJĘCIA WODY
  - PUNKTY SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW

- ZASOBY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO**
- OTULINA OJCOWSKIEGO PARKU NARODOWEGO
  - PARK KRAJOBRAZOWY DOLINKI KRAKOWSKIE
  - DŁUBNIAŃSKI PARK KRAJOBRAZOWY
  - STANOWISKO DOKUMENTACYJNE
  - POMNIKI PRZYRODY
- ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO**
- OSUWISKA
  - OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ

- OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI OKREŚLONE W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO:**
- Gmina Zielonki - współpraca w ramach Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego,
  - obszary prawnie chronione, w szczególności Parki Krajobrazowe

- ZARZĄDZANIE MOBILNOŚCIĄ NA TERENIE GMINY**
- MIEJSCA INTEGRACJI TRANSPORTU ZBIOROWEGO
  - MAKSYMALNE SKRACANIE CZASU DOJŚCIA

- WZMACNIANIE PROFESJONALNEJ OBSŁUGI MIESZKAŃCÓW**
- POPRAWA DOSTĘPNOŚCI DO OBIEKTÓW I PRZESTRZENI PUBLICZNYCH
- ZACHOWANIE WYSOKICH STANDARDÓW EDUKACJI SZKOLNEJ, PRZEDSZKOLNEJ ORAZ OPIEKI NAD MAŁYMI DZIEĆMI**
- POPRAWA DOSTĘPNOŚCI DO PLACÓWEK WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO I SZKOLNEGO ORAZ ROZWOJ ICH USŁUG
- TWORZENIE WARUNKÓW DO ROZWOJU OFERTY KULTURALNEJ I SPORTOWEJ DOSTOSOWANEJ DO POTRZEB RÓŻNYCH GRUP WIEKOWYCH**
- ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO OFERTY KULTURALNEJ
  - ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO OFERTY SPORTOWEJ, REKREACYJNEJ I TURYSTYCZNEJ
  - KULTYWOWANIE TRADYCJI I FOLKLORU NA TERENIE GMINY
- WSPARCIE SYSTEMU OPIEKI ZDROWOTNEJ**
- TWORZENIE WARUNKÓW DO ROZWOJU OPIEKI ZDROWOTNEJ I POLITYKI SPOŁECZNEJ

OPRACOWANIE: PRACOWNIA URBANISTYCZNA

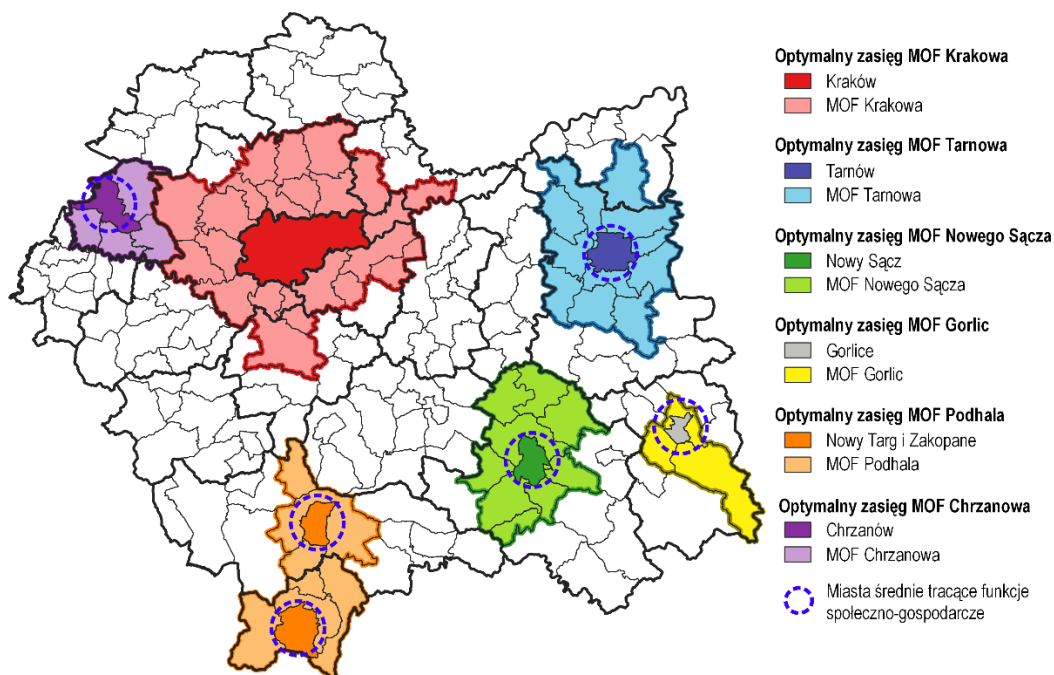
7. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

OSI określone w Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego

Strategia Rozwoju Województwa Małopolska 2030 wyznacza następujące obszary strategicznej interwencji w województwie:

- miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze – 6 miast wskazanych w SOR / KSRR 2030;
- **miasta i gminy współpracujące w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych (warunkiem wsparcia jest formalne zawiązanie współpracy);**
- obszar transformacji energetycznej – Małopolska Zachodnia;
- gminy zmarginalizowane – wynikające z SOR / KSRR 2030 lub z rozszerzonej analizy regionalnej (razem 62 gminy);
- miejscowości uzdrowiskowe;
- **gminy, na terenie których zlokalizowany jest obszar prawnie chroniony (tj. park narodowy, park krajobrazowy lub obszar Natura 2000).**

Mapa 1. Delimitacja miejskich obszarów funkcjonalnych w Małopolsce – proponowane optymalne zasięgi MOF

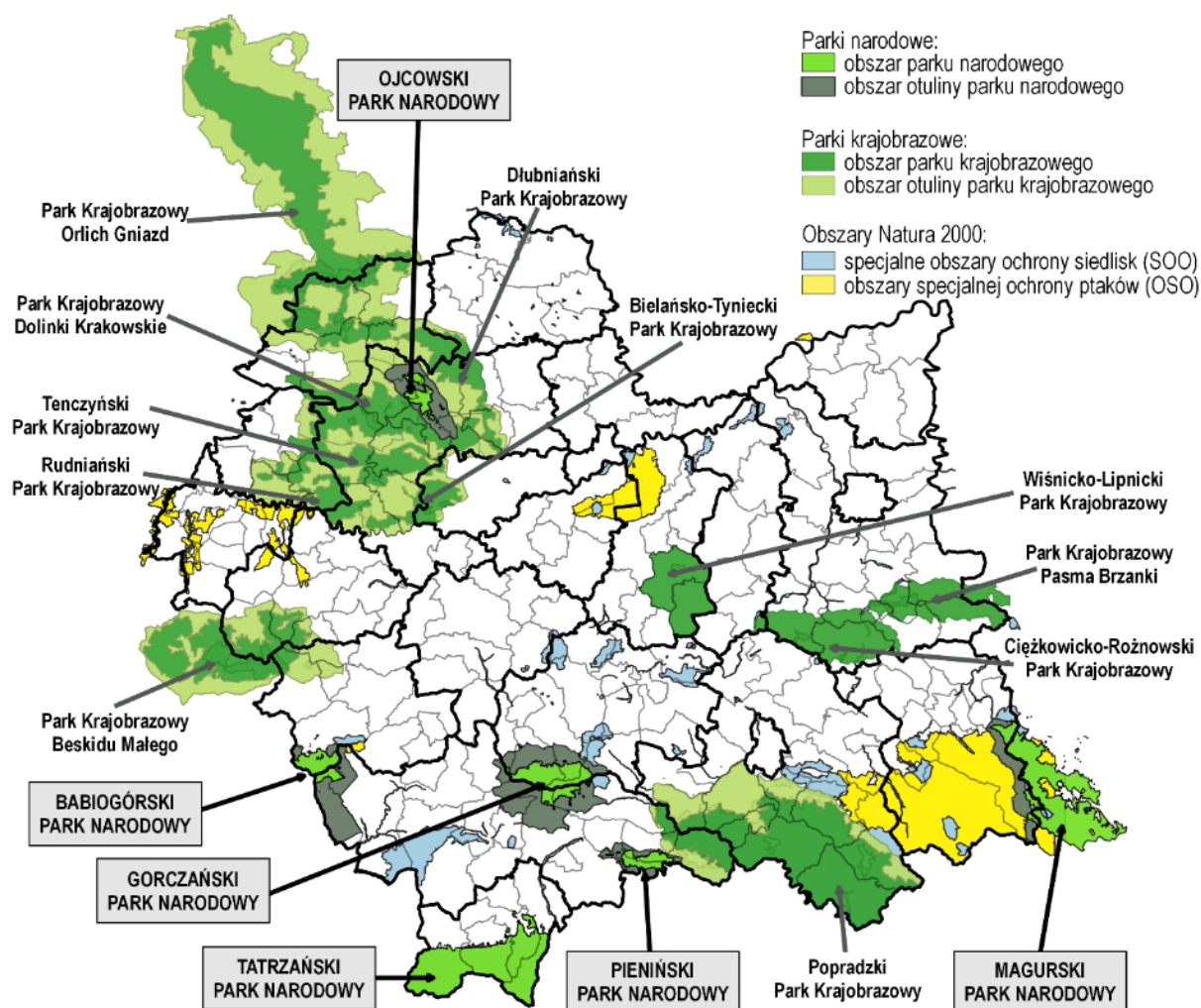
Źródło: Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”, Załącznik do uchwały Nr XXXI/422/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 17.12.2020 s.66

Zgodnie z tymi wytycznymi Gmina Zielonki została wyznaczona jako Obszar Strategicznej Interwencji Województwa Małopolskiego jako członek Stowarzyszenia Metropolia Krakowska, zrzeszającego Kraków i okoliczne gminy. Doszczegółowienie zasięgu OSI w ramach Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego (MOF) zostanie przeprowadzone po uzgodnieniach z gminami: „Charakter wsparcia MOF z poziomu województwa uzależniony zostanie od realnych potrzeb gmin na tych obszarach. W przypadku MOF, które będą chętne realizować wspólne projekty w ramach ZIT,

ostateczny zasięg zostanie określony po przeprowadzeniu uzgodnień pomiędzy gminami, Województwem i stroną rządową oraz wskazany na poziomie RPO WM 2021–2027 i dokumentów go uszczegóławiających” (Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego 2030).

Dodatkowo Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego 2030 wyznacza także OSI - obszary prawnie chronione jak np. parki narodowe, parki krajobrazowe, obszary Natura 2000. Wsparcie z poziomu Województwa zostanie skierowane do gmin, na terenie których zlokalizowane są obszary prawnie chronione, jako rekompensata dla barier wywoływanych przez obostrzenia środowiskowe. Na terenie gminy Zielonki będą to w szczególności Park Krajobrazowy Dolinki Krakowskie (wchodzący w skład Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych), Dłubniański Park Krajobrazowy, który obejmuje dolinę rzeki Dłubnia we wschodniej części gminy, a także otulina Ojcowskiego Parku Narodowego.

Mapa 2. Obszary cenne przyrodniczo.

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”, Załącznik do uchwały Nr XXXI/422/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 17.12.2020 s.72

Obszary Strategicznej Interwencji w gminie Zielonki

Według Ustawy o Zasadach Prowadzenia Polityki Rozwoju Obszarami Strategicznej Interwencji (OSI) są obszary, na których zdiagnozowano istnienie szczególnych warunków społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, w tym występowanie barier rozwoju lub potencjałów rozwojowych. Obszarem Strategicznej Interwencji może być obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych.

OSI stanowią wybór strategiczny, którego konsekwencją jest skierowanie interwencji publicznej na dany obszar. W niniejszym rozdziale wskazano OSI kluczowe dla gminy Zielonki wraz z zakresem planowanych działań.

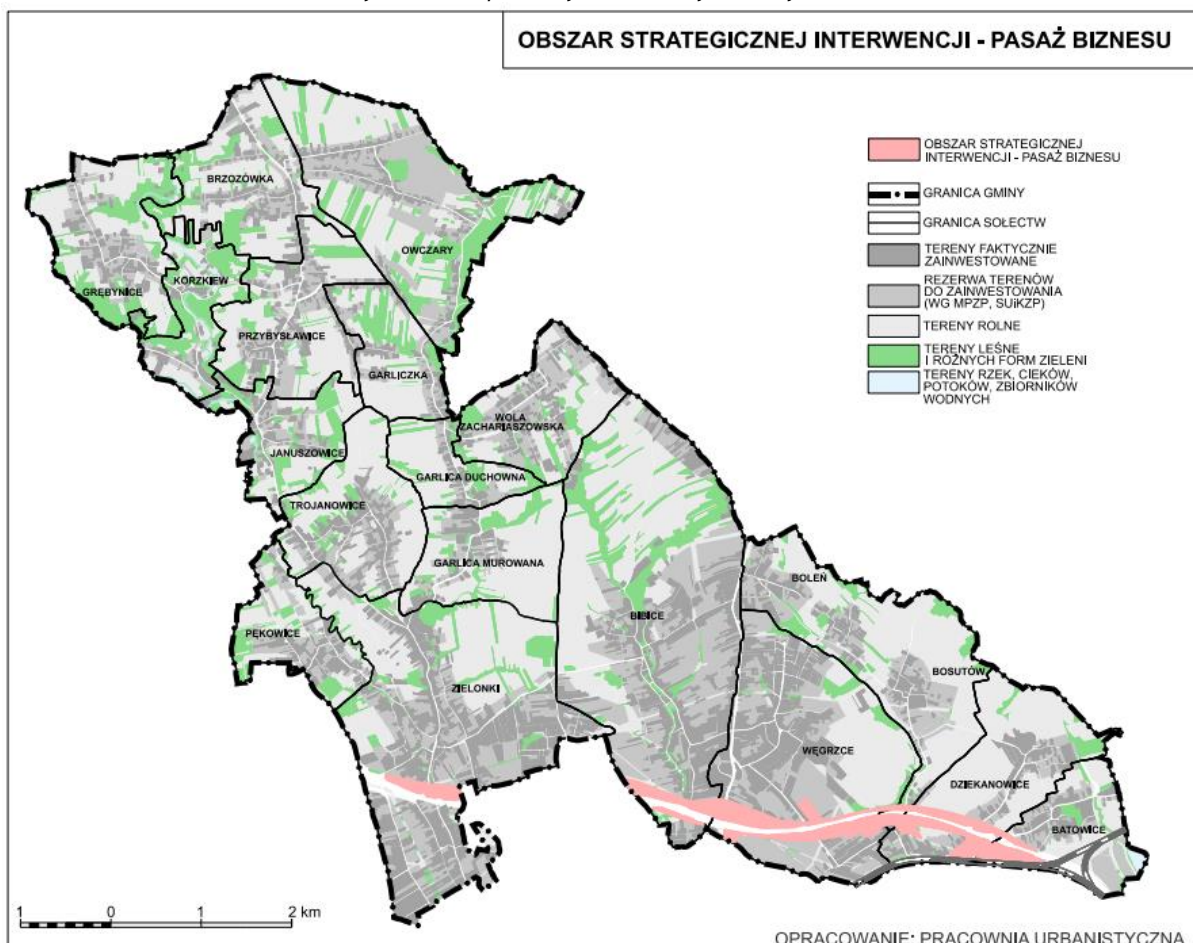
OSI I. Pasaż Biznesu.

OBSZAR TERYTORIALNY OSI:

Pasaż Biznesu – to teren inwestycyjny z koncentracją biznesu o charakterze usługowym i produkcyjnym (produkcja mniejszego oddziaływania), położony w bezpośrednim sąsiedztwie północnej obwodnicy Krakowa, na terenie 6 sołectw: Zielonki, Bibice, Węgrzce, Bosutów-Boleń, Dziekanowice i Batowice, o charakterze linearnym (około 8 km) i planowanej powierzchni ok. 9,93 ha.

Rysunek 1. Mapa Gminy Zielonki z wyznaczonym OSI.

Źródło: Opracowanie Pracownia Urbanistyczna

UZASADNIENIE WYBORU OSI:

Lokalny rozwój gospodarczy jest jednym z ważnych obszarów działań gminy. Samorząd, poprzez efektywne wykorzystanie zasobów lokalnych, kreuje postęp gospodarczy. Podstawowymi działaniami samorządu w aspekcie rozwoju gospodarczego jest pozyskiwanie nowych inwestorów, wspieranie powstających na terenie gminy przedsiębiorstw oraz podtrzymywanie rozwoju firm już działających. To czym samorząd lokalny w zakresie rozwoju gospodarczego może zarządzać, to m.in. teren inwestycyjny.

Z drugiej strony jednym z klasycznych czynników związanych z prowadzeniem firmy jest wybór jej lokalizacji. Koszty transportu, koszty pracy i korzyści aglomeracji, to czynniki które przede wszystkim decydują o lokalizacji biznesu. Inwestor ocenia klimat i atrakcyjność inwestycyjną danego miejsca, a gmina oferuje określone walory lokalizacyjne. W procesie tym dochodzi do spotkania ekonomiki przedsiębiorstwa z gospodarką przestrzenną gminy.

Wybrany Obszar Strategicznej Interwencji (OSI) w Gminie Zielonki, to przestrzeń inwestycyjna, która będzie odpowiedzią samorządu lokalnego na potrzeby rozwoju gospodarczego Gminy – nazwany Pasażem Biznesu. Będzie on bowiem zwartą przestrzenią inwestycyjną, o odpowiednim przeznaczeniu inwestycyjnym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, z infrastrukturą transportową (sieć dróg wewnętrznych i bezpośrednie połączenie z północną obwodnicą Krakowa) oraz siecią infrastruktury technicznej (energia/gaz/Internet). Będzie więc wydzielonym, przygotowanym obszarem, odpowiadającym na potrzeby inwestorów, który po zainwestowaniu, z pewnością wpłynie na rozwój przedsiębiorczości w Gminie i da szereg nowych miejsc pracy. Przyniesie także dodatkowe wpływy do budżetu gminy, co przyczyni się do podniesienia jakości życia w gminie Zielonki poprzez realizację dalszych inwestycji w takich obszarach jak np. edukacja, rekreacja, zdrowie, polityka społeczna itp.

Zaprezentowane oczekiwanie – działający Pasaż Biznesu - może stać się realnym atutem gospodarczym Gminy Zielonki, który wyraźnie, pozytywnie wpłynie na zmianę charakteru gminy w obszarze rozwoju gospodarczego. Będzie to możliwe po wprowadzeniu strategicznej interwencji w obszar jaki na chwilę obecną jest jedynie potencjałem gminy ze diagnozowanym szeregiem uwarunkowań przestrzennych i gospodarczych, które klasyfikują go do miana OSI.

Uwarunkowania przestrzenne:

- **Przeznaczenie terenu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego** - teren ten jest wskazany pod inwestycje gospodarcze / możliwe przeznaczenia to: usługi oraz produkcja mniejszego oddziaływania. Idea koncentracji funkcji przemysłowych i usługowych nie tylko sprzyja rozwojowi biznesu, ale także przyczynia się do większego komfortu zamieszkiwania (przeciwdziałanie rozproszeniu funkcji m.in. gospodarczych w przestrzeni gminy pomiędzy zabudową mieszkaniową - eliminacji potencjalnych konfliktów funkcji). Gmina Zielonki od wielu lat prowadzi politykę rozwoju gospodarczego ukierunkowaną na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, nie ingerujących znacząco w przestrzeń. Daje to komfort mieszkania, jednak w pewnym stopniu ogranicza rozwój gospodarczy gminy. Stworzenie Pasażu Biznesu na terenach położonych bezpośrednio przy obwodnicy jest kompromisem, pozwoli bowiem na stymulację gospodarki gminy przy jednoczesnym zachowaniu funkcji mieszkaniowych gminy.
- **Położenie terenu bezpośrednio przy północnej obwodnicy Krakowa**, to możliwość zapewnienia dogodnego i bezpośredniego dojazdu do zlokalizowanych na tym terenie firm, szybkiego dotarcia do Krakowa, ale też spięcie z siecią dróg autostradowych (A-4) i dróg wojewódzkich (w tym obwodnica Zielonek w ciągu komunikacyjnym drogi wojewódzkiej nr 794

łączącej Wolbrom z Krakowem – realizacja w latach 2021-2023). Dodatkowo: **wykorzystanie sieci dróg serwisowych** północnej obwodnicy Krakowa do skomunikowania terenu inwestycyjnego.

- **Położeniu** gminy Zielonki **przy granicy Krakowa**, będącego jednym z europejskich liderów gospodarczych, wzmacnia potencjał Pasażu Biznesu jako terenu inwestycyjnego o wysokim walorze komunikacyjnym.
- **Malejące rezerwy terenów budowlanych pod prowadzenie działalności usługowej** w Gminie Zielonki skutkują zgłaszaniem postulatów (w ramach sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) na nowe tereny gospodarcze i możliwość swobodnego inwestowania.

Uwarunkowania gospodarcze:

- W okresie 2014-2019 liczba przedsiębiorstw wpisanych do rejestru REGON wzrosła z 2 949 do 3721, czyli o ¼, przy średnim rocznym przyroście wynoszącym 4,8%. Rezultat ten przewyższa wartości zarówno dla województwa jak i powiatu, co więcej w 2019 roku co dziesiąty podmiot gospodarki narodowej działający w powiecie krakowskim miał swoją siedzibę w terenie gminy Zielonki. Gmina Zielonki wyróżnia się bardzo **wysokim poziomem przedsiębiorczości**. Na 1000 mieszkańców działają tu 154 podmioty gospodarcze, a 122 osoby prowadzą swoją działalność gospodarczą. W kwestii prowadzenia własnej działalności gospodarczej **gmina Zielonki wyprzedza nawet Kraków oraz każdą z gmin wchodzących w skład KrOF**. Dodatkowo następuje bardzo **dynamiczny rozwój przedsiębiorstw już działających na terenie Gminy Zielonki**, m.in. w rankingu najdynamiczniej rozwijających się przedsiębiorstw „Diament Forbes” w edycji za rok 2020 r. nagrodzono jedną firmę funkcjonującą w gminie Zielonki, która na liście dla województwa małopolskiego znalazła się na 31. miejscu w kategorii przychodów od 50 mln do 250 mln zł. Z kolei w 2018 roku wyróżnionych zostało 12 przedsiębiorstw z gminy Zielonki przez Instytut Europejskiego Biznesu w konkursie „Gepardy Biznesu”. Wyróżnienie otrzymały za wysoką dynamikę zysków i przychodów. Rozwój firm jest mocno skorelowany z **popytem na tereny inwestycyjne**.
- Gmina Zielonki otrzymuje wiele wyróżnień jako gmina sprzyjająca rozwojowi przedsiębiorczości, w 2015 roku znalazła się na 15. miejscu w ogólnopolskim rankingu „Miasta atrakcyjne dla biznesu” magazynu Forbes, z kolei w 2017 roku w rankingu Zrównoważonego Rozwoju Politechniki Warszawskiej uzyskała 115. miejsce pod względem istniejących uwarunkowań do rozwoju przedsiębiorczości wśród 2478 jednostek terytorialnych przebadanych pod względem ich sytuacji gospodarczej, a także zajęła 3. miejsce wśród małopolskich gmin wiejskich w klasyfikacji opracowanej przez SGH, w której zestawiono jednostki terytorialne na podstawie wskaźnika potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej (PAI). Jako jedna z 9 gmin regionu otrzymała „złotą gwiazdę” jako ośrodek dysponujący walorami lokalizacyjnymi. Tym samym **gmina jest zmuszona do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie tworzenia nowych terenów inwestycyjnych**.

Uwarunkowania społeczne:

- Stały przyrost liczby mieszkańców (około 2% rocznie), generuje coraz większy popyt na usługi.
- Mieszkańcy gminy Zielonki wspierają lokalne usługi - regularnie na terenie gminy Zielonki z usług korzysta ok. 70% mieszkańców gminy. Wzrost liczby mieszkańców będzie generował dalszy popyt na usługi oferowane lokalnie, tym samym **obszar koncentracji gospodarczej Pasaż Biznesu**, gdzie przewidziane są **także działalności o charakterze usługowym**, wydatnie wpłynie

na jakość zamieszkiwania w gminie Zielonki. Planowany Pasaż Biznesu ma bardzo duży potencjał, bowiem będzie zlokalizowany w terenie dobrze skomunikowanym, a z oferty zlokalizowanych tam firm będą mogli skorzystać także mieszkańcy gminy.

OBSZAR TERYTORIALNY OSI ZGODNIE Z MPZP

Teren wyznaczony jako OSI dotyczy zarówno bezpośredniego sąsiedztwa północnej obwodnicy Krakowa (teren leżący w 6 sołectwach gminy Zielonki: Zielonki, Bibice, Węgrzce, Bosutów-Boleń, Dziekanowice i Batowice), gdzie obowiązujące Studium Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zielonki nie przewiduje innego niż komunikacyjne przeznaczenia terenu, jak również terenów wykraczających poza pas przewidziany pod korytarz komunikacyjny i obejmujących obszary obecnie w części wyznaczone w planach miejscowych jako usługowe.

Przeznaczenie terenu pod Pasaż Biznesu powinno być: usługowo - produkcyjne (oznaczenie na planie miejscowym U/P, kolor czerwony), z produkcją o mniejszym oddziaływaniu. Na chwilę obecną wymaga to wprowadzenia zmian punktowych w obowiązujących dokumentach planistycznych minimum 5 sołectw - zmiana przeznaczenia terenów⁹.

Przeznaczenie terenu pod Pasaż Biznesu powinno być: usługowo - produkcyjne (oznaczenie na planie miejscowym U/P, kolor czerwony), z produkcją o mniejszym oddziaływaniu. Na chwilę obecną wymaga to wprowadzenia zmian punktowych w obowiązujących dokumentach planistycznych minimum 5 sołectw - zmiana przeznaczenia terenów¹⁰ oraz opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie planowanego pasażu biznesu.

---

⁹ Generalnie prace te należy traktować jako element Planu Działań – realizacja przedsięwzięcia Pasaż Biznesu. Zmiany planów miejscowych można przeprowadzić zarówno indywidualnie, dla każdego planu miejscowego osobno, jak również jednym wspólnym mpzp dla całego pasa terenu przy północnej obwodnicy Krakowa (łącznie dla wszystkich sołectw). Wariant drugi wydaje się bardziej zasadny z punktu widzenia wspólnego powiązania dokumentów jakimi jest obsługa komunikacyjna.

¹⁰ Generalnie prace te należy traktować jako element Planu Działań – realizacja przedsięwzięcia Pasaż Biznesu. Zmiany planów miejscowych można przeprowadzić zarówno indywidualnie, dla każdego planu miejscowego osobno, jak również jednym wspólnym mpzp dla całego pasa terenu przy północnej obwodnicy Krakowa (łącznie dla wszystkich sołectw). Wariant drugi wydaje się bardziej zasadny z punktu widzenia wspólnego powiązania dokumentów jakimi jest obsługa komunikacyjna.

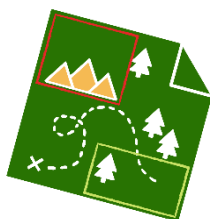
STRATEGIA ROZWOJU GMINY ZIELONKI NA LATA 2021-2030

PLAN DZIAŁAŃ:

L.p.	Opis zadania	Wstępny harmonogram realizacji planu działań (kwartały)																			
		I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II		
1.	Opracowanie wstępnej koncepcji realizacji „Pasażu Biznesu”, w tym określenie głównego celu, zasięgu oraz wskazanie podstawowych funkcji.																				
2.	Przeprowadzenie zmian w planach zagospodarowania: <ul style="list-style-type: none"> o Wariant I – przeprowadzenie 6 zmian punktowych w planach miejscowych 6 miejscowości tj. Zielonki, Bibice, Węgrzce, Bosutów, Dziekanowice i Batowice. o Wariant II – opracowanie całościowego planu miejscowego dla ciągu komunikacyjnego – północnej obwodnicy Krakowa. 																				
3.	Opracowanie koncepcji zagospodarowania terenu inwestycyjnego pn. Pasaż Biznesu.																				
4.	Kompleksowe uzbrojenie terenu (infrastruktura techniczna, obejmująca sieci: kanalizacyjną, wodociągową, deszczową, energetyczną, ciepłowniczą i telekomunikacyjną oraz drogową – zgodnie z zapotrzebowaniem).																				
5.	Przygotowanie oferty inwestycyjnej terenu Pasaż Biznesu.																				
6.	Promocja inwestycyjna Pasażu Biznesu.																				

OSI II. Południowy pas komunikacyjny - zintegrowanie transportu gminy Zielonki z siecią transportu miasta Krakowa.

OBSZAR TERYTORIALNY OSI:

Południowy pas komunikacyjny - zintegrowanie transportu gminy Zielonki z siecią transportu miasta Krakowa - to obszar w południowej części gminy Zielonki (przy granicy z miastem Kraków) o charakterze mieszkaniowym i usługowym. Obszar jaki obejmuje OSi dotyczy sołectw: Batowice, Bibice, Bosutów-Boleń, Dziekanowice, Pękowice, Węgrzce, Zielonki, Osiedle Łokietka.

Rysunek 2. Mapa Gminy Zielonki z wyznaczonym OSi.

Źródło: Opracowanie Pracownia Urbanistyczna

UZASADNIENIE WYBORU OSI:

Gmina Zielonki to klasyczny przykład gminy objętej dynamicznym procesem suburbanizacji. W skali roku w gminie przybywa (rok do roku) aż 2% nowych, zameldowanych w gminie mieszkańców. Większość nowo osiedlonych, to osoby mieszkające wcześniej na stałe w Krakowie (56% nowo zameldowanych). Decyzja o budowie/zakupie domu, czy też mieszkania w zabudowie szeregowej, na terenie gminy Zielonki, podyktowana była/jest chęcią „mieszkania za miastem”, „posiadania ogródka”, „możliwości swobodniejszego korzystania z otwartych przestrzeni do spacerów i uprawiania sportów”, itp. Dodatkowo pozycja Zielonek, jako gminy o najwyższym potencjale

edukacyjnym w regionie – Samorządowy Lider Edukacji - utwierdza nowo przybyłych mieszkańców, że ich decyzja, aby tu „osiąść na stałe z rodziną” jest słuszna.

Nowi mieszkańcy wybierają gminę Zielonki przede wszystkim do mieszkania, pracują jednak w większości (lub poszukują pracy) w Krakowie, i co ważne, nie zamierzają tego zmieniać. Blisko milionowe miasto, w bezpośrednim sąsiedztwie gminy, daje wręcz nieograniczone możliwości zatrudnienia. Tym samym aż 77,5% mieszkańców pracuje poza gminą Zielonki (głównie w Krakowie) i codziennie (zwykle w godzinach porannych) dojeżdża do pracy i wraca z niej (popołudniowe godziny szczytu komunikacyjnego). Drugą, bardzo znaczącą ilościowo grupą dojeżdżającą codziennie do Krakowa jest młodzież szkolna. W gminie Zielonki jest zapewniona edukacja na poziomie szkoły podstawowej, dalej młodzież kształci się głównie już w Krakowie. Dodatkowo atrakcyjność szerokiej oferty kulturalnej i rozrywkowej Krakowa generują naturalną falę dojazdów i powrotów mieszkańców gminy Zielonki w godzinach popołudniowych i wieczornych.

Na ten charakterystyczny dla suburbanizacji proces stałego dziennego ruchu mieszkańców na trasie: dom pod miastem – duży miejski ośrodek pracy/nauki/rozrywki, nakłada się jeszcze typowy transport/ruch samochodowy tranzytowy jaki odbywa się przez teren gminy Zielonki z gmin położonych dalej od Krakowa. Gminę Zielonki przecinają bowiem drogi o znaczeniu krajowym: droga krajowa nr 7 łącząca Gdańsk z przejściem granicznym w Chyżnem oraz droga wojewódzka nr 794 Kraków-Koniecpol. Przez gminę przebiega także 8 dróg powiatowych: DP2133K (Januszowice-Cianowice), DP2144K (Iwanowice Włościańskie-Brzozówka), DP2151K (Zielonki-Wilczkowice), DP2153K (po granicy, Michałowice Komora-Górna Wieś), DP2156K (Węgrzce-Batowice), DP2158K (Węgrzce-Kraków Tonie), DP2193K (Zielonki-Kraków Witkowice), DP2293K (Batowice-Prusy).

Sytuacja ta wymusza na gminie konieczność stałego rozwoju infrastruktury komunikacyjnej (drogowej) oraz optymalnego zarządzania komunikacją zbiorową. Przykładowo w ostatnich latach udało się przebudować lub wyremontować wiele kilometrów dróg i chodników, zapewnić bezpłatne przejazdy transportem autobusowym dla dzieci i młodzieży, poprawić m.in. przebieg trasy linii 297 (przez centrum Dziekanowic), uruchomić komunikację nocną, wybudować pętlę w Pękowicach czy wykonać zabudowę wiat przystankowych. Stale jednak przy tej ogromnej skali suburbanizacji nadal wśród najczęściej wskazywanych przez mieszkańców problemów występujących na terenie gminy Zielonki (badania ankietowe przeprowadzone w ramach opracowania niniejszej Strategii) dominują kwestie związane m.in. z komunikacją i poruszaniem się po gminie. Przy czym największy odsetek wskazań otrzymuje problem związany ze zbyt długim czasem dojazdu do pracy i szkoły, powodowanym przez korki. Jest to główny problem aż dla 83,3% ankietowanych. Mieszkańcy gminy Zielonki uważają również, że problemem jest brak możliwości pozostawienia samochodu przy granicy gminy (68,9%), a także brak szybkiej komunikacji publicznej z Krakowem (brak komunikacji tramwajowej/szynowej z Krakowem – 60,8%). Mniej niż połowa badanych wskazuje, że problemem na terenie gminy jest niewystarczająca ilość połączeń komunikacji publicznej z Krakowem (44,2%) oraz brak parkingów na terenie gminy (42,4%). Znacznie mniejszym problemem dla mieszkańców wydaje się być stan techniczny i wyposażenie elementów infrastruktury drogowej. Jedynie 37,1% osób uznało, że problemem jest zły stan techniczny dróg, a chodników - 20,5%.

Wybrany Obszar Strategicznej Interwencji (OSI) w gminie Zielonki jest więc odpowiedzią na podstawowy i powszechny problem jaki występuje na bieżąco w gminie i jako nierozwiązany będzie pogłębiał się do stanu permanentnego kryzysu, który z czasem skutecznie sparaliżuje nie tylko rozwój, ale i codzienne funkcjonowanie gminy. Zajęcie się nim jest więc działaniem priorytetowym, strategicznych dla gminy Zielonki.

To także problem strategiczny w szerszym kontekście, myślenia o efektywnej i zintegrowanej komunikacji w całej Metropolii Kakowskiej.

Tym samym jest on tematem jaki należy poddać strategicznej interwencji.

Uwarunkowania przestrzenne:

- W gminie Zielonki można zauważyć stały wzrost liczby budynków mieszkalnych z ukierunkowaniem na zabudowę jednorodzinną (w 2018 r. w gminie było 6756 budynków mieszkalnych, co w stosunku do roku 2014 oznacza przyrost o 13,3 %). Tak duża aktywność budowlana pozwala stwierdzić, że gmina Zielonki charakteryzuje się wysoką atrakcyjnością osiedleńczą.
- Gmina Zielonki systematycznie realizuje inwestycje drogowe obejmujące m.in. remonty nawierzchni czy przebudowy i rozbudowy dróg i chodników. W latach 2014-2018 ze środków gminy wykonano na drogach 26 km nowych nawierzchni asfaltowych, 6 km nawierzchni z destruktu asfaltowego oraz 5,5 km chodników m.in. w Owczarach, Zielonkach, Trojanowicach i Bibicach. Wysiłek inwestycyjny gminy jest jednak stale konfrontowany z ogromnym tempem postępującej zabudowy gminy, wyjątkowo mocną presją deweloperską i tym samym zwiększającą się liczbą mieszkańców.
- Sieć dróg łączących gminę Zielonki z Krakowem nie jest wystarczająca. Głównym problemem transportowym na terenie gminy jest jednak duży ruch samochodowy, powodujący korki w godzinach szczytu. Rozwiązaniem tego problemu mogą być w pełnym zakresie nowo powstające inwestycje drogowe – budowa obwodnicy Krakowa (odcinek północny) oraz budowa zachodniej obwodnicy Zielonek. Inwestycje sprzyjają wyprowadzeniu części ruchu samochodowego z centrum gminy, przez które przejeżdża średnio kilkanaście tysięcy pojazdów dziennie, i ułatwieniu dojazdu do Krakowa. Stale jednak potrzebne są dalsze działania planistyczno – przestrzenne zmierzające do udrażniania ciągów komunikacyjnych.
- Polityka transportowa gminy obecnie opiera się na tradycyjnym modelu transportu (priorytet to ruch samochodowy) – należy jednak dążyć do wdrożenia modelu transportu zrównoważonego aż po model zarządzania mobilnością, w ramach którego uwzględnione zostaną zależności pomiędzy rozmieszczeniem (lokalizacją) różnych aktywności mieszkańców, użytkowników i gości gminy a wielkością generowanych przemieszczeń osób i towarów.
- Transport zintegrowany / integracja środków transportu (transport efektywny, pozwalający na zmianę środka transportu): samochód, MPK, kolej, tramwaj, rower – to kierunek w jakim powinny podążać rozwiązania w zakresie mobilności w gminie Zielonki. Dalsza rozbudowa sieci drogowej skoncentrowanej na ruchu samochodowym nie jest (i w przyszłości tym bardziej nie będzie) rozwiązaniem wystarczającym.

Uwarunkowania gospodarcze:

- Jak pokazują badania ankietowe (prowadzone w ramach prac nad niniejszą Strategią), aż 77,5% mieszkańców pracuje poza gminą Zielonki i codziennie przemieszcza się do pracy i z pracy.

Uwarunkowania społeczne:

- W 2019 roku w gminie Zielonki zameldowanych było 22 299 osób. W latach 2010 – 2019 na terenie gminy obserwowano stały trend wzrostowy liczby mieszkańców (wzrost o 29% w stosunku do

roku 2009, przy czym średniorocznie przybywa około 2% ludności). Najwyższy przyrost w latach 2015 - 2019 odnotowywany został w południowej części gminy w miejscowościach Bibice, Bosutów, Boleń, Dziekanowice, Węgrzce, Wola Zachariaszowska oraz Zielonki.

- Gmina Zielonki to jedna z najbardziej zaludnionych gmin w powiecie krakowskim, w 2018 roku wskaźnik gęstości zaludnienia wyniósł 461 os/km².
- Młodzież szkolna korzysta z ofert szkolnictwa ponadpodstawowego i wyższego poza terenem gminy Zielonki.
- Duża część mieszkańców gminy (74,6%) korzysta z oferty kulturalnej i rozrywkowej w Krakowie (chwaląc i wybierając także ofertę kulturalną dostępną na miejscu, jednak naturalnie korzystając z szeregu różnorodnych propozycji wielkomiejskich), co generuje dodatkowy ruch mieszkańców z gminy Zielonki do Krakowa i z powrotem.
- Skala codziennych przejazdów mieszkańców gminy Zielonki do Krakowa i z powrotem wymusza także konieczność stopniowego wprowadzania działań kształtujących proekologiczne zachowania komunikacyjne (wpływanie na świadomość transportową mieszkańców) w celu osiągnięcia zrównoważonej mobilności - szeroka i powszechna promocja proekologicznych rozwiązań transportowych, wsparta działaniami edukacyjnymi celem zwiększenia akceptacji społecznej mieszkańców dla transportu zbiorowego, rowerowego czy rozwiązań typu carpooling (zaoferowanie przez właściciela miejsca w samochodzie osobowym innym osobom, które dokonują codziennych podróży w zbliżonym czasie i w pobliskich źródłach i celach podróży).

OBSZAR TERYTORIALNY OSI ZGODNIE Z MPZP

Obszar jaki obejmuje OSI dotyczy sołectw: Bibice, Bosutów-Boleń, Dziekanowice, Pękowice, Węgrzce, Wola Zachariaszowska, Zielonki, Osiedle Łokietka, przy czym realizacja rozwiązań w ramach OSI będzie miała oddziaływanie w skali całej gminy Zielonki.

Tereny przeznaczone pod realizację zadań inwestycyjnych w ramach OSI w Studium Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zielonki zawierają zapis przewidujący/dopuszczający niniejsze działania inwestycyjne.

Zakres działań przewidziany w ramach OSI osadzony jest na pięciu podstawowych filarach:

- A. transport kołowy (samochodowy),
- B. transport szynowy (kolejowy i tramwajowy),
- C. rozwiązania w zakresie transportu zintegrowanego - P&R,
- D. komunikacja zbiorowa (publiczna),
- E. rozwój systemu tras rowerowych.

Filar A. Transport kołowy (samochodowy):

Rozbudowa dróg prowadzących do Krakowa z terenu Gminy Zielonki, m.in.:

- wjazd od Osiedla Łokietka w Zielonkach;
- zachodnia obwodnica Zielonek;
- wjazdy na węzły drogowe północnej obwodnicy Krakowa w Zielonkach, Węgrzcach i Batowicach;
- wiadukt w Batowicach.

pod kątem modernizacji rozwiązania/układu komunikacyjnego. Efekt: udrożnienie transportu samochodowego.

Filar B. Transport szynowy (kolejowy i tramwajowy):

B1: Prowadzenie działań lobbingowych na rzecz przedłużenia linii tramwajowej z Krakowa do Zielonek – np. łącznica pomiędzy pętlą na osiedlu Piastów a pętlą Górka Narodowa, wyprowadzenie tramwaju do miejscowości Zielonki (rejon węzła POK, boiska LKS Zieleńczanka lub osiedla Marszowiec), alternatywnie wyprowadzenie tramwaju do Węgrzyc (rejon boiska) lub Dziekanowic (tereny po PGR).

B2: Prowadzenie działań zmierzających do rozwoju sieci przystanków kolejowych i udrożnienia ich jako alternatywnego środka komunikacji pomiędzy gminą, a miastem Kraków, w tym np.: przystanek SKA osiedle Piastów, przystanek SKA Batowice, przystanek SKA Prądnik Czerwony, dobudowa drugiej pary torów na odcinku stacja Batowice - Dworzec Główny, budowa łącznicy kolejowej w rejonie Kuźnicy Kołtająowskiej (połączenie trasy towarowej do Katowic z trasą do Dworca Głównego), alternatywnie wyprowadzenie trasy kolejowej w rejon boiska LKS Zieleńczanka po uruchomieniu ww. łącznicy,

Oba rozwiązania to wprowadzenie dodatkowego (alternatywnego) środka transportu na trasie gmina Zielonki – Kraków – gmina Zielonki.

Filar C. Rozwiązania w zakresie transportu zintegrowanego - P&R:

Wyznaczenie i realizacja (wspólnie z Gminą Kraków) parkingów typu P&R (parkuj i jedź / ang. *Park&Ride*), parkingi zlokalizowane tak, aby mieszkańcy mogli przesiąść się na komunikację szynową (tramwaj, kolej), np. w pobliżu wiaduktu w Batowicach, w rejonie Prądnika Czerwonego, pętli Górka Narodowa, ulicy Glogera, alternatywnie P&R w rejonie boiska LKS Zieleńczanka, bądź węzła POK w Zielonkach po uruchomieniu w tym rejonie transportu szynowego.

Pozwoli to ograniczyć potok samochodów osobowych jaki wjeżdża obecnie do Krakowa – umożliwienie przesiadania się na autobusową komunikację zbiorową obsługiwaną przez Gminę Kraków oraz kolej aglomeracyjną.

Filar D. komunikacja zbiorowa (publiczna):

Komunikacja publiczna – krytyczna analiza dotychczasowej siatki połączeń jakie obsługują gminę Zielonki w kontekście rozwoju sieci osadniczej gminy oraz realizacji dwóch kluczowych inwestycji transportowych jakimi są północna obwodnica miasta Krakowa oraz zachodnia obwodnica Zielonek. W oparciu o przeprowadzoną analizę, weryfikacja siatki połączeń – dopasowanie jej do bieżących i przyszłych potrzeb mieszkańców oraz wdrażanie w gminie Zielonki idei transportu zintegrowanego.

Filar E. Rozwój systemu tras rowerowych:

Rozwój systemu ścieżek rowerowych – tworzenie ścieżek rowerowych pozwalających na bezpieczne poruszanie się po gminie oraz dojazd do Krakowa – rower nie tylko jako rekreacja i mobilność, ale też sposób na ograniczanie emisji spalin.

PLAN DZIAŁAŃ:

L. p.	Opis zadania	Wstępny harmonogram realizacji planu działań (kwartały)																	
		I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
1.	Opracowanie Planu Mobilności Gminy Zielonki.																		
2.	Opracowanie koncepcji każdego z czterech filarów OSI.																		
3.	Wdrożenia działań wykonawczych.																		

8. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII

Zarządzanie realizacją Strategii

System wdrażania, monitorowania i finansowania strategii rozwoju gminy Zielonki zawiera bezpośrednie odniesienie do procedur i zakresu odpowiedzialności za realizację zapisów strategicznych, dokonanie pomiaru i obserwacji postępów w realizacji Strategii.

Dopełnieniem systemu jest określenie podmiotów odpowiedzialnych i zaangażowanych w jego wdrażanie, a także wskazanie możliwych źródeł finansowania realizacji Strategii. Strategia gminy Zielonki będzie wdrażana i monitorowana przez uzgodnione i wyznaczone do tego podmioty, a wdrażanie zapisów Strategii i monitorowanie jej postępów odbywać będzie się zgodnie z określonymi w Misji rozwoju standardami zachowań, które sformułowane zostały w sposób następujący:

- prowadzenie dialogu z mieszkańcami,
- współpraca z partnerami (m.in. z gminami Stowarzyszenia Metropolia Krakowska i innymi gminami) oraz korzystanie z dobrych praktyk innych JST,
- prowadzenie działań zespołowych i kreatywnych, otwieranie się na nowe doświadczenia – myślimy strategicznie i długofalowo w kontekście całej gminy.

Podmiotami zaangażowanymi w proces wdrażania, monitorowania i oceny Strategii Rozwoju Gminy Zielonki oraz pełniącymi określone w nim role będą:

- Wójt Gminy:
  - odpowiada za wdrażanie Strategii Rozwoju Gminy;
  - wyznacza Opiekuna Strategii;
- Rada Gminy:
  - analizuje postępy wdrażania Strategii;
  - akceptuje sprawozdania z realizacji Strategii;
  - analizuje i zatwierdza wnioski o aktualizację Strategii;
  - uwzględnia zadania zaplanowane do realizacji przy przyjmowaniu budżetu gminy oraz wieloletnich planów inwestycyjnych.
- Opiekun Strategii:
  - pełni funkcje koordynacyjne wobec pozostałych Partnerów;
  - mobilizuje zasoby na rzecz realizacji działań zapisanych w Strategii;
  - upowszechnia założenia Strategii wśród mieszkańców gminy;
  - koordynuje przygotowanie okresowych sprawozdań z realizacji Strategii;
  - rekomenduje wprowadzenie zmian do Strategii;
  - inicjuje realizację kierunków działań.
- Partnerzy realizacji Strategii tj. poszczególne komórki Urzędu Gminy Zielonki oraz jednostki organizacyjne Gminy Zielonki:
  - realizują poszczególne kierunki działań;
  - przekazują informację o stopniu realizacji zadań do Opiekuna Strategii oraz sporządzają statystyki i dane pomocne w procesie monitorowania;
  - zgłaszają wnioski do zmian w Strategii.

Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Strategia Rozwoju Gminy jest dokumentem programującym rozwój gminy na kolejne 10 lat. Wszystkie pozostałe plany i programy strategiczne są względem Strategii dokumentami wykonawczymi i powinny pozostać zgodne z jej zapisami, w celu zapewnienia spójności programowania rozwoju.

Zgodność dokumentów wykonawczych powinna odnosić się do następujących elementów:

- Zgodność na poziomie misji – przed uchwaleniem dokumentów wykonawczych powinny one zostać poddane tzw. *testowi misji w modelu Ashridge*. Test misji jest kluczowy dla zapewnienia logiki interwencji, w ramach testu należy odpowiedzieć na następujące pytania:
  - czy dokument jest zgodny z naszą główną aspiracją?
  - czy wpisuje się w nakreślone strategiczne obszary rozwoju (domeny)?
  - czy nie kłóci się z wartościami, które przyjęliśmy?
  - czy zakłada działania uwzględniające przyjęte standardy zachowań?
- Zgodność na poziomie celów – cele zaplanowane w dokumentach programowych niższego rzędu powinny wpisywać się w realizację celów zaplanowanych w Strategii.
- Zgodność na poziomie zaplanowanych efektów – dokumenty wykonawcze powinny przyczynić się do osiągnięcia wskaźników zaplanowanych w Strategii.
- Zgodność na poziomie wytycznych i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.

Poniżej w tabeli przedstawiono wybrane dokumenty wykonawcze w gminie Zielonki wraz z określeniem ich zgodności ze Strategią lub rekomendacjami zmian.

Tabela 2. Wybrane dokumenty wykonawcze w gminie Zielonki.

Nazwa dokumentu	Okres obowiązywania	Uwagi / wytyczne
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Zielonki na lata 2016 - 2022	2016 - 2022	Aktualny, zgodny z dokumentem Strategii
Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 - 2021	2017-2021	Aktualny, zgodny z dokumentem Strategii
Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Zielonki na lata 2019-2021	2019-2021	Aktualny, zgodny z dokumentem Strategii
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zielonki”	Opracowany w 2018 roku	Aktualny, zgodny z dokumentem Strategii
Plan Gospodarki Niskoemisyjnej w Gminie Zielonki na lata 2015-2020 z perspektywą do 2025 roku (aktualizacja)	2015-2025	Aktualny, zgodny z dokumentem Strategii
Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Zielonki na lata 2017-2032	2017-2032	Aktualny, zgodny z dokumentem Strategii

Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2018-2021	2018-2021	Aktualny, zgodny z dokumentem Strategii
Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Zielonki na lata 2019 - 2023	2019-2023	Aktualny, zgodny z dokumentem Strategii
Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię i paliwa gazowe dla gminy Zielonki na lata 2012-2027	2012-2027	Aktualny, zgodny z dokumentem Strategii

Źródło: opracowanie własne

Monitoring i ewaluacja strategii

Celem systemu monitorowania Strategii jest weryfikacja skuteczności działań określonych w ramach celów strategicznych ujętych w dokumencie. Monitoring pozwoli sprawdzić, czy Strategia jest wdrażana zgodnie z planem.

Tym samym monitoring realizacji Strategii prowadzony będzie w odniesieniu do wskaźników produktów i rezultatów mających swoje źródło w efektach poszczególnych zadań, uwzględnionych w planach działań dla domen strategicznego rozwoju. Wskaźniki służące monitorowaniu realizacji Strategii, odnoszące się do poszczególnych jej domen i celów strategicznych zestawiono w tabelach poniżej.

Monitoring Strategii, w tym osiągniętych wskaźników odbywa się raz na trzy lata i jest realizowany do końca września.

W celu przeprowadzenia monitoringu, jednostki organizacyjne gminy oraz komórki urzędu odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań przekazują Opiekunowi Strategii informację na temat aktualnych wartości wskaźników oraz napotkanych/potencjalnych trudności i problemów w realizacji zaplanowanych zadań w terminie do 15 września.

Procedura aktualizacji strategii

Przegląd i aktualizacja dokumentu „Strategii Rozwoju Gminy Zielonki na lata 2021-2030” odbędzie się w połowie okresu obowiązywania Strategii lub w przypadku stwierdzenia konieczności jej aktualizacji. W przypadku chęci przeprowadzenia przeglądu strategicznego lub stwierdzenia przez jednostkę odpowiedzialną za monitoring Strategii konieczności wprowadzenia zmian w dokumencie, podjęte zostaną działania zmierzające do aktualizacji zapisów strategii:

1. Wójt Gminy na sesji Rady Gminy przedstawia wniosek o rozpoczęcie procesu przeglądu strategicznego (aktualizacji Strategii).
2. W oparciu o decyzję Rady Gminy Wójt we współpracy z Opiekunem Strategii określa sposób przeprowadzenia aktualizacji (w oparciu o własne zasoby lub z udziałem konsultantów zewnętrznych) oraz przygotowuje harmonogram procesu aktualizacji Strategii.
3. W ramach procesu, weryfikacji i aktualizacji poddane mogą zostać:
  - zapisy zawarte w części diagnostycznej – poprzez odniesienie się do aktualnych danych statystycznych oraz wyników analiz,

- misja rozwoju gminy Zielonki i jej aktualność w kontekście zmian zachodzących w zakresie zasobów gminy i jej otoczenia (powiatu, województwa, kraju),
  - cele strategiczne i operacyjne, i ich adekwatność do zweryfikowanej misji rozwoju (w szczególności do domen strategicznego rozwoju),
  - kierunki działań,
  - Obszary Strategicznej Interwencji.
4. Zaktualizowany dokument Strategii podlega konsultacjom, a następnie zostaje przedstawiony Radzie Gminy.

Ewaluacja ex-ante (ewaluacja uprzednia)

Po opracowaniu Strategii, a przed jej wdrażaniem przeprowadzona zostanie tzw. ewaluacja uprzednia (ex-ante), w zakresie następujących kryteriów:

- Trafności – analizie poddane zostaną adekwatność postawionych celów i wybranych do realizacji zadań do zidentyfikowanych problemów, potrzeb i posiadanych zasobów.
- Skuteczności – czy wyznaczone cele są możliwe do osiągnięcia poprzez zdefiniowane priorytety i działania.
- Efektywności – ocena dotyczącej tego, czy zdefiniowane cele są uzasadnione pod względem przewidywanych nakładów finansowych.
- Spójności wewnętrznej i zewnętrznej dokumentu. Po przeprowadzonej ewaluacji ex-ante rekomenduje się Strategię do wdrożenia.

Ewaluacja ex-post.

Po zakończeniu obowiązywania Strategii przewidziano opracowanie ewaluacji ex-post – sprawozdania/raportu końcowego z wdrażania założeń dokumentu, który będzie zawierał m.in. wykaz zrealizowanych działań, analizę efektywności wydatkowania środków finansowych, analizę osiągniętych rezultatów w ramach podjętych działań (stopień osiągnięcia założonych wskaźników).

Rezultaty planowanych działań - wskaźniki monitorowania Strategii

CEL STRATEGICZNY 1.1. OCHRONA ZASOBÓW NATURALNYCH I ŚRODOWISKA.

L.p.	Nazwa wskaźnika	Odpowiedzialność	Wartość bazowa	Wartość docelowa	
				2025	2029
1.	Liczba zlikwidowanych palenisk i kotłów opalanych paliwem stałym w ogólnej liczbie pozostających do likwidacji.	NEO	28,58%	51,43%	80%
2.	Odsetek gospodarstw domowych podłączonych do kanalizacji sanitarnej.	IS	85%	90%	95%
3.	Ilość dostępnych zasobów wody podziemnej (możliwości produkcyjne).	PUK	2 118 168 m ³ /rok	2 400 000 m ³	2 550 000 m ³ /rok
4.	Indywidualne zużycie wody przez mieszkańca gminy.	PUK	46,44 m ³ /rok	45,5 m ³	44,5 m ³ /rok
5.	Odsetek energii pochodzącej z OZE wytworzonej w ciągu roku na budynkach komunalnych w stosunku do całości zużytej energii przez te budynki	GK GZEAS	6,8%	9%	12 %
6.	Budowa PSZOK.	GK	-	-	1

CEL STRATEGICZNY 1.2. ZIELONE ZIELONKI – ZADBANE PRZESTRZENIE ZIELONE

L.p.	Nazwa wskaźnika	Odpowiedzialność	Wartość bazowa	Wartość docelowa	
				2024	2029
1.	Powierzchnia terenów sportowo-rekreacyjnych i zielonych urządzonych w posiadaniu gminy (np. place zabaw, siłownie na wolnym powietrzu, parki, skwery, obiekty szkolne) - m ²	GK	140 696,7	146 196,7	149 196,7
2.	Długość szlaków pieszych w km.	CKPiR	27,7	30,5	34

CEL STRATEGICZNY 2.1. ZRÓWNOWAŻONE ZARZĄDZANIE ROZWOJEM PRZESTRZENNYM GMINY

L.p.	Nazwa wskaźnika	Odpowiedzialność	Wartość bazowa	Wartość docelowa	
				2025	2030
1.	Liczba punktów informacyjnych o charakterze krajoznawczo – turystycznym.	CKPiR	24	28	34
2.	Ustalenie parametrów planistycznych zagospodarowania „Pasażu biznesu” wzdłuż północnej obwodnicy Krakowa.	BU	0%	20%	50 %
3.	Wzrost powierzchni przeznaczonej w planie zagospodarowania pod	BU	1,2%	2%	5%

STRATEGIA ROZWOJU GMINY ZIELONKI NA LATA 2021-2030

	działalność usługowo-gospodarczo-rekreacyjną.				
4.	% udział liczby działek ze zbadanym stanem prawnym w liczbie działek drogowych ogółem.	GR	80%	87%	92%

CEL STRATEGICZNY 2.2. WSPIERANIE ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI.

L.p.	Nazwa wskaźnika	Odpowiedzialność	Wartość bazowa	Wartość docelowa	
				2025	2030
1.	Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do CEiDG (posiadający główne miejsce działalności na terenie gminy).	ROP	2 036	2700	3 000
2.	Dochody gminy z tytułu podatku od działalności gospodarczej (CIT) w zł.	DB	200 000	219 902	248 799
3.	Powierzchnia pod działalność gospodarczą objęta podatkiem od nieruchomości w m ² .	DB	94 989	99 738	104 725

CEL STRATEGICZNY 3.1. INTEGRACJA SYSTEMU TRANSPORTOWEGO

L.p.	Nazwa wskaźnika	Odpowiedzialność	Wartość bazowa	Wartość docelowa	
				2025	2030
1.	Procent sieci drogowej o nawierzchni asfaltowej lub kostki brukowej liczony dla dróg publicznych.	DK	85	90	95
2.	Długość wybudowanych chodników wzdłuż dróg na terenie gminy w ciągu roku.	DK	48 km	55	60
3.	Liczba punktów świetlnych na terenie gminy.	DK	2337	2 600	2 900
4.	Liczba przejść dla pieszych na terenie gminy.	DK	85	92	100
5.	Liczba przystanków autobusowych na terenie gminy.	DK	128	134	140
6.	Stopień degradacji dróg i wymagalności remontu cząstkowego na drogach gminnych publicznych.	DK	3,7%	3,4%	3,2%

STRATEGIA ROZWOJU GMINY ZIELONKI NA LATA 2021-2030

CEL STRATEGICZNY 3.2. ZARZĄDZANIE MOBILNOŚCIĄ NA TERENIE GMINY ZIELONKI					
L.p.	Nazwa wskaźnika	Odpowiedzialność	Wartość bazowa	Wartość docelowa	
				2025	2030
1.	Liczba opracowanych planów mobilności.	DK	0	1	1
2.	Długość szlaków rowerowych w km.	CKPiR	89,9	98	108
3.	Liczba rowerowych punktów spoczynkowych.	CKPiR	24	28	34

CEL STRATEGICZNY 4.1. WZMACNIANIE PROFESJONALNEJ OBSŁUGI MIESZKAŃCÓW.					
L.p.	Nazwa wskaźnika	Odpowiedzialność	Wartość bazowa	Wartość docelowa	
				2025	2030
1.	Procent korespondencji przychodzącej poprzez platformę ePuap w Urzędzie Gminy Zielonki.	ROP	20%	24%	28%
2.	Procent korespondencji wychodzącej poprzez platformę ePuap w Urzędzie Gminy Zielonki.	ROP	2,62 %	5%	10%
3.	Liczba osób korzystających z portalu e-urząd.	ROP	135	270	540
4.	Liczba decyzji podatkowych wysłanych elektronicznie	DB	12	500	1100
5.	Liczba przeprowadzonych ankiet / badań sondażowych służących identyfikacji problemów i potrzeb mieszkańców.	Według Zakresu oraz CKPiR	0	4	9
6.	Procent budżetu gminy przeznaczonych na współpracę z NGO (ROP, straże, gzeas, kluby gops, ckpir dla sołtysów, koła gospodyń).	ROP zbiorczo	0,45 %	1,2%	1,9%

STRATEGIA ROZWOJU GMINY ZIELONKI NA LATA 2021-2030

CEL STRATEGICZNY 4.2. ZACHOWANIE WYSOKICH STANDARDÓW EDUKACJI SZKOLNEJ, PRZEDSZKOLNEJ ORAZ OPIEKI NAD MAŁYMI DZIEĆMI.

L.p.	Nazwa wskaźnika	Odpowiedzialność	Wartość bazowa	Wartość docelowa	
				2025	2030
1.	Liczba miejsc w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych dostępnych na terenie gminy Zielonki.	GZEAS	441	450	550
2.	Odsetek dzieci korzystających z przedszkoli publicznych i niepublicznych na terenie gminy w stosunku do dzieci zamieszkałych.	GZEAS	70	80	90
3.	Pozycja gminy w powiecie krakowskim pod względem osiągniętych wyników uczniów szkół podstawowych w egzaminie ósmoklasisty (suma osiągniętych średnich wyników w egzaminie ósmoklasisty z przedmiotów j. polski, matematyka, j. angielski w porównaniu do innych gmin w powiecie krakowski,).	GZEAS	1	1	1
4.	Liczba uczniów gminnych szkół samorządowych uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych.	GZEAS	1440	1550	1600
5.	Liczba tygodniowa godzin zajęć pozalekcyjnych dzieci i młodzieży (zajęcia kulturalne, sportowe, rekreacyjne, bez zajęć wyrównawczych) realizowanych w szkołach w danym roku kalendarzowym.	GZEAS	216,5h	230h	250h

STRATEGIA ROZWOJU GMINY ZIELONKI NA LATA 2021-2030

CEL STRATEGICZNY 4.3. TWORZENIE WARUNKÓW DO ROZWOJU OFERTY KULTURALNEJ I SPORTOWEJ DOSTOSOWANEJ DO POTRZEB RÓŻNYCH GRUP WIEKOWYCH.

L.p.	Nazwa wskaźnika	Odpowiedzialność	Wartość bazowa	Wartość docelowa	
				2025	2030
1.	Budowa nowej siedziby biblioteki.	BU	1	1	1
2.	Liczba nowo powstałych i zmodernizowanych obiektów rekreacyjnych i sportowych.	GK, BU	6	10	13
3.	Liczba przeprowadzonych badań (np. ankietowych / sondażowych) dotyczących zadowolenia i potrzeb mieszkańców w zakresie oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej.	CKPiR Biblioteka	0	5	9
4.	Odsetek zdigitalizowanych obiektów kultury materialnej.	CKPiR Biblioteka	15 %	52%	90%
5.	Liczba zarejestrowanych czytelników biblioteki.	Biblioteka	4 596	5 055	5 515
6.	Liczba wypożyczonych woluminów.	Biblioteka	65 139	71 652	78 166
7.	Liczba nabytych książek.	Biblioteka	4 019	4 420	4 822
8.	Wydatki roczne na kulturę na mieszkańca.	RK	123 zł	130	147

CEL STRATEGICZNY 4.4. WSPARCIE SYSTEMU OPIEKI ZDROWOTNEJ

L.p.	Nazwa wskaźnika	Odpowiedzialność	Wartość bazowa	Wartość docelowa	
				2025	2030
1.	Procent ludności korzystającej z pomocy społecznej.	GOPS	4,4%	4,7%	5,1%
2.	Liczba godzin dyżurów specjalistów w Punkcie Informacji i Wspierania Rodziny w ciągu roku.	GOPS	432	624	720
3.	Liczba przeprowadzonych zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z zakresu psychologii i radzenia sobie ze stresem.	GOPS, PA, GZEAS	186	216	246

Zgodność dokumentu Strategii z dokumentami wyższego rzędu

Strategia Rozwoju Gminy Zielonki na lata 2021-2030 została opracowana zgodnie z obowiązującymi dokumentami wyższego rzędu, a jej założenia i cele wpisują się w cele Strategii Rozwoju Województwa Małopolska 2030 oraz Strategii Rozwoju Powiatu Krakowskiego.

Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”

Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego 2030 został przyjęty uchwałą Zarządu Województwa Małopolskiego nr 1525/20 z dnia 29 października 2020 roku. Wizją rozwoju województwa jest: *„Małopolska – regionem równych szans i wszechstronnego rozwoju Małopolan, nowoczesnej gospodarki, odpowiedzialnie podchodzącym do zasobów środowiska naturalnego, silnym aktywnością swych mieszkańców, czerpiącym z dziedzictwa przeszłości i zachowującym swoją tożsamość w integrującej się Europie”*, a głównym celem prowadzącym do realizacji takiej wizji: *„Małopolska regionem zrównoważonego rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i terytorialnym”*. W Strategii Rozwoju Województwa wyróżniono 5 głównych obszarów działania:

Obszar I - Małopolskie (cel szczegółowy – Rozwój społecznie wrażliwy, sprzyjający rodzinie). Obszar ten obejmuje takie zagadnienia jak rodzina, opieka zdrowotna, bezpieczeństwo, sport i rekreacja, kultura i dziedzictwo, edukacja oraz rynek pracy. W cele i zadania tego obszaru wpisuje się domena IV Strategii Rozwoju Gminy Zielonki na lata 2021-2030, w której zasadniczymi celami są zachowanie wysokich standardów edukacji szkolnej, przedszkolnej oraz opieki nad małymi dziećmi, tworzenie warunków do rozwoju oferty kulturalnej i sportowej dostosowanej do potrzeb różnych grup wiekowych oraz wsparcie systemu opieki zdrowotnej i polityki społecznej.

Obszar II – Gospodarka (cel szczegółowy – Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka). Obszar ten dotyczy takich kwestii jak innowacyjność, konkurencyjność i przedsiębiorczość, turystyka, transport, cyfrowa małopolska oraz gospodarka w obiegu zamkniętym. Gmina Zielonki wpisuje się w te działania zaplanowane przez Województwo, w szczególności poprzez realizację Domeny III Strategii Rozwoju Gminy tj. Dostępność komunikacyjna – skracanie czasu dojazdu do i z Krakowa oraz rozwój sieci powiązań komunikacyjnych pomiędzy miejscowościami na terenie gminy, w ramach której gmina Zielonki planuje realizację przedsięwzięć związanych z integracją systemu transportowego oraz zarządzania mobilnością, a także Domeny II – Przestrzeń do mieszkania i rozwoju przedsiębiorczości (która zakłada wsparcie rozwoju przedsiębiorczości i promocja inwestycyjna gminy). Dodatkowo gmina prowadzić będzie działania wzmocnienia profesjonalnej obsługi mieszkańców, w tym rozpowszechniania e-usług, co wpisuje się w rozwój małopolski cyfrowej.

Obszar III – Klimat i środowisko (cel szczegółowy - Wysoka jakość środowiska naturalnego i dążenie do neutralności klimatycznej). W swojej strategii Małopolska skupiła się przede wszystkim na takich kierunkach działań, jak ograniczenie zmian klimatycznych, gospodarowanie wodą, bioróżnorodność i krajobraz oraz edukacja ekologiczna. Strategia Rozwoju Gminy Zielonki jest spójna z tymi założeniami, w szczególności widać to w Domenie I – Przyjazne środowisko do życia, w której działania gminy będą nakierowane na ochronę zasobów naturalnych (powietrze, woda) i edukację ekologiczną.

Obszar IV – Zarządzanie Strategiczne (cel szczegółowy - System zarządzania strategicznego rozwojem dostosowany do wyzwań dekady 2020–2030). Kierunkami rozwoju w ramach tego obszaru, jakie wyznaczyła sobie małopolska są System zarządzania strategicznego rozwojem, współpraca i partnerstwo oraz promocja regionu. Działania zaplanowane w ramach domeny II –

przestrzeń do mieszkania i rozwoju przedsiębiorczości Strategii Rozwoju gminy Zielonki wpisują się w ten obszar działań województwa małopolskiego, w szczególności cel gminy, jakim jest zrównoważone zarządzanie rozwojem przestrzennym gminy.

Obszar V – Rozwój zrównoważony terytorialnie (cel szczegółowy - Zrównoważony i trwały rozwój oparty na endogenicznych potencjałach). W ramach tego obszaru zostały wyznaczone Obszary Strategicznej Interwencji Województwa Małopolskiego, w których znalazła się gmina Zielonki, jako członek Stowarzyszenia Metropolia Krakowska oraz gmina, na terenie której znajdują się ważne przyrodniczo obszary.

Reasumując, działania zaplanowane w ramach Strategii Rozwoju Gminy Zielonki w pełni wpisują się w założenia regionalne zawarte w Strategii Rozwoju Województwa Małopolska 2030.

Strategia Rozwoju Powiatu Krakowskiego

Strategia Rozwoju Powiatu Krakowskiego została przyjęta w drodze uchwały 263/20 Zarządu Powiatu Krakowskiego z dnia 8 października 2020.

Wizja rozwoju powiatu krakowskiego mówi o tym, że *powiat krakowski w 2030 roku to obszar rozwiniętej gospodarki i turystyki opartej na istniejących zasobach przyrodniczo-krajobrazowych i dziedzictwa kulturowego, gwarantujący swoim mieszkańcom wysoką jakość życia poprzez dostęp do infrastruktury i usług publicznych oraz pozbawione zanieczyszczeń środowisko*. Strategia Rozwoju Powiatu Krakowskiego zakłada 7 głównych celów strategicznych rozwoju powiatu, a cele Strategii Rozwoju Gminy Zielonki na lata 2021-2030 są spójne z celami powiatu, co pokazuje tabela poniżej.

Tabela 3. Spójność celów Strategii Rozwoju Powiatu Krakowskiego. Powiat krakowski 2030 z celami Strategii Rozwoju Gminy Zielonki na lata 2021-2030.

Strategia Rozwoju Powiatu Krakowskiego Powiat krakowski 2030	Strategia Rozwoju Gminy Zielonki na lata 2021-2030.
Cel strategiczny 1. Wzmocnienie systemu świadczenia usług pomocy społecznej i usług zdrowotnych.	Cel Strategiczny. Wsparcie systemu opieki zdrowotnej i pomocy społecznej
Cel strategiczny 2. Kształcenie i rozwój społeczeństwa obywatelskiego powiatu krakowskiego.	Cel strategiczny. Tworzenie warunków do rozwoju oferty kulturalnej i sportowej dostosowanej do potrzeb różnych grup wiekowych.
Cel strategiczny 3. Tworzenie i promowanie warunków dla rozwoju gospodarki powiatu krakowskiego.	Cel strategiczny. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości. Cel Strategiczny. Zachowanie wysokich standardów edukacji szkolnej, przedszkolnej oraz opieki nad małymi dziećmi.
Cel strategiczny 4. Ochrona, kształtowanie i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego powiatu krakowskiego.	Cel strategiczny: Ochrona zasobów naturalnych i środowiska.
Cel strategiczny 5. Spójność i ład przestrzenny powiatu krakowskiego	Cel strategiczny: Zrównoważone zarządzanie rozwojem przestrzennym gminy Cel strategiczny: Zielone Zielonki – zadbane przestrzenie zielone
Cel strategiczny 6. Rozwój nowoczesnej infrastruktury komunikacyjnej i technicznej powiatu krakowskiego oraz zapewnienie bezpieczeństwa jego mieszkańcom	Cel strategiczny. Integracja systemu transportowego Cel strategiczny. Zarządzanie mobilnością na terenie gminy Zielonki
Cel strategiczny 7. Współpraca samorządowa i kształtowanie wizerunku powiatu krakowskiego.	Cel Strategiczny. Wzmacnianie profesjonalnej obsługi mieszkańców.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategia Rozwoju powiatu krakowskiego. Powiat krakowski 2030, załącznik uchwały nr 263/20 Zarządu Powiatu Krakowskiego z dnia 8 października 2020.

Ramy finansowe i źródła finansowania

W planie finansowym uwzględniono zadania priorytetowe – rzutujące w największym stopniu na osiągnięcie założeń Strategii.

Tabela 4. Ramy finansowe Strategii.

L.p.	Nazwa zadania	Szacunkowy koszt	Czas realizacji
1.	Wymiana pieców węglowych na terenie gminy.	6 000 000	2021-2026
2.	Rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w ramach realizacji Projektu POIiŚ pn. „Gospodarka wodno-ściekowa w Gminie Zielonki – IV etap” realizowanego w latach 2017-2022 wraz z jego dalszymi kontynuacjami po 2022 roku.	24 000 000	2021-2025
3.	Opracowanie planu mobilności.	100 000	2023-2024
4.	Opracowanie koncepcji architektoniczno-budowlanej Centrum Administracyjnego Urzędu Gminy Zielonki - stworzenie Centrum Obsługi Mieszkańca.	40 000 000	2025-2030
5.	Rozwój infrastruktury szkolno-przedszkolnych budynków oświatowych, w tym budowa nowego obiektu w Przybysławicach oraz realizacja, w miarę potrzeb kolejnych inwestycji w południowej części gminy.	70 000 000	2021 - 2030
6.	Budowa biblioteki publicznej z salą ekspozycyjną na obiekty muzealne, archiwalia.	12 000 000	2021-2025
7.	Modernizacja boiska dla klubu sportowego LKS Zieleńczanka.	3 000 000	2021-2025
8.	Budowa parku rekreacyjnego dla młodzieży typu skatepark.	500 000 – 1 000 000	2021-2025
9.	Modernizacja i budowa budynków ochrony zdrowia w Zielonkach i Węgrzicach.	15 000 000	2023-2030
	SUMA	170 600 000- 171 100 000	

Źródło: opracowanie własne.

Wdrażanie założeń Strategii Rozwoju gminy Zielonki (w tym osiągnięcie zaplanowanych celów) wymaga zapewnienia odpowiednich środków finansowych na realizację zaplanowanych działań. Będą one pochodzić z różnych źródeł, wśród których należy wymienić:

- Środki własne JST (środki pochodzące z budżetu gminy), jest to jedno z podstawowych źródeł finansowania zaplanowanych działań w niniejszej Strategii. Środki własne JST zapewnią zarówno całkowite finansowanie niektórych inwestycji, jak również będą stanowiły wkład własny w przypadku realizacji zadań współfinansowanych ze środków UE i innych źródeł.

- Środki pozyskane z Unii Europejskiej - Nowa perspektywa budżetowa Unii Europejskiej na lata 2021-2027 umożliwi pozyskanie funduszy z programów krajowych oraz programu regionalnego. Środki finansowe na realizację celów tych programów będą pochodzić z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego, a także z nowego Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Należy jednak nadmienić, że podział środków w ramach dostępnych programów oraz opracowywanie ich ostatecznej wersji w dalszym ciągu trwa na szczeblu centralnym.
- Skarb Państwa – m.in. środki celowe w ministerstwach, zwłaszcza w Ministerstwie Sportu i Turystyki, Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju; Fundusz Inicjatyw Obywatelskich;
- Środki funduszy celowych w tym: Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie, Banku Gospodarstwa Krajowego, Funduszu Pracy, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej;
- Kapitał prywatny i środki własne (w ramach Partnerstwa Publiczno-Prywatnego);
- Kapitał prywatny (środki inwestorów prywatnych).

SPIS RYSUNKÓW, WYKRESÓW, TABEL I ZDJĘĆ

SPIS RYSUNKÓW:

Rysunek 1. Mapa Gminy Zielonki z wyznaczonym OSI.	72
Rysunek 2. Mapa Gminy Zielonki z wyznaczonym OSI.	77

SPIS WYKRESÓW:

Wykres 1. Zmiana liczby ludności ogółem w gminie Zielonki w latach 2010-2019.....	5
Wykres 2. Ocena zmiany sytuacji na terenie gminy Zielonki w 2020 r. na przestrzeni ostatnich 10 lat w dziedzinie edukacja i wychowanie.....	8
Wykres 3. Ocena zmiany sytuacji na terenie gminy Zielonki w 2020 r. na przestrzeni ostatnich 10 lat w dziedzinie pomoc społeczna i opieka zdrowotna	13

SPIS TABEL:

Tabela 1. Aktywności podejmowane przez mieszkańców w gminie Zielonki, w Krakowie bądź w innej gminie.....	15
Tabela 2. Wybrane dokumenty wykonawcze w gminie Zielonki.	84
Tabela 3. Spójność celów Strategii Rozwoju Powiatu Krakowskiego. Powiat krakowski 2030 z celami Strategii Rozwoju Gminy Zielonki na lata 2021-2030.	93
Tabela 4. Ramy finansowe Strategii.	94

SPIS ZDJĘĆ:

Zdjęcie 1. Szkoła Podstawowa w Zielonkach.....	7
Zdjęcie 2. Szkoła Podstawowa w Bibicach.....	7
Zdjęcie 3. Półmaraton w gminie Zielonki	9
Zdjęcie 4. Dzieci i młodzież kultywujące tradycję Pucheroków w gminie Zielonki.....	9
Zdjęcie 5. Park Wiejski w Zielonkach	10
Zdjęcie 6. Straż pożarna w gminie Zielonki	12
Zdjęcie 7. Centrum Medyczne w Batowicach	13
Zdjęcie 8. Rolnictwo w gminie Zielonki.....	16
Zdjęcie 10. Panorama Owczar	17
Zdjęcie 9. Zabudowa mieszkaniowa w Zielonkach.....	17
Zdjęcie 11. Rajd rowerowy w gminie Zielonki.....	18
Zdjęcie 12. atrakcje turystyczne w gminie Zielonki, ...	19
Zdjęcie 13. Zabudowa mieszkaniowa w miejscowości Węgrzce.....	20
Zdjęcie 14. Nowa zabudowa mieszkaniowa w miejscowości Węgrzce	21
Zdjęcie 15. Pętla autobusowa w Pękowicach.....	23
Zdjęcie 16. Chodnik przy drodze 794	23
Zdjęcie 17. Ciąg pieszo-rowerowy Bibice-Wola Zachariaszowska.....	23